Тексерілді:

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы
Желтоқсан айы І апта

Топ: <u>Ересек топ</u>
Балалардың жасы: <u>4 жас</u>
Қандай кезеңге жасалды : 01.12 – 05.12.2025ж
«Апта дәйек сөзі» «Татулық пен бірлік-елдің күшті іргесі»

Күн тәртібінің үлгісі	**Дүйсенбі** ***«Менің Қазақстаным» ҚР Әнұранынорындау.***	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	*Күй әуені – қазақтың асыл мұрасын қастерлеуге жетелеу.* ***«Серпер»***	*Домбыра үні – баланы мейірімділікке баулу.* ***«Әсем қоңыр»***	*Күй күмбірі – ұлттық өнерді қадірлеуді үйрету.* ***«Ата толғауы»***	*Қоңыр күй – елін сүйген азамат болуға баулу.* ***«Әке толғауы»***	*Домбыра әуені – ұлттық дәстүрді ардақтауға жетелеу.* ***«Балалық шақ»***
	Баланы есімімен атап, қарсы алу. Жұмсақ ойыншық беріп тыныштандыру. Қысқа уақыттан кейін анасын жылы қоштасып шығарып салуға үйрету.	*Баланы есік алдында «Кел, қолымнан ұстайық» ойынымен қарсы алу. Баланың көңіл-күйін бақылау*	*Баланы қуыршақпен немесе ойыншық аюмен қарсы алу. Киімін шешуге көмектесу. Жұмсақ кілемшенің үстінде тыныш ойынға шақыру.*	*Баланы «Жылы құшақ» ойынымен қарсы алу. Көңіл-күйін сұрамай, жай ғана жылы сөз айту. Сурет қарау немесе кітаптан жануар көрсету. Баланы топтағы басқа балалармен бірге шағын ойынға*	*Баланы есік алдында «Күлімдейміз» ойынымен қарсы алу. Үстелге отырғызып, ойыншық беру. Баланы тамақ пен ұйқы жайлы жеңіл сұрақпен алаңдату.*

				қосу.	
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	*Өнегелі 15 минут – ата-анаға бала денсаулығы туралы кеңес беру.*				
	Таңертеңгі жылы сөз бен мейірім – баланың көңіл-күйіне қуат беретіні жайлы әңгімелесу. ***Кеңес:*** *Баланы балабақшаға әкелгенде күлімдеп, жылы сөз айтып шығарып салыңыз, балаңызға да жылы сөзді айтуға үйретіңіз.*	*Тазалық – денсаулық кепілі. Баланың мәдени-гигиеналық дағдылары болашақта оның денсаулығы мен тәртібіне әсер ететіні жайлы әңгімелесу.* ***Кеңес:*** *Үйде қол жуу, тіс тазалау, киімді таза ұстауды балаңызға күнделікті үйретіңіз.*	*Әдептілік – ата-анадан басталатыны, бала үлкенді сыйлауды үлгі арқылы үйренетіні жайлы әңгімелесу.* ***Кеңес:*** *«Рахмет», «өтінемін», «кешір» деген сыпайы сөздерді балаңызға жиі айтуға үйретіңіз.*	*Сөйлеу мәдениеті – баланың өз ойын дұрыс жеткізе білуіне ықпал ететіні жайлы әңгімелесу.* ***Кеңес:*** *Балаңызға қысқа тақпақтар мен жаңылтпаштарды үйретіп, бірге қайталауға дағдыландырыңыз.*	*Отбасы – баланың алғашқы мектебі, құндылықтар отбасынан басталатыны жайлы әңгімелесу.* ***Кеңес:*** *Демалыста балаңызға пайдалы істі бірге жасауды үйретіңіз (мысалы: гүлге су құю, бөлмені жинастыру).*
Балалардың іс-әрекеті (ойын, танымдық, коммуникативтік, шығармашылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және	***Картотека №6 «Табиғат құбылыстарын ата» Мақсаты:*** *қар мен жаңбырды ажырата білу, табиғат құбылыстары жөніндегі білімдерін бекіту, қатты, жұмсақ, ериді, буға айналады.*	***Картотека №9 «Үй жануарлары» Мақсаты:*** *Балаларды үй жануарлары мен төлдерді ажыратуға,олардың қимылын,қалай дыбыст айтынын және дене мүшелерін дұрыс атауға, оларды қорғай білуге тәрбиелеу.*	***Картотека №12 «Не артық?» Мақсаты:*** *Балаларды суретке қарап, оларды топтастыруға үйрету. Суретте тұрған артық затты таба білу, сипаттама беру.*	***Картотека №17 «Қайсысы қайда тіршілік етеді?» Мақсаты:*** *суреттен көрген заттарының аттарын тап, олардың қайда өмір сүретінің айтқызу. Сөздік қорын молайту.*	***Картотека №19 «Қысқы тіршілік» Мақсаты:*** *қыстап қалатын құстардың жеке атауын ататып, оларды ажырата білуге үйрету. Сөздік қорын дамыту.*
	Танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту картотекасынан				

басқалары)					
Ертеңгілік жаттығу	*Желтоқсан айының 1- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Желтоқсан айының 1- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Желтоқсан айының 1- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Желтоқсан айының 1- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Желтоқсан айының 1- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*
	Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау. *Жаттығу кешені қосымша тіркелген*				
Таңғы ас	*Үнемді тұтыну - Суды, тамақты үнемді тұтыну жолдарын түсіндіру. Қауіпсіздік ережесін ескерту*				
	Әңгіме: *– Су – бізге қажет. Су болмаса, өсімдік те, адам да өмір сүре алмайды. Сондықтан суды үнемдеу керек.* ***Қауіпсіздік:*** *– Су шашпаймыз, еденді былғамаймыз.*	***Әңгіме:*** *– Дастарқандағы әр тағам – еңбек жемісі. Оны қадірлеп, төкпей жеуіміз керек.* ***Қауіпсіздік:*** *– Ас үстінде ойнамаймыз, тыныш отырамыз.*	***Әңгіме:*** *– Алма, алмұрт, жүзім – дәруменге бай. Жемістерді жесек, денеміз қуатты болады.* ***Қауіпсіздік:*** *– Жемістерді шағып емес, шайнап жейміз.*	***Әңгіме:*** *– Ас ішіп отырғанда тәртіпті болу – мәдениеттілік. Әдепті бала – барлығына үлгі.* ***Қауіпсіздік:*** *– Дастарқан басында шуламаймыз, ыдысты төкпейміз.*	***Әңгіме:*** *– Асымызды қалдырмай, тауысып жеу – еңбекті бағалау. Артық алып қалдырсақ, ол ысырап болады.* ***Қауіпсіздік:*** *– Ас ішкенде асықпай шайнаймыз.*
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӘ)	***«Қамқор» жобасы*** ***Ойын: «Жақсы сөз гүлі»*** *Балалар шеңберде тұрады, қолында қағаз гүл бар. Әр бала гүлді досына беріп: «Сен мейірімдісің!», «Сен ақылдысың!» дейді.* ***Мақсаты:*** *жақсы*	***«Шабыт» жобасы*** ***Ойын: «Сиқырлы қылқалам»*** *Тәрбиеші: «Қолымызда көзге көрінбейтін қылқалам бар. Қане, қиялмен сурет салайық!»* *Балалар ауада сурет салады: күн, гүл, үй, жүрек.*	***«Еңбегі адал жас өрен» жобасы*** ***Ойын: «Қол еңбегі»*** *Балалар қолдарын жұмсақ қимылмен қимылдатады: «Егін егеміз, суарамыз, жинаймыз».* ***Мақсаты:*** *еңбектің қарапайым түрлерін түсіндіру.*	***«Смарт бала» жобасы*** ***Ойын: «Сиқырлы қорап»*** *Тәрбиеші қорапқа ойыншық салады. «Қолыңды сал да, сипап көріп айт – ішінде не бар?»* *Балалар сипап, жауап береді.*	***«Ұшқыр ой алаңы» жобасы*** ***Ойын: «Егер де...»*** *Тәрбиеші: «Егер де мен құс болсам...»* *Балалар: «Ұшып кетер едім».* *Тәрбиеші: «Егер де мен гүл болсам...»* *Балалар: «Жайнап тұрар едім».*

	сөз айтуға, мейірімділікке тәрбиелеу.	***Мақсаты:*** *қиялды, шығармашылық ойлауды дамыту.*		***Мақсаты:*** *ойлау, сезімталдықты дамыту.*	***Мақсаты:*** *ойлау мен қиялды дамыту.*
Кестеге сәйкес ҰІӘ	*Экологиялық мәдениетті қалыптастыру мақсатында қыс мезгіліне арналған ұіә.*				
	Тосын сәт *- Сәлем балалар! Менің кім екенімді білесіңдер ме? (қыс) Сендер менің сиқырлы шеберханама барғыларың келе ме? Ондакеттік!* ***1,2,3 саяхат жолына түс.*** *-Сонымен біз қысқа қонаққа келдік. Айналаңа қара , аппақ әдемі!Көп қар , айнала қар үйінділері. Бірақ біз менің шеберханама жетуіміз керекпіз.*	***Таңғажайып сәт.*** *Қар Ханшайымының сәлемдемесі.* ***Сиқырлы сандықша. Жұмбақ жасыру. Жұмбақтың шешуі арқылы*** *Сандықшаның ашылуы Тапсырмаларды орындау.* ***Ой дамыту*** ***1 тапсырма*** ***Дид ойын: «Бұл қай мезгіл?»*** *Мнемо кестемен жұмыс Қазір жылдың қай мезгілі?* *- Қыс мезгілі.*	***Қызығушылықты ояту.*** ***Ой қозғау.«Қыс»*** *Сыртта боран зулайды,* *Қарды үйіріп қуалап.* *Әлсін - әлсін тыңдайды,* *Терезеден сығалап* ***Сұрақ –жауап.*** *Өлең не туралы айтылған?* *-Қазір қандай мезгіл?* *-Қыс мезгілінде қандай табиғат құбылыстары болады? Жұмбақтың шешуімен байланыстыру.*	***Тосын сәт.*** ***АҚТ технологиясымен жұмыс.*** *Балалар көлдің арғы бетінде кімді көріп тұрсыңдар?балықшы атайды. Атайға бару үшін қандай көлік таңдаймыз?* *-Дұрыс, кемені таңдаймыз.* ***Ендеше кеме құрастырып алайық.*** *-Балықшы атайға келу* *-Сәлеметсіңдер ме балалар?* *Балалар балықшы*	***Қызығушылықты ояту.*** *Топқа шар ұшып келу.* *Шарды бір-біріне беріп көңілді сөздер айту.* ***Дид ойын: «Көңілді сөз»*** ***Ой қозғау*** *Сұрақ – жауап.* *Мнемо кестемен жұмыс.* *Қыс мезгілі туралы түсіндіру.* *-* *Қазір қандай мезгіл ?* *-Қыс мезгілінде*

	Менің шеберханама жету үшін біз үлкен қар үйінділерін басып өтіп, мен сендерге дайындаған барлық тапсырмаларды орындауымыз керексіңдер. Жолда мұқият болыңыз. Ал, кеттік! *Міне менің сендерге бірінші тапсырмам , (Тапсырмасы бар қар ұшқынын алып шығады)* *Айтыңдаршы достар, мен қандай қыспын?* *Қазір қай мезгіл ?* ***(қыс)*** *Қыстың келгенін қайдан білдің ?* ***(Себебі қар жауып жатыр, сыртта суық, аяз)*** *Қыстың үш ұлы бар, үш қыс айы. Сіз олардың қалай аталатынын білесіз бе ? (желтоқсан қаңтар ақпан).* *Қазір қай ай?*	*Қыс мезгілінің ауа райы қандай болады?* *- Қар жауады, аяз болады, боран соғады, мұз қатады.* *Қыс мезгілінде қалай киінеміз?* *- Тон, малақай, етік, шалбар, жейде, қолғап, мойынорағыш, баскиім киеміз.* *Сөздік жұмыс жүргізу.* ***2 тапсырма.*** ***Дид ойын: «Кім жылдам?»*** *Қысқы киімдерді құрастыру.* ***Сергіту сәті. «Боран»дауыс*** *Балалар ненің дауысын естіп тұрсыңдар?Боранның. Боранды қимылмен көрсетеміз (қолдарын жоғары көтеріп жәй және қатты дыбыс шығарып гуілдейді.)* *Ал, қатты аяз болғанда не істейміз? (қолдарын*	*-Несімен ұнайды?* *Қандай ойын түрлерін білесіңдер?* ***Ой дамыту.*** ***Мнемотехника әдісімен жұмыс.*** ***Мнемо кесте.****-* *Суреттке өз ойынан әңгіме құрау.* *-Сұрақтарға жауап беру.* ***Б.Жақып «Сырғанақ»*** ***-Өлең жолдарын мәнерлеп оқу.*** ***-Өлең мазмұнын ашу.*** ***-Жаттауға үйрету.*** *Біз тебеміз сырғанақ* *Таудан төмен сырғанап* *Бір шанада екеуміз* *Құламайды екенбіз..............* ***Қызығушылықты ояту.*** ***Жұмбақ жасыру.*** *Аспаннан ақ ұлпа борады,* *Даланы сейсепке орады.****(Қар)*** *Қыс мезгілінде қандай табиғат құбылыстары*	*атайдың қолында не бар?* *Бұл қармақпен не істейді?* *-Дұрыс балалар, балық аулайды.* *Ал сендер де ұстап көргілерің келеді ме?* *-Ендеше, менің сұрақтарыма жауап берсеңдер, мен сендерге қармағымды беремін.* ***1- сұрақ:Табиғат нешеге бөлінеді?*** ***2-сұрақ. Балық табиғат-тың қай бөлігіне жатады? Су ше?*** ***Сергіту сәті*** *Біз жүземіз оң жаққа,* *Біз жүземіз сол жаққа,* *Шоршимыз көл астында,* *Ыршимыз көл бетінде* *Түңғиыққа батамыз,* *Тәтті ұйқыға жатамыз* ***Балықшы атай:*** *Балық туралы ертегі*	*қандай табиғат құбылыстары болады?* *-Несімен ұнайды?* *Қандай ойын түрлерін білесіңдер?* ***Сергіту сәті. «Боран»*** ***Сергіту сәті.*** *Боран соғар оң жақтан,* *Боран соғар сол жақтан,* *Қар лақтырып ойнасақ,* *Су өтеді қолғаптан.* ***Ой дамыту.*** ***Көңілді қыс.*** ***Ш. Мұхамеджанов.*** *Өлең жолдарын мәнер-леп оқу мағынасын ашу.* ***Көңілді қыс.*** *Бір топ бала сырғанап,* *Барады әне жарысып.* *Қалды артта қар алап,* *Іздерінен қар ұшып* *.*

	(желтоқсан). Қыста не болады? Қандай табиғат құбылыстары? **(Аяз, аяз, қарлы боран, боран, қар жауады, суық).** Жел қандай? **(Күшті, жылдам, суық, екпінді, аязды).** Қыста суда не болады? **(олар мұзбен жабылған)** Тек қыста не болады? **(Қар).** Қар қандай? **(Жеңіл, жарқыраған, ақ, суық, үлпілдек, бос).** Жарайсыңдар! Әрі қарай жүрейік. Сақ және мұқият болыңыз, егер қар үйінділері өте үлкен болса, аяқтарыңды жоғары көтеріп басыңдар. -Балалар, мына аппақ қарға, аздап ойнайық. Мен ойнағанды қатты жақсы көремін, әсіресе қар лақтыру,	қусырып,аяқтарын топылдатады). -Ал,күн шыққанда не істейсіңдер? («алақай» деп қолдарын шапалақтайды). қайталау. **3 тапсырма. Ой қозғау** Сұрақ- жауап. Қардың артынан тапсырма орындау. -Қоян қыста қандай түске енеді? -Неліктен? Аю қыста не істейді? -Неге? Түлкі мен қасқыр не істейді? Қоян қыста ақ түске киімін ауыстырады, өйткені ол киім оны қыста жауларынан қор-ғануға көмектеседі.Қасқыр орманда, тауда тұрады, ет жегенді ұнатады.Аю ұйық-тайды, ол бал жейді. Қу түлкі, тышқан, құс аулайды.	болады? Сөздік жұмыс жүргізу. (сейсеп, ұлпа, құбылыс) **Дәстүрден тыс сурет салу әдісімен** щетканы пайдаланып, шашырату әдісімен сурет салу. Сурет салу техникасын түсіндіру. Ұжымдық жұмыс жасауды және дәстүрден тыс әдіспен жұмыс жасауды үйрету. **Балаларды қар, мұз, аяз, атауларымен топқа бөлу.** **1-топ** Шаңғының суретін құрастыру. Сипаттама беру **2-топ** Шананың суретін жапсыру Сипаттама беру. **3-топ** Аққаланы мүсіндеу. **Тақпақ**	тыңдағыларың келе ме? **Ертегі тыңдау. Бұл ертегі “Мұз астындағы ұйқы” деп аталады.** Қыстың алғашқы аязынан кейін көлдің бетін айнадай жылтыр мұз басты. Мұз әлі жұқа болғанымен, күн сәулесін көлегейлеп, су асты күңгірт тартты. Бұрын мұндайды көрмеген жас сазандар су астының күңгірт тартқанына абыржып қалды. Мұны байқаған кәрі сазан түсіндіріп жатыр: Жыл сайын осылай болады. Біраздан кейін мұздың үстін қар басады да, мүлде қараңғылық орнайды. Міне балалар қазір балық-тар мұз астында ұйықтап жатыр. Мен мына	Сұрақ – жауап. -Өлең жолдарында не туралы айтылған? -Қыс мезгілін қалай суреттеген? **Дид ойын: «Кім жылдам?»** **Балаларды топқа бөлу.** **1-топ:** Шана құрастыру, **2-топ:** Аққала жапсыру **3-Топ:**Қысқы ағаштарға мақта таяқшасымен қар салу. **4-топ:** Құстарға ермексаздан жем жасау **Қорытынды** Дид ойын: «Кім тапқыр?» Жұмбақ жасыру. Қолымен қаламы жоқ, Бірақ сурет салады **(Аяз)** Көлдің беті көк әйнек, Сырғанауға тым

	сендерге ұнай ма? ***Дид ойын: «Мені жалға»*** *Мен сендерге бір сөзді айтып, қар кесегін лақтырамын, ал сендер оны маған қайта лақтырып , бұл сөзді басқаша атайсыңдар, мысалы: қыс - аппақ.* ***Аяз - аязды*** ***Қар - қарлы*** ***Мұз – сырғанақ*** ***шана- зулайды*** ***тон қалың*** ***Келесі тапсырма : (келесі қар ұшқынын шығарады)*** ***Дид ойын: «Жақсы» - «Жаман» тапсырмасы .****Екі командаға бөлінеміз. Сіздің ойыңызша қыс жақсы ма, жаман ба? Бірінші топ маған қыстың неге жаман екенін , ал екінші топ қыстың жақсы екенін дәлелдейді. Қажетті суреттерді таңдап,*	***4-тапсырма: Дид ойын: «Қыс келбеті»*** ***Балаларды топқа бөлу.*** ***1-топ: Майшам арқылы мұзды бейнелеу.*** ***Шарты:*** *Ақ қағазға майшаммен шимай бейне салу.Үстін көк су бояқпен бояу.* ***2-топ: Ағаштарға қар ұлпаларын жапсыру.*** ***3-топ: Құстарға ұя жасау.*** ***Жасаған жұмыстарды суретке түсіріп, Қар ханшайымына жіберу.*** ***Қортынды*** *Дид ойын: «Кім тапқыр?»* *Жұмбақ жасыру.* *Қолымен қаламы жоқ,* *Бірақ сурет салады* ***(Аяз)*** *Көлдің беті көк әйнек,* *Сырғанауға тым әйбет.* ***(Мұз)*** ***Жұмбақтың шешуін сұрақтар қоя отырып, жауап ала***	***Қысқы күн*** ***Жапалақтап ала қар*** ***Жауды күнде қайталап,*** ***Қырға шықты балалар,*** ***Шаңғыларын арқалап.*** ***Қортынды балаларды мадақтау.*** ***Дене тәрбиесі*** ***Кіріспе бөлімі:*** *Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Денені тік ұстау.* *Шеңбер бойымен денені тік ұстап, аяқты бүкпей түзу жүру.* *Шеңбер бойымен денені тік ұстап аяқты айқастыра жүгіру.* *Қол бүйірде аяқтың сыртымен жүру.* *Қол бүйірде аяқтың ішімен жүру.* *Шеңбер бойымен жай жүру .* *1 сапқа тұру.* *1 саптан 4 звеноға*	*қармағымды сендерге сыйға беремін* *Күн жылып, мұз ерігесін осы жерге келіңдер сол кезде балық аулап көресіңдер.* *Балықшы атаймен қоштасу.* ***Сау болыңдар*** ***Саяхаттан қайту.*** *Топқа келу.* *Балалар ертегі ұнады ма?* ***Онда көл, балық, қармақ сөздеріне сөйлем құрайық*** ***Біз өзімізге естелік болу үшін мына заттарды жасап алайық.*** ***Дид ойын: «Сөздер тізбегі»*** *Балаларды топқа бөлу.* ***1-топ:****Көлді бояймыз****.*** ***2-топ:*** *Балықты көлге жапсырамыз* *3-топ: Қармақты мүсіндейміз* ***Қортынды***	*әйбет.* ***(Мұз)*** *Жұмбақтың шешуін сұрақтар қоя отырып, жауап ала отырып, ұіә аяқтау* ***Бағдарлама Тақырыбы: «Домбыра»*** ***Ұ.О Тақырыбы: «Айгөлек»*** ***Мақсаты: Баланы ң денесін шынықтыруға, ұстамдылыққа, күштілікке тәрбиелейді****.*

	оларды өз орнына орналастыру. *Жарайсыңдар!* *Ендеше, ары қарай қозғалатын кез келді. Бірақ қозғалмас бұрын* *көзімізді жұмамыз , алақанымызды соғамыз (осы уақытта Қыс барлығына қар ұшқынын береді,).* *- Ой, қараңдаршы, алақандарыңда не бар ?(қарбүршіктері)* *-Балалар, көпқарсиқырлысөздер ден, қаржауабастады қандайқартүйіршікт еріекенінайтааласың дар ма?* *(Әдемі, жеңіл, ақ, өрнекті, алты қырлы, сымбатты...)* *- Шынында да, қар түйіршіктері жеңіл. Енді тыныс алу жаттығуларын жасайық:*	***отырып, ұоқ аяқтау*** ***Қазақ тілі*** ***Тақырыбы: Менің Отаным*** ***Ұйымдастыру кезеңі.*** ***Шаттық шеңбері*** *Арайлап таң атты, Алтын сәуле таратты. Жарқырайды күніміз, Жарқырайды даламыз,* *Балалардан жыл мезгілін,ай атын ,апта күнді сұрау.* ***Топқа бөлу. «Тапқыштар» «Шешендер»*** *Сұрақ-жауап* *Шарты: Қай топ тез жауап береді.* *1. Біз қандай мемлекетте өмір сүріп жатырмыз?* *2. Осындай кең байтақ еліміз бен жерімізді кім басқарып отыр?* *3. Қазақстанның Елордасы қай қала?* *4. Біздің тұратын жеріміз қалай аталады?*	*тұру. / қатарға тұрарда себеттен бір орамалдан алу/* *Қолдарын созып, арақашықтықты сақтау.* ***Негізгі бөлімбөлім: Жалпы даму жаттығулары /орамалмен, әуенмен*** ***Б.қ.: «Өкпешіл»*** **1.** *Аяқтар алшақ қойылған, орамал бүйірде. Басты оң және сол жақтағы орамалға төмен түсіріп бұру. /5-6 рет қайталау/* ***Б. қ.: «Қозғалмалы иық»*** **2.** *Аяқ иық көлемінде, орамал иықта, иықты артқа –алдыға, жоғары –төмен қозғау. /5-6 рет /* ***Б.қ.: «Ғажайып кемпірқосақ»*** **3.***Аяқтар алшақ қойылған, орамал белде. орамалды оң - сол жаққа қисайту, әр иілген сайын*	*Сұрақ-жауап* *Балаларды мадақтау.* ***Музыка*** ***Педагог жетекшілігімен*** ***Бағдарлама Тақырыбы: «4 саны мен цифры. Логикалық есепте»*** ***Ұ.О Тақырыбы: «Ханталапай»*** ***Мақсаты: Қазақтың ұлттық ойындарын дәріптеу арқылы балалардың интелектуалдық, тапқырлық, ептілік, дәлдікке, ұстамдылыққа, байсалдылық қабілеттерін дамыту. Топта жұмыс істей білуін дағдыларын қалыптастыр***	

	(ерніңізді «түтікке» бүктеп, 3 қысқа дем шығарып, қар ұшқынына үрлеңіз.) Жарайсыңдар! Әрі қарай жүрейік. Біз қар үйінділерінің үстінен өтеміз. Ой , бұл кім (қар адамы) Бірақ неге екені белгісіз, өте көңілсіз. Неліктен деп ойлайсың?(Оның досы жоқ, ол жалғыз) Оған көмектесе аламыз ба? *Ендеше оған көптеген достар жасап берейік.* ***Топқа бөлініп, 1-топ:*** *Қар адамның достарын мына парақтарға ретімен жапсырамыз.* ***2-топ:*** *Мына пішіндерден қар адам құрастыру.* *Сұрақ-жауап:* *Қандай пішіндерден құралған?* *Түсі қандай?*	*5. Біздің балабақшамыз қалай аталады?* *6. Еліміздің рәміздерін атаңдар.* *Балаларды мадақтау. Жауап берген топқа көңілді смайлктер беру.* ***1-топ «Тілшілер» тобы: Рәміздерді сипаттап беріңдер.*** ***2-топ «Шешендер» тобы:*** *Мемлекеттік Гимн айту* ***Сергіту сәті.*** *Дөңгелене тұрамыз,* *Керегені құрамыз.* *Уықтар болып иіліп,* *Шаңыраққа киіліп.* *Қазақ үйді құрамыз.* ***Ой дамыту*** ***Суретпен жұмыс.*** ***2 топ Отан туралы суретке қарап әңгімелп береді.*** *Мадақтау* *Көңілді смайлктер беру.* ***Ұлттық ойын.«Хан талапай»***	*«ғажайып» деп айту. /5- 6 рет қайталау./* ***Б.қ.: «Керілу»*** ***4.*** *Аяқтарын алшақ қою, орамал жанға кеуде тұсында, 1- 3 орамалды жанға баяу соза отырып керілу. 4- б.қ. /5-6 рет қайталау/* ***Б. қ.: «Диірмен»*** ***5.*** *Аяқтарын алшақ қойып, денені тік ұстау. Орамал жанда. 1- орамалды жанға созу, 2- оң қолдағы орамалды сол аяқтың өкшесіне тигізу. 3- керісінше . 4- б.қ. /5-6 рет қайталау./* ***Б.қ.: ««Қарлығаш»*** ***6.*** *Тік тұрып, ормалды белге қояды . 1 - аяқты артқа созады, 2 - жоғары көтереді, 3 – 1 қалыпқа оралады, 4 - б.қ. (5-6- рет қайталау)* ***Б.қ.: «Ұшты, ұшты»*** ***6.*** *Аяқтарын алшақ қою, орамал төменде.*		

	Оның бөліктерінде тағы не бар? ***Ой қозғау*** *- Біздің Ақшақарға кім тақпақ айтқысы келеді?(2-3 бала тақпақ айтып береді) Ой қарашы , қар адамы көңілді болып кетті, тақпақ айтқаның қатты ұнады.* *- Ой, балалар, қараңдаршы, міне, біз сендермен менің қысқы шеберханама келдік, бірақ оған кіру үшін қар туралы сиқырлы сөздер айту керек , бірақ айту оңай емес, сонымен қатар қимылдарды орындау керек. Жарайсыңдар балалар!* *- Сендер бәрін дұрыс жасадыңдар, менің шеберханамның есігі сендерге ашық.* ***Кіріңіздер , құрметті қонақтар. Үстелдерге***	***Музыка Педагог жетекшілігімен*** ***Ұ.О Тақырыбы: «Сақина салу»*** ***Мақсаты: Балалардың қимыл белсенділігін, ойында ынтасын арттыру.***	*Орнында тұрып серіппе секілді секіру. әр секірген сайын «Ұшты, ұшты» деп айту. (6 рет қайталау)* *4 звенодан бір саппен шеңбер бойы жүру./орамалды себетке салу/ Адымдап жүру.* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *араның дыбысын салу, мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару. Бастапқы қалыпқа келу.* ***Қозғалыстардың негізгі түрлері.*** ***2. Гимнастикалық орындықта жүру*** *заттың үстінен өтіп (текше, т.б) секірмей түсу(2-3 рет).* ***3. Жұмсақ кедергі бойынша екі аяқпен секіру*** *(биіктігі 20 см), үш қадамнан кедергіге секіру (5-6 рет). педагог екі төсеніште қояды (бірінің үстіне*		

	отырыңыз . Қараңдаршы, үстелдеріңде не бар? Парақтар. *- Біздің парақшаларымызға назар аударыңдар . Олар толығымен бос. Маған оларды қор ұшқындарымен безендіруге көмектесіңдер. (Тұз, желім балалардың алдында) -Не? Сізде және менде қылқалам жоқ (балалардың жауаптары) - Дұрыс. Желіммен және тұзбен жұмыс жасаймыз Үлгі көрсету, талдау. Балалардың дербес әрекеті. (Балалар жұмысқа кіріседі. Педагог орындау, қалпын бақылайды) (Жұмыскезіндеборан музыкасыестіледі) .* ***III.Қорытындыбөлі***		*бірі) және қолын сермеп кедергіге секіруді ұсынады* ***Қим ойын «Шыбындар - ұшпайды».*** ***Шарты:*** *Балалар шеңберге тұрады, ортада педагог тұрады. Ол ұшатын және ұшпайтын тірі және жансыз заттарды атайды. Зат атағанда педагог қолын жоғары көтереді. Мысалы, педагог айтады: құс ұшады, орындық ұшады, ұшақ ұшады т.б.* ***Ұ.О Тақырыбы: «Ұшты-Ұшты» Мақсаты : есте сақтау, мұқият болу қабілеттерін дамытады, өнерлі болуға баулу.***		

	м *- Жарайсың! Сендержақсыжұмыс жасадыңдар,олүшін мен сендердідәмдіқаршарларыменсыйлаймын.Алендісендергебалабақшағаоралатынкезкелді . Міне, сендерге қарұшқыны, ол сендерге балабақшаны табуғакөмектеседі. Ол үшін «сиқырлы» сөздердіайту керек. Балаларорындарынан тұрып, сиқырлысөздерайтады: «Қарұшқыныбірретайналады, қарұшқыныекіайналады, қарұшқыныүшайналады, балалардыңбалабақшағажетуінекөмектеседі»* *Мінбізбалабақшағаоралдық.* *Қортынды.*				

	- Саяхаттан кейінгі көңіл-күйіміз қандай? *- Қыстың шеберханасына барар жолда сізге не қиын болды?* *- Өзіңдіжақсысезінуге не себепболды?* ***Дене тәрбиесі*** ***Кіріспе бөлімі:*** *Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Денені тік ұстау.* *Шеңбер бойымен денені тік ұстап, аяқты бүкпей түзу жүру.* *Шеңбер бойымен денені тік ұстап аяқты айқастыра жүгіру.* *Қол бүйірде аяқтың сыртымен жүру.* *Қол бүйірде аяқтың ішімен жүру.* *Шеңбер бойымен жай жүру .* *1 сапқа тұру.* *1 саптан 4 звеноға тұру. / қатарға*				

	тұрарда себеттен бір орамалдан алу/ *Қолдарын созып, арақашықтықты сақтау.* ***Негізгі бөлімбөлім:*** ***Жалпы даму жаттығулары /орамалмен, әуенмен*** ***Б.қ.: «Өкпешіл»*** **1.** *Аяқтар алшақ қойылған, орамал бүйірде. Басты оң және сол жақтағы орамалға төмен түсіріп бұру. /5-6 рет қайталау/* ***Б. қ.: «Қозғалмалы иық»*** **2.** *Аяқ иық көлемінде, орамал иықта, иықты артқа – алдыға, жоғары – төмен қозғау. /5-6 рет /* ***Б.қ.: «Ғажайып кемпірқосақ»*** **3.***Аяқтар алшақ қойылған, орамал белде. орамалды оң - сол жаққа қисайту,*				

	әр иілген сайын «ғажайып» деп айту. /5- 6 рет қайталау./ ***Б.қ.: «Керілу»*** **4.** *Аяқтарын алшақ қою, орамал жанға кеуде тұсында, 1- 3 орамалды жанға баяу соза отырып керілу. 4-б.қ. /5-6 рет қайталау/* ***Б. қ.: «Диірмен»*** **5.** *Аяқтарын алшақ қойып, денені тік ұстау. Орамал жанда. 1- орамалды жанға созу, 2- оң қолдағы орамалды сол аяқтың өкшесіне тигізу. 3- керісінше . 4- б.қ. /5-6 рет қайталау./* ***Б.қ.: ««Қарлығаш»*** **6.** *Тік тұрып, ормалды белге қояды . 1 - аяқты артқа созады, 2 - жоғары көтереді, 3 – 1 қалыпқа оралады, 4 - б.қ. (5-6-рет қайталау)* ***Б.қ.: «Ұшты, ұшты»***				

	6. *Аяқтарын алшақ қою, орамал төменде. Орнында тұрып серіппе секілді секіру. әр секірген сайын «Ұшты, ұшты» деп айту. (6 рет қайталау)* *4 звенодан бір саппен шеңбер бойы жүру./орамалды себетке салу/* *Адымдап жүру.* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *араның дыбысын салу, мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару.* *Бастапқы қалыпқа келу.* ***Қозғалыстардың негізгі түрлері.*** ***2. Гимнастикалық орындықта жүру*** *заттың үстінен өтіп (текше, т.б) секірмей түсу(2-3 рет).* ***3. Жұмсақ кедергі бойынша екі аяқпен секіру*** *(биіктігі 20 см), үш қадамнан*				

	кедергіге секіру (5-6 рет). *педагог екі төсеніші қояды (бірінің үстіне бірі) және қолын сермеп кедергіге секіруді ұсынады* ***3 бөлім.*** ***Қим ойын «Шыбындар - ұшпайды».*** ***Шарты:*** *Балалар шеңберге тұрады, ортада педагог тұрады. Ол ұшатын және ұшпайтын тірі және жансыз заттарды атайды. Зат атағанда педагог қолын жоғары көтереді. Мысалы, педагог айтады: құс ұшады, орындық ұшады, ұшақ ұшады т.б.* ***Ұ.О Тақырыбы: «Арқан тарту»*** ***Мақсаты: Балаларды топтасып жұмыс істеп, бір-біріне***				

	көмектесуге үйретеді.				
Серуенге дайындық	*Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсетуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау	*Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау.*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*
Серуен	***Картотека № 7 Қыстап қалатын құстарды бақылау.***	***Картотека № 8 Адамдардың қысқы еңбегі.***	***Картотека № 10 Мұзды бақылау.***	***Картотека № 12 Бұлтты бақылау.***	***Серуен №14 Транспортты бақылау.***
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Қысқы серуен картотекасынан***				
Серуеннен оралу	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау.*				
	Киімдерін шешу: *Киімдерін ретімен шешіп, орындарына қоюды қадағалау.* ***Тазалық процедуралары:*** *Қолдарын сабындап жуып, сүлгісіне сүрту.* ***Гигиеналық шаралар:***	***Киімдерін шешу:*** *Балаларды сырт киімдерін өздері шешіп, сөрелеріне қоюға үйрету.* ***Тазалық процедуралары:*** *Қолдарын жақсылап сабындап жуу.* ***Гигиеналық шаралар:*** *Сумен ойнамау, суды*	***Киімдерін шешу:*** *Әр баланы киімдерін ретімен шешуге, жинақтап қоюға дағдыландыру.* ***Тазалық процедуралары:*** *Қолдарын сабындап жуып, сүлгісін таза ұстауды үйрету.* ***Гигиеналық шаралар:***	***Киімдерін шешу:*** *Балаларды киімдерін бүктеп, шкафқа қоюға баулу.* ***Тазалық процедуралары:*** *Қолдарын мұқият жууға дағдыландыру.* ***Гигиеналық шаралар:*** *Сумен ойнамай,*	***Киімдерін шешу:*** *Киімдерін шешкен соң, бір-бірінің затын араластырмай қоюды үйрету.* ***Тазалық процедуралары:*** *Қолдарын сабындап жууды ойын түрінде түсіндіру.*

	Жуыну кезінде шуламай, әдеп сақтау. ***Түскі асқа дайындық:*** *Ас алдында қолдарын мұқият жуу.*	*үнемдеп қолдану.* ***Түскі асқа дайындық:*** *Қолдарын жуып болған соң үстелге отыру.*	*Жуыну кезінде суды шашпау.* ***Түскі асқа дайындық:*** *Қолдарын жуып болған соң асқа шақыру.*	*тыныштық сақтау.* ***Түскі асқа дайындық:*** *Қолдарын жуып, орындарына жайғасу.*	***Гигиеналық шаралар:*** *Жуыну кезінде сабынды үнемдеп қолдану.* ***Түскі асқа дайындық:*** *Ас ішер алдында қолдарын таза ұстау.*
Түскі ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну*				
	Әңгіме: *– Тәртіпті бала ас ішіп отырғанда шуламайды, бәріне үлгі болады.* ***Қауіпсіздік:*** *– Ыдысты үстелге қатты қоймаймыз, сындырып алмау үшін.*	***Әңгіме:*** *– Жеміс-жидек пен көкөністе дәрумендер бар. Олар бізді ауырмай, сау жүруге көмектеседі.* ***Қауіпсіздік:*** *– Жемісті асықпай, майдалап шайнаймыз.*	***Әңгіме:*** *– Ас ішкенде өзімізге жететіндей ғана алайық. Артық алып, қалдырып қою – ысырап.* ***Қауіпсіздік:*** *– Ас ішкенде асықпай шайнаймыз, асығып жеген дұрыс емес.*	***Әңгіме:*** *– Ыдысты дұрыс ұстасақ, тамақ төгілмейді. Ыдысқа асымызды абайлап саламыз.* ***Қауіпсіздік:*** *– Ыдысты ойыншық қылмаймыз, қолымыздан түсіріп алмау үшін дұрыс ұстаймыз.*	***Әңгіме:*** *– Ас ішкен бала күшті, сергек болады. Ас – денсаулықтың қайнары.* ***Қауіпсіздік:*** *– Ыстық асқа үрлеп ішеміз, күйіп қалмау үшін.*
Күндізгі ұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау.*	*Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру.*	*Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*	*Ұйқыға дайындық кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту. Өз төсегін ашып жатуға кеңес беру.*	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау*
Ұйқыдан біртіндеп	***№14. 1.Ояну*** *Бойымызды*	***№16 1.Ояну*** *Көздеріңді ашыңдар,*	***№15. 1.Ояну*** *Кел балалар тұрайық,*	***№13. 1.Ояну*** *Ұйқымызды ашайық*	***№ 12. 1. Ояну*** *Күнге қарап*

ояту, сауықтыру шаралары	*жазайық, Қолымызды созайық. Жаттығулар жасайық. Ұйқымызды ашайық.*	*Кірпіктеріңді көтеріңдер. Беттеріңді жеңіл қимылмен сипаңдар, Бір - біріңе жымиыңдар*	*Қолымызды жоғары созайық. Еңкейеміз еденге, арқамызды тік ұстап, Бір демалып алайық.*	*Қолымызды созайық Енді қане бәріміз, Жаттығуды жасайық.*	*күлімдеп Көзімізді ашамыз Бойды түзе, көтер басты Сергіп ұйқы ашамыз*
	Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. «Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу. ***Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан***				
Бесін ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдаланып, жуыну ережелерін түсіндіру.*				
	Әңгіме: *– Тәртіпті бала ас ішіп отырғанда шуламайды, бәріне үлгі болады.* ***Қауіпсіздік:*** *– Ыдысты үстелге қатты қоймаймыз, сындырып алмау үшін.*	***Әңгіме:*** *– Жеміс-жидек пен көкөністе дәрумендер бар. Олар бізді ауырмай, сау жүруге көмектеседі.* ***Қауіпсіздік:*** *– Жемісті асықпай, майдалап шайнаймыз.*	***Әңгіме:*** *– Ас ішкенде өзімізге жететіндей ғана алайық. Артық алып, қалдырып қою – ысырап.* ***Қауіпсіздік:*** *– Ас ішкенде асықпай шайнаймыз, асығып жеген дұрыс емес.*	***Әңгіме:*** *– Ыдысты дұрыс ұстасақ, тамақ төгілмейді. Ыдысқа асымызды абайлап саламыз.* ***Қауіпсіздік:*** *– Ыдысты ойыншық қылмаймыз, қолымыздан түсіріп алмау үшін дұрыс ұстаймыз.*	***Әңгіме:*** *– Ас ішкен бала күшті, сергек болады. Ас – денсаулықтың қайнары.* ***Қауіпсіздік:*** *– Ыстық асқа үрлеп ішеміз, күйіп қалмау үшін.*
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа	***Дид ойын: Сан жаттығу:*** *Шарты: Кыстап қалатын және жылы жаққа ұшып кететін құстарды санау* ***«Деньеш блогтары»*** *Мақсаты: ұжыммен*	***Дид ойын: ойын: «Көлеңкесін тап»*** ***Ойын шарты:*** *Балалардың қолына әртүрлі заттардың суретін таратылады. Балалар қолдарындағы суреттер бойынша*	***Дид ойын: ойын «Бұл қай кезде болады?»*** *Мақсаты: Балалар жыл мезгілдерін жылдам табады, атайды және сипаттайды.*	***Дид ойын: «Артығын тап»*** *Мақсаты:Балалар берілген суреттердің ортақ атауы барын түсінеді.* ***Күтілетін нәтиже:*** *Суреттерді атай*	***Дид ойын: «Шатастырма»*** *Көктемде қар жауады. Қазір күз мезгілі? Көктемде қар ериді? Көктемнің бірінші*

және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	*жұмыс жасауға дағдыланады.* ***«Өрт қауіпсіздігі» СЮЖЕТТІК РӨЛДІК ОЙЫНДАР: «БІЗ-ӨРТ СӨНДІРУШІМІЗ» Алдын-ала жұмыс: Өрт сөндіру бөліміне экскурсия, өрт сөндірушілердің жұмысы туралы әңгімелер, сюжеттік суреттерді қарау, өрт туралы әңгімелерді оқу (Л.Толстой "өрт иттері", с. Маршак" Мысық үйі", С. Михалков" өрт"), осы тақырыпқа сурет салу, өрттегі мінез-құлық ережелері туралы жағдайларды ойнау, дидактикалық***	*көлеңкесін тауып орындарына отырады.* ***«Жол ережесі» «Жол ережелері» Міндеттері: жол белгісінің негіздерін бекіту; негізгі жол белгілерімен, олардың жіктелуімен, тағайындалуымен таныстыру; зейінді, есте сақтауды, ойлауды дамытуға ықпал ету.***	***Шарты:****Балалар жыл мезгілдерінің суреттерін жапсырып ерекшеліктерін айтады.* ***«Қауіпсіздік ережесі» «Жеуге болатын саңырауқұлақты қорапқа салыңыз» Мақсаты: Балалардың жеуге болатын және жеуге жарамсыз саңырауқұлақтар туралы білімдерін бекіту.***	*отырып,не артық екенін айтады.* ***«Өрт қауіпсіздігі» СЮЖЕТТІК РӨЛДІК ОЙЫНДАР: «БІЗ-ӨРТ СӨНДІРУШІМІЗ» Алдын-ала жұмыс: Өрт сөндіру бөліміне экскурсия, өрт сөндірушілердің жұмысы туралы әңгімелер, сюжеттік суреттерді қарау, өрт туралы әңгімелерді***	*айы- наурыз* *Қыста жапырақтар сарғаяды?* *Жылмезгілдері: қыс,көктем,жаз,күз.* *Жаз ең суық жыл мезгілі?* *Күзде бәйшешектер өседі?* *Қыста құстар жылы жаққа ұшып кетеді?* *Жазда балалар оқиды?* ***Дене тәрбиесі*** ***Кіріспе бөлім.*** *-сәлемдесу* *-сапқа тұрғызу* *Заттар арасында бір-бірден бағанда «жыланды» жүру, баяу қарқынмен 1,5 минутқа дейін жүгіру, шашыраңқы жүру, заттар арасында «жыланды» жүгіру (кезектесіп).*

	ойындар, осы тақырыптағы Білім беру қызметін ұйымдастыру.				***Негізгі бөлім.*** ***Ойын жаттығулары бойынша.*** ***«Картоп отырғызу»...*** *Балалар бастау сызығының алдында үш-төрт бағанға тұрады. Бағандарға бірінші болып тұрған балалардың әрқайсысында бір-бір сөмкеден 5-6 ұсақ-түйек заттар - картоп салынған. Бағандарға қарама-қарсы жерде, бастапқы сызықтан 10-12 м қашықтықта, картоп санына сәйкес шеңберлер салынады, яғни 5-6 дана (фанерадан, картоннан жасалған шеңберлер қоюға болады).(3 - 4 рет).* ***«Себетке кір»****(баскетбол нұсқасы).*

					Ойыншылар (доптары бар) себеттің айналасында жартылай шеңберде орналасады, ал педагог допты қалай лақтыруды көрсетеді: аяқтар сәл алшақтап, бүгіліп тұрады, кеудедегі екі қолдағы доп бастапқы позиция болып табылады; кішкене доғаны өзіңізге қарай төмен қарай суреттеп, қолыңызды жоғары қарай түзетіп, допты бір уақытта аяқтарыңыздың созылуымен лақтырыңыз. Бұл кезде саусақтар допты себетке ақырын итереді. *Көрсетуден және түсіндіруден кейін балалар бағанға бір-бірлеп (6-8 бала)*

					орыннан себетке лақтыруды орындайды. Осы уақытта балалардың екінші топшасы тағы бір тапсырманы орындайды . *- «Допты беру» (бір қолмен дрибинг 4-5 м қашықтықта). Тәрбиешінің белгісі бойынша ойыншылар орындарын ауыстырып, келесі тапсырмаға көшеді.* ***Қимыл ойын: «Арқаннан секіру»*** *Балалар шеңбер құрып тұрады. Ойын бастаушы ортаға шығып арқанды басынан бірде ақырын, бірде жылдам айналдыра отырып, балалардың аяғына тигізуге тырысады. Балалар аяқ тұсына*

					келген арқаннан секіреді. ***«Жол қауіпсіздігі» «Көшелер мен жолдардың заңдары»*** ***Мақсаты: Жолдарда жүріс-тұрыс ережелерін қалыптастыру. Ғарышта шарлау мүмкіндігі.***
Балалармен жеке жұмыс	***«Көңіл-күй шамы»*** ***Мақсаты:*** *Бала көңіл-күйін түстер арқылы білдіреді.* ***Жүргізу түрі:*** *Қызыл – қуанышты, көк – мұңды, сары – көңілді. Бала өз көңіл-күйін шамның түсімен таңдайды.*	***«Досымды құшақтаймын»*** ***Мақсаты:*** *Достық сезімін дамыту.* ***Жүргізу түрі:*** *Балалар кезекпен бір-бірін құшақтап: «Сен менің досымсың» деп айтады.*	***«Айнадағы күлкі»*** ***Мақсаты:*** *Позитивті көңіл-күй қалыптастыру.* ***Жүргізу түрі:*** *Бала айнаға қарап күлімсірейді. Тәрбиеші: «Айнадағы бала күліп тұр ма?» деп сұрайды.*	***«Жақсы – жаман»*** ***Мақсаты:*** *Жағымды, жағымсыз әрекеттерді ажырата білу.* ***Жүргізу түрі:*** *Тәрбиеші сурет көрсетеді (ойыншық жинау – жақсы, ұру – жаман). Балалар дұрыс жауап береді.*	***«Қуаныш шеңбері»*** ***Мақсаты:*** *Жылы қарым-қатынас орнату.* ***Жүргізу түрі:*** *Балалар шеңбер жасап тұрып, қолдарын ұстайды да: «Біз доспыз, біз мейірліміз» деп айтады.*
Серуенге дайындық	*«Еңбегі адал жас өрен»-өз-өзіне қызмететуге тәрбиелеу.* *Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие	*Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын*

	білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру.	*бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*	*жүруге дағдыландыру.*	*білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*	*таза ұстау және жинау*
Серуен	***Картотека № 7 Қыстап қалатын құстарды бақылау.*** *Ұлттық ойын- ұлт қазынсы «Ұшты-ұшты»*	***Картотека № 8 Адамдардың қысқы еңбегі.*** *Ұлттық ойын- ұлт қазынсы «Бөрік жасырмақ»*	***Картотека № 10 Мұзды бақылау.*** *Ұлттық ойын- ұлт қазынсы «Белбеу соқ»*	***Картотека № 12 Бұлтты бақылау.*** *Ұлттық ойын- ұлт қазынсы «Тақия тастамақ»*	***Серуен №14 Транспортты бақылау.*** *Ұлттық ойын- ұлт қазынсы «Арқан түю»*
Серуеннен оралу	*Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту.* ***Таңғы серуенді бекіту.***				
Балалардың үйге қайтуы	*Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.*				
	Бүгін балалар түрлі көліктердің суреттерін көріп, атын атады. Зейінін дамытып, есте сақтау қабілетін жаттықтырды. Үйде көліктер жайлы суреттер немесе ойыншықтарды пайдаланып ойнау пайдалы болады.	*Бүгін балалар қарапайым математика ойынын ойнады: санауды үйренді. Сандарға қызығушылық танытты. Үйде бірге ойыншықтарды санап, «Қанша?» деп сұрауға болады.*	*Бүгін балалар қарапайым математика ойынын ойнады: санауды үйренді. Сандарға қызығушылық танытты. Үйде бірге ойыншықтарды санап, «Қанша?» деп сұрауға болады.*	*Бүгін балалар суреттерден жемістерді таныды. Дәмі, түсі туралы айтып берді. Үйде бірге жемістерді атап, дәмін көру ойынын ойнау қызықты болады.*	*Бүгін балалар серуенде құстарды тыңдап, бақылап көрді. Қызығушылығын танытып, табиғатпен танысты. Үйде құстардың дауысын тыңдату немесе суреттерін көрсету пайдалы болады.*

Тексерілді:

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы
Желтоқсан айы ІІ апта

Топ: <u>Ересек топ</u>
Балалардың жасы: <u>4 жас</u>
Қандай кезеңге жасалды : 08.12 – 12.12.2025ж
«Апта дәйек сөзі» «Бірлігі жоқ ел тозады, бірлігі күшті ел озады»

Күн тәртібінің үлгісі	**Дүйсенбі** ***«Менің Қазақстаным ҚР Әнұранын орындау***	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	*Күй сазы – ата-баба аманатына құрмет көрсетуге үйрету.* ***«Ақсақ құлан»***	*Күй күмбірі – жүрекке ізгілік нұрын себу.* ***«Адай»***	*Күй күмбірі – достық пен бірлікті дәріптеу.* ***«Кішкентай»***	*Күй күмбірі – табиғатты аялауға үйрету.* ***«Хафиз»***	*Күй әуені – татулық пен достыққа жетелеу* ***«Қылқобыз»***
	Баланы қолынан ұстап, топқа бірге кіргізу. Пазлдың қарапайым бөліктерін беру. Жанында отырып, «сенің орның осында» деп сенімділік беру. Қысқа әуен қосып, көңілін көтеру.	*Баланы есік алдында «Сәлем, балақай!» деп қарсы алу. Жанынан ойыншық машинка немесе қуыршақ ұсыну.*	*Баланы қуыршақ театры кейіпкерімен қарсы алу. Сурет бояуға бағыттау. Жанында отырып, «сен батылсың» деп қолдау білдіру. Басқа балалармен ортақ ойынға тарту.*	*Баланы «Шаттық шеңберіне» шақырып, кішкентай доп беру. Жұмсақ ойыншықпен бірге ойнауға жағдай жасау. Баланы қасына отырғызып, қысқа тақпақ айту.*	*Баланы «Жұлдызша сыйлаймыз» ойынымен қарсы алу (қолына қағаз жұлдыз беру). Киімін реттеуге көмектесу. Музыка қосып, қарапайым қимыл-қозғалыс ойынына қатыстыру.*

Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	*Өнегелі 15 минут – ата-анаға бала денсаулығы туралы кеңес беру.*				
	Ерте келудің бала үшін маңызды екені, жаттығу денсаулықты нығайтып, тәртіпке үйрететіні жайлы әңгімелесу. ***Кеңес:*** *Балаңызды балабақшаға уақытылы келуге үйретіңіз.*	*Дұрыс тамақтанудың бала денсаулығына әсері жайлы әңгімелесу.* ***Кеңес:*** *Балаңызға жеміс-жидек пен көкөністі көбірек жеуді үйретіңіз.*	*Таңғы қабылдау кезінде баланың көңіл-күйін, денсаулығын бақылаудың маңызы жайлы әңгімелесу.* ***Кеңес:*** *Балаңызға өз жағдайын айтуға (қал-жағдайын, көңіл-күйін білдіруге) үйретіңіз.*	*Тазалық шаралары – баланың денсаулығын сақтап, мәдениетін қалыптастыратыны жайлы әңгімелесу.* ***Кеңес:*** *Балаңызға қолын жуған соң сүлгімен сүрту, киімін таза ұстауды үйретіңіз.*	*Демалыс күндері тазалық шараларын сақтау қажеттігі жайлы әңгімелесу.* ***Кеңес:*** *Балаңызға шашын, тырнағын таза ұстауды және уақытылы қидырып отыруды үйретіңіз.*
Балалардың іс-әрекеті (ойын, танымдық, коммуникативтік, шығармашылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)	***Картотека №6 «Табиғат құбылыстарын ата» Мақсаты:*** *қар мен жаңбырды ажырата білу, табиғат құбылыстары жөніндегі білімдерін бекіту, қатты, жұмсақ, ериді, буға айналады.*	***Картотека №9 «Үй жануарлары» Мақсаты:*** *Балаларды үй жануарлары мен төлдерді ажыратуға,олардың қимылын,қалай дыбыстайтынын және дене мүшелерін дұрыс атауға, оларды қорғай білуге тәрбиелеу.*	***Картотека №12 «Не артық?» Мақсаты:*** *Балаларды суретке қарап, оларды топтастыруға үйрету. Суретте тұрған артық затты таба білу, сипаттама беру.*	***Картотека №17 «Қайсысы қайда тіршілік етеді?» Мақсаты:*** *суреттен көрген заттарының аттарын тап, олардың қайда өмір сүретінің айтқызу. Сөздік қорын молайту.*	***Картотека №19 «Қысқы тіршілік» Мақсаты:*** *қыстап қалатын құстардың жеке атауын ататып, оларды ажырата білуге үйрету. Сөздік қорын дамыту.*
	Танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту картотекасынан				
Ертеңгілік жаттығу	*Желтоқсан айының 2- аптасына*	*Желтоқсан айының 2-аптасына арналған*	*Желтоқсан айының 2- аптасына арналған*	*Желтоқсан айының 2- аптасына*	*Желтоқсан айының 2-аптасына арналған*

	арналған таңғы жаттығу кешені.	*таңғы жаттығу кешені.*	*таңғы жаттығу кешені.*	*арналған таңғы жаттығу кешені.*	*таңғы жаттығу кешені.*
	Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау. *Жаттығу кешені қосымша тіркелген*				
Таңғы ас	*Үнемді тұтыну - Суды, тамақты үнемді тұтыну жолдарын түсіндіру. Қауіпсіздік ережесін ескерту*				
	Әңгіме: *– Сәбіз, қияр, қызанақ – пайдалы дәрумендерге толы. Көкөністі жесек, көзіміз де, денеміз де мықты болады.* ***Қауіпсіздік:*** *– Көкөністі ірі тілімдеп жұтпаймыз.*	***Әңгіме:*** *– Ас ішкенде қасымыздағы балаға қол тигізбей, орыннан тұрмай отырамыз. Әдепті бала өзгеге бөгет жасамайды.* ***Қауіпсіздік:*** *– Ыдысты бір-бірімізге бермейміз, әркім өз ыдысымен тамақтанады.*	***Әңгіме:*** *– Нан – қасиетті ас. Нансыз дастарқан толмайды. Нанды жерге тастамау – біздің міндетіміз.* ***Қауіпсіздік:*** *– Нанның үгіндісін жинап жейміз.*	***Әңгіме:*** *– Жуынғанда суды шамадан тыс ағызбаймыз. Қажетіне қарай қолдансақ – үнемді болғанымыз.* ***Қауіпсіздік:*** *– Су төгілсе, абайлап сүртеміз, тайып кетпеу үшін.*	***Әңгіме:*** *– Ас ішіп болған соң «Рахмет» деп айту – әдептіліктің белгісі.* ***Қауіпсіздік:*** *– Орындықтан абайлап тұрамыз.*
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӘ)	***«Балалар кітапханасы» жобасы*** ***Ойын: «Ертегі кейіпкерінің көңіл-күйі»*** *Тәрбиеші: «Бауырсақ қуанышты ма? Қызыл телпек қорықты ма?» Балалар кейіпкердің көңіл-күйін қимылмен*	***«Қамқор» жобасы*** ***Ойын: «Жақсы іс шеңбері»*** *Балалар бір-біріне қандай жақсы іс істегенін айтады: «Мен ойыншық бердім», «Мен анама көмектестім».* ***Мақсаты:*** *қамқорлық сезімін күшейту.*	***«Шабыт» жобасы*** ***Ойын: «Дыбыс ойлап тап»*** *Балалар кезекпен бір дыбыс шығарады (мысалы, «ш-ш», «бум-бум»), қалғандары қайталайды.* ***Мақсаты:*** *шығармашылықты, көңіл-күйді көтеру.*	***«Еңбегі адал жас өрен» жобасы*** ***Ойын: «Кім жылдам?»*** *Тәрбиеші ойыншықтарды ортаға қояды. «Кім бірінші жинайды?» – дейді. Балалар жарысып жинайды.* ***Мақсаты:*** *еңбекқорлыққа, жылдамдыққа*	***«Смарт бала» жобасы*** ***Ойын: «Сиқырлы сөздер»*** *Тәрбиеші: «Қандай сиқырлы сөздерді білеміз?» Балалар: «Рахмет!», «Сәлеметсіз бе!», «Өтінемін!».* ***Мақсаты:*** *әдепті сөздерді қолдануға үйрету.*

	көрсетеді. ***Мақсаты:*** *эмоцияны түсіну, ертегіден сабақ алу.*			*тәрбиелеу.*	
Кестеге сәйкес ҰІӘ	*Ұлттық құндылық мақсатында ұйымдастырылған іс-әрекет.*				
	Қызығушылықты ояту. *Балалар мен топқа келгенде стол үстінде мынандай сиқырлы сандықшаны көрдім. Бұл сандықшаны сендермен бірге ашайын деп алып келдім.* ***Сыртында мынындай жазу бар екен: 1,2,3, сандықша ашыл, ішінен маржан шашыл. Бірге қайталау.*** ***Ой қозғау.*** *Қараңдаршы сандықтың ішінде асықтар бар қане санайық.* *1 ден – 5ке дейін сану.*	***Ой қозғау*** *Бүгінгі бүгін біз ұлттық оюлар жинау арқылы тапсырма орындап бал жинаймыз.* *Ендеше сұрақтар аялдамасына барамыз.* *Балалар кішкене паравоз құрастырып алайық.* ***Дид ойын: «Сиқырлы пішіндер»*** ***Шарты:*** *Пішіндерден паровоз құрастыру. Түсін пішінін атау.* ***1 аялдама:*** *Суретпен жұмыс* ***АКТ технологиясы.*** *Менің Қазақстаным* *Балалар суретке қарап әңгімелеп береді.* ***«Астанам»*** *Болашаққа бастаған,* *Шарықтайды асқақ ән.*	***Қызығушылықты ояту.*** *- Балалар сендер саяхатқа шыққанды ұнатасыңдарма?* *Балалар біз бүгін Астана қаласына саяхатқа барамыз.* *- Астана қаласына қандай көлікпен барғанды ұнатасыңдар?* ***Ұшақпен*** ***Дид ойын: «Ұшақ»*** ***Шарты:*** *Ұшақты А3 форматқа жапсыру, қанатын көкпен бояу.* *Міне ұшағымыз дайын.* *Олай болса балалар көзімізді жұмып, екі қолымызды жайып, өзімізді ұшақта отырғандай сезінейік.* ***Әуен қойылады.*** *Астана арман қала*	***Қызығушылықты ояту.*** *Балаларға саяхат туралы хабарлау.* *Сұрақ-жауап* *Саяхатқа немен шыққан ұнайды?* *Автобус* ***Дид ойын: «Бөліктерін біріктір»*** ***Шығармашылық бұрыш.*** ***1-топ:*** *Автобустың қаңқасын құрастыру.* ***2-топ:*** *Автобусты сары түске бояу.* ***3-топ:*** *Автобустың дөңгелегін жапсыру.* ***1-аялдама:«Достық аялдамасы»*** *-Балалар сендерге жалғыз ойнаған немесе көппен ойнаған ұнай ма?-*	***Қызығушылықты ояту.*** ***АҚТ технологиясымен жұмыс.*** ***Көгілдір экраннан саяхатшы шығады.*** *Мен саяхат жетекшісімін* *Мен сендердің туған жер , ауыл қала туралы не білетіндеріңді білгім келеді. Мен осылай барлық жерде саяхат жасап балалардың білімін тексеремін.* *Менің тапсырмамады орындайтын болсаңдар үш рет қол соғыңдар.* *Тапсырмаларды топқа бөліп орындау. Түрлі түсті шарлар арқылы топқа бөлу.* ***Ой қозғау.*** ***«Топтастыру»*** ***1-ші топ. тапсырма***

	Түстерін атайық. Мұнда әр асықтың өз тапсырмасы бар. **Ойынның аты бес тас деп аталады екен.** Балалар, егерде сендер осы асықтың тапсырмасын дұрыс орындасаңдар, бізді ойын күтіп тұр. Тапсырманы орындауға дайынсыңдар ма? **Дид ойын: «Бес тас»** **1.Асық.Түсі «ақ»** **Тапсырма:** Қазақстан Республикасының әнұранын айт. **2.Асық. түсі «көк»** **Тапсырма:** сұрақ-жауап -Біздің Отанымыз қалай аталады? Ж: Біздің Отанымыз Қазақстан. **-Отан дегенді**	Елордасы Отанның, Мақтанышым – Астанам. **2-аялдама:** Балаларды топқа бөлу. Елтаңба тобы, Ту тобы. **1- топ: Елтаңба.** **Дид ойын: «Хан шатыр»** **Шарты:** Хан шатырды қиынды суреттерден құрастыру. **2-Топ Ту** **Дид ойын: «Зәулім Бәйтерек»** **Шарты:** Бәйтеректі қағаз бетіне ретімен жапсыру. **3-аялдама.** **Ұлттық ойын: «Тақия тастамақ»** **Шарты:** бастаушы бала біреуінің артына білдірмей тақияны тастау қажет. Тақия тастаған бала қуады. Жетіп алса, ойынды бастайды. **4-аялдама.**	Бағы бір жанған қала Тұрады ол жап-жас болып Мен үлкен болғанда да. Ал балалар көздерімізді ашамыз міне арман қала Астанаға да келіп жеттік. Ендеше Астана қаласының көрікті жерлерімен танысайық. **Ой дамыту** **АҚТ технологиясымен жұмыс.** Астана қаласындағы көрікті жерлермен таныстыру. **Бәйтерек** -Қазақстан мемлекетінің символы. Дүние жүзінде теңдесі жоқ,бірегей сәулетті ғимарат. Мұнда келушілер шыны шарда орналасқан жарық әрі кең көру залына понарамалық лифт	Неліктен дос керек деп ойлайсыңдар?- Біз білетін достық ережесі қандай еді? - жолдастарыңа көмектес. -қолыңнан келген істі өзгеге үйрет. **2-аялдама: «Отбасы аялдамасы»** **Ой дамыту** **Суретпен жұмыс.** - Балалар отбасы деген не? - Ең алдымен отбасында не болуы керек? Отбасы мүшелері бірін-бірі сыйлау керек -Әр бала бақытты болуы үшін өзінің сыйластыққа толы отбасы болуы керек. **3-аялдама: «Бақыт аялдамасы»** Міне, балалар соңғы аялдамаға да келіп жеттік. Яғни, біз бақыт аялдамасында	**Қызыл шар. Шарды жару** **Дид ойын: «Бұл қай мезгіл?»** Қыс мезгілінің көрінісін мнемокесте арқылы айту Сөздік жұмыс жүргізу. **2-топ. тапсырма. Жасыл шарды жару.** **Дид ойын: «Кім жылдам?»** А3 форматта ауыл суреттерін құрастыру. Үй жануарларын жапсыру Ағаш суреттерін салу. **Ашық сұрақтар** -Суретте не көріп тұрсың? -Балалар не істеп жүр? -Қандай малдарды көріп тұрсыңдар? **Сергіту сәті:** Төскейден жел еседі, Төбемнен бұлт көшеді, Туған жерім мен үшін, Көк майсасын төседі. (қимылмен көрсету) **3 –топ тапсырма.**

	қалай түсінесіңдер? Жауап: Отан –ол біздің жеріміз. Ж: Отан –ол біздің туымыз. Ж: Отан- ол біздің табиғатымыз, айналадағы қоршаған ортамыз. **-Мемлекеттің рәміздерді атаңдар?** Әли: Тудың ортасында күн бейнеленген, астында қалықтаған қыран құстың суреті бар, ал сол жақ шетінде ұлттық ою –өрнек бейнеленген. **Шығармашылық бұрыш** **Балаларды топқа бөлу** **1- топ:** Тудың бояу. **2-топ:** Туға бүркітті құрастырып жапсыру. **3-топ:** Туға күнді	**Тіл ұстарту жаттығуы.** Лау лау лау, желбірейді жалау Лау, лау, лау биікте тұр жалау **Дид ойын: «Жалаушалар»** **Шарты:** әр түрлі жалаушаларды салып бояу. Жарайсыңдар Біздің қайтатын уақытымыз болды, пароозымызға мініп қайтайық. **Топқа келу** **Сұрақ-жауап.** **Дид ойын: «Туған жерді гүлдендір»** Шарты: Дайындалған карта бетіне гүлдер, жүрек суреттерін жақсы сөздер айтып жапсыру. Балаларды мадқтау. **Қазақ тілі** **Тақырыбы: «Тәуелсіз Қазақстан»** **Ұйымдастыру кезеңі.** **Шаттық шеңбер**	арқылы көтеріледі. **Тосын сәт.** Осы кезде жетекшінің қалта телефонына хабарламакеледі. Жетекші ашып оқиды. Балалар қараңдаршы бізге асқа топтың балалары хабарлама жіберіпті: «Амансыңдарма? Астанаға жеттіңіздерме? Біз Бәйтеректі көргіміз келеді деген. Ендеше балалар біз Бәйтерек макетін құрастырып сыйлыққа апарайық **Ой қозғау.** **Дид ойын: «Бәйтерек»** Бәйтерек те қандай пішіндер бар? Төбесі неге ұқсайды? Балалардың суретті құрастыру жолдарын бақылау. Құрастыру жұмысын бағалау.	тұрмыз. Біздің ата-анамыз жанымызда, қасымызда достарымыз бар, көңіліміз көтеріңкі, бейбіт заманда өмір сүріп жатырмыз. **4-аялдама: Дид ойын: «Сиқырлы қорап»** **Ой балалар мына қорапты қарайықшы** ғажайып қорап неге жарқырайды. Қане бәріміз шапалақтайық, оның ішінде не бар екен ашылсын. **Дид ойын:** «Күннің шуағы» **Ойын шарты:**тақтаға шуа-ғын шашқан күн суреті ілінеді. Күннің шуақтарында сұрақтар жазылған. **1.**Сендер тұратын қала қалай аталады? **2.**Біздің бақшамыз қалай аталады? **3.**Елордамыз қай	**Көк шарды жару.** Ойлау қабілеттерін арттыру **Дид ойын: «Сипатта»** **Шарты:**Туған жер туралы суретке әңгіме құрау. **4-топ тапсырма.** **Сары шарды жару.** **Туған жер туралы тақпақ** Өтебай Тұрманжанов Көгінде күн нұрын төккен, Жерінде гүл жұпар сепкен. Неткен сұлу, неткен көркем! Осы менің туған өлкем! **Дид ойын: «Сылдырмақ үні»** Шарты: Қойылған сұрақтарға толық жауап беру. **Шеңберге жиналу.** **Ой қозғау** -Туған жер деген не? -Біздің туған жеріміз қандай? Жақсы сөздер айтқанда шапалақтау.

	жапсыру. Ой дамыту: **Елтаңба:** Қазақстан Республикасының елтаңбасында көгілдір түс аясында шаңырақ бейнеленген, шаңырақты айнала күн сәулесінде тарап уықтар шаншылған, оны пырақтар қанаты көмкеріп тұр. Елтаңбаның жоғары жағында бес бұрышты жұлдыз, ал төменгі жағында «Қазақстан» деген жазу бар. **Тақпақ** Қазақстан әнұраны, Қалықтасын көгінде Қазақстан әнұраны Жүрегімнің түбінде. **Ту** Айнымайды	Күлімде күн күлімде, Күлсін барлық бала шат. Бүгінгідей күн қайда, Бейбіт болсын болашақ! **Топқа бөлу.** **І-топ: «Күз» тобы** **ІІ-топ: «Қыс» тобы** Сұрақ жауап **І-топ:** «Күз» тобына сұрақ Қазақстан Республикасының тұңғыш Президенті кім? -Рәміздерді атаңдар? **ІІ-топ:** «Қыс» тобына сұрақ -Қазақстанның бас қаласы? -Елтаңбада не бейнеленген? Гимнді бәрі орындайды. **Сергіту сәті.** Жоғары қарап күн көріп Төмен қарап жер көрдім Оңға қарай бұрылып Солға қарай бұрылып	**Сергіту сәті:** Біз кішкентай баламыз Өсіп-өніп толамыз Күнге қарай талпынып Көкке қолды созамыз Қанат қағып ұшамыз Орнымызды табамыз - Балалар сендер Астана туралы тақпақ білесіңдерме? **Тақпақ: Астанам** Ардақталды **Астанам,** Мәртебелі бас қалам. Көркейе бер күн сайын, Алға қарай, бас қадам. Ендеше балалар туған жерге ораламызба? Туған жерге оралу. **Сұрақтар ілмегі** -Балалар сендерге саяхат ұнады ма? - Міне біз туған жерімізгеде, Өз балабақшамызға оралдық. - Туған жеріміз қалай	қала? **4.**Елбасымыз кім? **5.**Астанақандай ғимарат бар? Мінекей балалар, сұрақтарға жақсы жауап бердіңдер, топқа күннің жылуын таратып, одан қуат, жігер алайық. **Психологиялық жаттығу.** **Музыкамен.** **Дид ойын:«Кім тапқыр?»** **Шарты.** Әр түрлі жалаушалардың ішінен Қазақстан жалауын таба білу **Бекіту кезеңі:** (алдын ала жүргізілген жұмыс) **Бәрі бірге** Бейбіт елдің ұланы, Оттай лаулап жанамыз. Бұл бақыттың ұраны, Біз бақытты баламыз. **Балаларды**	Саяхатшы мадақтау, қоштасу. **Рефлекция** Балаларды мадақтау. Смайлктер беру. **Бағдарлама Тақырыбы: «Бұл қандай аспап екенін тап»** **Ұ.О «Қыз қуу»** **Мақсаты: Балаларды жылдамдыққа, ептелікке баулу.** **Керек құралдар: қамшы, аттың макеті.** **Шарты: Ойынға қыз бен жігіт қатысады. Екеуі де атпен шауып келеді.** **Жігіт атпен қыздың артынан қуады.**

	аспаннан *Біздің тудың жалауы* *Оны халық қашанда* *Биікке іліп қояды.* *Тәуелсіздікжолында* *Талай-талай тер тамған* *Билігімөзқолымда* *Еркіндігім – Елтаңбам* *- Елордамызқайқала? БіздіңелордамызНұр-Сұлтанқаласы.* ***3. Асық. түсі «қоңыр»*** ***Тапсырма: сөздікойын» Мен бастаймын, сен аяқта»*** *-МеніңОтаным- .... (Қазақстан)* *-Мен Отанымды – ... (жақсыкөремін).* *-Мен Нұр-Сұлтан- ... (қаласындатұрамын).* *-Нұр-Сұлтанқаласы- ...*	*Егеменді ел көрдім.* ***Ойын: «Қай елдің туы»*** *Міндеті: Балалардың рәміздер жайлы түсінігін бекіту.* *Ыстық орындық әдісі. 2 топтан бала орындыққа отырады. Сол балаларға сұрақтар қояды.* ***Музыка*** ***Педагог жетекшілігімен*** ***Ұ.О Тақырыбы: «Теңге ілу»*** ***Мақсаты: Ұлттық ойын арқылы салт - дәстүрлерді сақтай білуге тәрбиелеу. Баланы шапшаңдыққа, ептілікке баулу.***	*аталады?* *- Балабақшамыз қалай аталады?* ***Дене тәрбиесі*** ***Кіріспе бөлімі:*** *Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Денені тік ұстау.* *Шеңбер бойымен денені тік ұстап, адымдап жүру.* *Шеңбер бойымен денені тік ұстап жүгіру* *Қол бүйірде, аяқтың сыртымен жүру.* *Қол бүйірде бүкіл табанмен қалыпты, жұмсақ жүру.* *Қол жанда жылжымалы қадаммен денені алға қарай еңкейте жүру.* *Шеңбер бойымен жай жүру . 1 сапқа тұру.* *1 саптан 4 звеноға тұру. (таяқшаны үстел үстінен кезекпен алу)* *Қолдарын созып, арақашықтықты*	***мадақтау.*** ***Музыка*** ***Педагог жетекшілігімен*** ***Бағдарлама Тақырыбы: «Сандарды салыстыру. Алыс жақын»*** ***Ұ.О Таұырыбы: « Көкпар»*** ***Мақсаты: Балаларды ұлттық ойын арқылы татулыққа, адамгершілікке баулу. Ойын арқылы баланы батырлыққа, күштілікке, ептілікке баулу.***	

	(әдемі, көрікті, әсем). *-Нұр-Сұлтанқаласында … (Бәйтерек, Ханшатыр, думан, биікүйлер, мектептер, балабақшалар бар).* *4.Асық «жасыл»* *Тапсырма: Сергітусәті* *Дөңгеленетұрамыз* *Кересгеніқұрамыз* *Уықтарболыпиіліп* *Шаңыраққакиіліп* *Киізүйдіқұрамыз.* ***5.Асық. түсі «сары»*** *Тапсырма: Отан туралымақал-мәтелдер, тақпақтарайт.* *-Отан- оттан да ыстық.* *-Отансыз адам, ормансызбұлбұл.* *-Отан үшінотқатүс, күймейсің.* *- Отан –елдіңанасы Ел- ердіңанасы.*		*сақтау.* ***Негізгі бөлім:*** ***Жалпы даму жаттығулары Таяқшамен.*** ***Б.қ.: «Балапан су ішті»*** ***1.** Аяқтары иық мөлшерінде. Таяқша артта. 1-4 - басты алдыға қарай созып, таяқшаны артқы жақтан баяу жоғары көтеру. /5-6 рет қайталау/* ***Б.қ.: «Биші мысық »*** ***2.** Аяқтары алшақ қойылған, таяқшаны екі шетінен ұстап, жоғарыға, оңға, солға қарай созылып керілу. әр керілген сайын «м-я-у» деп айту. /5-6 рет қайталау./* ***Б. қ.: «Тартылу»*** ***3.** Аяқтары алшақ қойылған, таяқша төменде қолдарымен ұстау. 1-2 - таяқшаны жоғарыға көтеріп созылу,аяқтың*		

	- Отан үшінкүрес, *Елге тигенүлес.* ***Жарайсыңдар балалар.*** ***«Ел байлығын, жер байлығын, егеменді елімізді сақтайтын сендерсіңдер»*** *Мына сиқырлы сандықшада тағы да гүл қиылған гүл күлтешері жатыр екен, соны құрастыр, жақсы тілектер айтайық.* ***Қортынды:*** *Көгінде күн нұрын төккен* *Жерінде гүл жұпар сепкен* *Неткен сұлу, неткен көркем* *Осы менің туған өлкем.* ***Дене тәрбиесі*** ***Кіріспе бөлім.*** *-сәлемдесу* *-сапқа тұрғызу* *Заттар арасында бір-бірден бағанда*		*ұшымен тұру.3- б.қ.* */5-6 рет қайталау/* ***Б.қ.: ««Әткеншек»*** ***4.*** *Аяқтары иық мөлшерінде.* *Таяқшаны кеуде тұсында ұстап, денені оң-сол жаққа бұрады.* */5 рет қайталау./* ***Б.қ.: «Мергендер»*** ***5.*** *Аяқтары алшақ қойылған, таяқшаны кеуденің тұсында.* *Бүгілген оң аяқты көтеру, тізені таяқшаға тигізу.* *Арқаны түзу ұстау.* *Сол жақпен дәл солай қайталау. /5-6 рет қайталау/* ***Б.қ. : «Шабыс»*** ***6.*** *Таяқшаны ат қылып ұстау. Сол қолымен таяқшыны ұстап, оң қолды жоғары көтеріп иіре айналдыру. Ат үстінде шабу. (15-20 секунд)* ***Б.қ.: «Көңілді таяқша»***		

	«жыланды» жүру, баяу қарқынмен 1,5 минутқа дейін жүгіру, шашыраңқы жүру, заттар арасында «жыланды» жүгіру (кезектесіп). ***Негізгі бөлім.*** ***Ойын жаттығулары бойынша.*** ***«Картоп отырғызу»****...* *Балалар бастау сызығының алдында үш-төрт бағанға тұрады. Бағандарға бірінші болып тұрған балалардың әрқайсысында бір-бір сөмкеден 5-6 ұсақ-түйек заттар - картоп салынған. Бағандарға қарама-қарсы жерде, бастапқы сызықтан 10-12 м қашықтықта, картоп санына сәйкес шеңберлер*		***7.*** *Таяқшаны жерге тіреп ұстап, айналып секіру және жүру. /15-20 секунд/ 4 звенодан бір саппен шеңбер бойы жүру.Еркін жүру.(бауларды үстел үстіне қою) Қолды жанға созып, аяқтың ұшымен жүру.* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *шәйнектік дыбысын салу. Терең тыныс алып, демді шығару. Бастапқы қалыпқа келу.* ***Қозғалыстардың негізгі түрлері.*** ***1. Тепе-теңдік*** *- гимнастикалық орындықта жүру, кішкене допты алдыңыздан және артта оң қолыңыздан солға ауыстыру* ***2. Оң және сол аяқпен секіру*** *бір сызыққа орналастырылған*		

	салынады, яғни 5-6 дана (фанерадан, картоннан жасалған шеңберлер қоюға болады).(3 - 4 рет). ***«Себетке кір»****(баскетбол нұсқасы). Ойыншылар (доптары бар) себеттің айналасында жартылай шеңберде орналасады, ал педагог допты қалай лақтыруды көрсетеді: аяқтар сәл алшақтап, бүгіліп тұрады, кеудедегі екі қолдағы доп бастапқы позиция болып табылады; кішкене доғаны өзіңізге қарай төмен қарай суреттеп, қолыңызды жоғары қарай түзетіп, допты бір*		*кегльдер арасында (қашықтық 3-4 м), алдымен бір аяғымен, содан кейін екінші жағынан* ***Қимыл ойын«Үшінші артық»*** *– балалар екі-екіден бір-біріне теріс қарап шеңбер жасап тұрады. Жұптардың арасындағы қашықтық – 2-3 адым.* *«Артық» ойыншы қашады, ойын жүргізуші қуады. «Артық» баланың міндеті қашып жүріп, кенеттен кез келген баланың алдына тұра қалады. Егер ойын жүргізуші бұған дейін оған қол тигізіп үлгермесе, жұпсыз қалған бала «артық» болып саналады.*		

	уақытта аяқтарыңыздың созылуымен лақтырыңыз. Бұл кезде саусақтар допты себетке ақырын итереді. *Көрсетуден және түсіндіруден кейін балалар бағанға бір-бірлеп (6-8 бала) орыннан себетке лақтыруды орындайды. Осы уақытта балалардың екінші топшасы тағы бір тапсырманы орындайды .* *- «Допты беру» (бір қолмен дрибинг 4-5 м қашықтықта). Тәрбиешінің белгісі бойынша ойыншылар орындарын ауыстырып, келесі тапсырмаға көшеді.* ***Қимыл ойын: «Арқаннан секіру»***		***Ұ.О Тақырыбы: «Соқыр теке» Мақсаты: Балаларды дыбысты естуге сезініге үйрету. Балаларды сипау арқылы тану.***		

	Балалар шеңбер құрып тұрады. Ойын бастаушы ортаға шығып арқанды басынан бірде ақырын, бірде жылдам айналдыра отырып, балалардың аяғына тигізуге тырысады. Балалар аяқ тұсына келген арқаннан секіреді. ***Ұ.О Тақырыбы: «Түйе-түйе» Мақсаты: Балаларды тапқырлыққа тәрбиелеу.***				
Серуенге дайындық	*Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсетуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау	*Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды, киіміндегі олқылықтарды*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге*

			жөндеуді қадағалау.		*шығу.*
Серуен	***Картотека № 2 «Қардыбақылау»***	***Серуен №14 Транспортты бақылау.***	***Картотека № 16 Қарғаны бақылау.***	***Картотека № 17 Адамдардың қысқы киімін бақылау.***	***Картотека № 19 Өсімдіктердің қысқы тіршілігін бақылау.***
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Қысқы серуен картотекасынан***				
Серуеннен оралу	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау.*				
	Киімдерін шешу: *Балаларды киімдерін ұқыптап шешуге, сөресіне қоюға дағдыландыру.* ***Тазалық процедуралары:*** *Қолдарын екі рет сабындап жуу.* ***Гигиеналық шаралар:*** *Жуыну кезінде сумен ойнамауды ескерту.* ***Түскі асқа дайындық:*** *Балаларды асханаға таза қолмен отырғызу.*	***Киімдерін шешу:*** *Балалар киімдерін шешіп, орындарына жинайды.* ***Тазалық процедуралары:*** *Қолдарын сабындап жуып, сүлгісіне сүртуін қадағалау.* ***Гигиеналық шаралар:*** *Сумен ойнамау, суды төкпеу.* ***Түскі асқа дайындық:*** *Ас алдында қолдарын жууға бағыттау.*	***Киімдерін шешу:*** *Киімдерін реттілікпен шешіп, шкафқа қоюды үйрету.* ***Тазалық процедуралары:*** *Қолдарын сабындап жуып, сүлгісін қолдану.* ***Гигиеналық шаралар:*** *Жуыну кезінде әдептілік сақтау.* ***Түскі асқа дайындық:*** *Қолдарын жуып болған соң ас ішуге отыру.*	***Киімдерін шешу:*** *Әр бала киімін тәртіппен шешіп, орындыққа немесе сөресіне қоюға дағдылану.* ***Тазалық процедуралары:*** *Қолдарын сабындап жуу, сүлгісін ілу.* ***Гигиеналық шаралар:*** *Жуыну кезінде суды үнемдеп қолдану.* ***Түскі асқа дайындық:*** *Балаларды үстел басына жинақылықпен отырғызу.*	***Киімдерін шешу:*** *Балаларды киімдерін ретімен шешуге, орнына қоюға үйрету.* ***Тазалық процедуралары:*** *Қолдарын сабындап жуу, сүлгісін таза ұстау.* ***Гигиеналық шаралар:*** *Жуынғанда суды шашпай, сабынды дұрыс қолдану.* ***Түскі асқа дайындық:*** *Қолдарын жуған соң асханаға отыру.*
Түскі ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну*				
	Әңгіме:	***Әңгіме:***	***Әңгіме:***	***Әңгіме:***	***Әңгіме:***

	– Балалар, қолымызды жуған кезде суды көп ағызбаймыз. Қажет болса ғана ашып, жуған соң жауып қоямыз. ***Қауіпсіздік:*** *– Еденге су төгілсе, тайып құлап қалуымыз мүмкін. Сондықтан абай боламыз.*	*– Ас – еңбекпен келген ризық. Оны төкпей-шашпай жеуіміз керек.* ***Қауіпсіздік:*** *– Ас ішкенде орнымыздан тұрмаймыз, ыдысты қолымыздан түсіріп алмау үшін дұрыс ұстаймыз.*	*– Тамақ ішкенде орындықта түзу, әдемі отырайық. Арқамызды тік ұстасақ, ыдыс та төгілмейді.* ***Қауіпсіздік:*** *– Қисайып отырсақ, ыстық тамақ төгіліп кетуі мүмкін.*	*– Ас ішкенде қасықты оң қолымызға ұстаймыз. Сонда тамақты төкпей, әдемі жейміз.* ***Қауіпсіздік:*** *– Қасықты бұлғап ойнамаймыз, ол қасымыздағы балаға тиіп кетуі мүмкін.*	*– Ас ішкенде қатты сөйлемейміз. Әдепті бала дастарқан басында тыныш отырады.* ***Қауіпсіздік:*** *– Ауызымызда ас болғанда сөйлесек, қақалып қалуымыз мүмкін.*
Күндізгі ұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау.*	*Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру.*	*Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*	*Ұйқыға дайындық кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту. Өз төсегін ашып жатуға кеңес беру.*	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау*
Ұйқыдан біртіндеп ояту, сауықтыру шаралары	***Жаттығу кешені №6*** *Балалар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Қолымызды созып* *Шынығып бір алайық.*	***Жаттығу кешені №7*** *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық* *Бір күлімдеп алайық.*	***Жаттығу кешені №8*** *Ұйқыдан біз тұрамыз* *Көзімізді ашамыз* *Жан-жағымызға қарайық* *Төсектен біз тарайық*	***Жаттығу кешені №9*** *Ұйқыдан біз тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Анда- мында созылып* *Тарқасайық, тұрайық*	***Жаттығу кешені №10*** *Көзімізді ашайық* *Аунап, қунап алайық ,* *Самал жел бізге желпісін, Ұйқымызды ашайық*
	Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. *«Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу.*				

	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесін ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдаланып, жуыну ережелерін түсіндіру.*				
	Әңгіме: *– Балалар, қолымызды жуған кезде суды көп ағызбаймыз. Қажет болса ғана ашып, жуған соң жауып қоямыз.* ***Қауіпсіздік:*** *– Еденге су төгілсе, тайып құлап қалуымыз мүмкін. Сондықтан абай боламыз.*	***Әңгіме:*** *– Ас – еңбекпен келген ризық. Оны төкпей-шашпай жеуіміз керек.* ***Қауіпсіздік:*** *– Ас ішкенде орнымыздан тұрмаймыз, ыдысты қолымыздан түсіріп алмау үшін дұрыс ұстаймыз.*	***Әңгіме:*** *– Тамақ ішкенде орындықта түзу, әдемі отырайық. Арқамызды тік ұстасақ, ыдыс та төгілмейді.* ***Қауіпсіздік:*** *– Қисайып отырсақ, ыстық тамақ төгіліп кетуі мүмкін.*	***Әңгіме:*** *– Ас ішкенде қасықты оң қолымызға ұстаймыз. Сонда тамақты төкпей, әдемі жейміз.* ***Қауіпсіздік:*** *– Қасықты бұлғап ойнамаймыз, ол қасымыздағы балаға тиіп кетуі мүмкін.*	***Әңгіме:*** *– Ас ішкенде қатты сөйлемейміз. Әдепті бала дастарқан басында тыныш отырады.* ***Қауіпсіздік:*** *– Ауызымызда ас болғанда сөйлесек, қақалып қалуымыз мүмкін.*
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	***Менің отаным «Топтастыру» әдісі*** *Балаларды топқа бөлу* *«Тапқыштар» «Шешендер»* ***Ашық сұрақтар. Қай топ тез жауап береді.*** *1. Біз қандай мемлекетте өмір сүріп жатырмыз?* *2. Осындай кең байтақ еліміз бен*	***Өрт қауіпсіздігі «Телефондағы диалогтар»*** ***Мақсаты. Балаларды телефонда нөмірді дұрыс теруге және сұрақтарға нақты және нақты жауап беруге үйрету.***	***Отан туралы тақпақ жаттау. –Мағынасын түсіндіру.*** *Отан. Ж Әбдірашев.* *«Отан - атам, Отан - әкем!»* *Осы сөзім қате мекен?!* *Қате болса,Неге біздер* *Дейміз оны «Атамекен?!»* *«Отан - әжем, Отан – анам!»*	***Құрастыру:*** *Байтерек* ***Қызығушылықты ояту.*** *- Балалар сендер саяхатқа шыққанды ұнатасыңдарма?* *Балалар біз бүгін Астана қаласына саяхатқа барамыз.* *- Астана қаласына қандай көлікпен барғанды ұнатасыңдар?* ***Ұшақпен***	***Дене тәрбиесі*** ***Кіріспе бөлімі:*** *Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Денені тік ұстау.* *Шеңбер бойымен денені тік ұстап, адымдап жүру.* *Шеңбер бойымен денені тік ұстап жүгіру* *Қол бүйірде, аяқтың сыртымен жүру.* *Қол бүйірде бүкіл табанмен қалыпты,*

	жерімізді кім басқарып отыр? 3. Қазақстанның Елордасы қай қала? 4. Біздің тұратын жеріміз қалай аталады? 5. Біздің балабақшамыз қалай аталады? 6. Еліміздің рәміздерін атаңдар. Балаларды мадақтау. Жауап берген топқа көңілді смайлктер беру. **Ой қозғау.** **1-топ «Тілшілер» тобы:** Рәміздерді сипаттап беріңдер. **2-топ «Шешендер» тобы:** Отан туралы суретке қарап әңгімелеп береді..Мадақтау Көңілді сма йлктер беру. **Ұлттық ойын**		Туған жер! деп,Ол бекерге аталмаған..... Атам, әжем, әкем, анам Төртеуі де «Отан!» маған **Дид ойын:** **«Туған жерді гүлдендір»** Балаларды мадақтау. **Ұлттық ойын:** «Тақия тастамақ» **Жол ережесі «Дұрыс, дұрыс емес»** **Мақсаты: балалармен көшеде және жол белгілерінде қауіпсіз жүріс-тұрыс ережелерін нығайту.**	Олай болса балалар көзімізді жұмып, екі қолымызды жайып, өзімізді ұшақта отырғандай сезінейік. **Әуен қойылады.** Астана арман қала Бағы бір жанған қала Тұрады ол жап-жас болып Мен үлкен болғанда да. Ал балалар көздерімізді ашамыз міне арман қала Астанаға да келіп жеттік. Ендеше Астана қаласының көрікті жерлерімен танысайық. **Ой дамыту** АҚТ технологиясымен жұмыс. Астана қаласындағы көрікті жерлермен таныстыру. **Бәйтерек -** Қазақстан	жұмсақ жүру. Қол жанда жылжымалы қадаммен денені алға қарай еңкейте жүру. Шеңбер бойымен жай жүру . 1 сапқа тұру. 1 саптан 4 звеноға тұру. (таяқшаны үстел үстінен кезекпен алу) Қолдарын созып, арақашықтықты сақтау. **Негізгі бөлім**: **Жалпы даму жаттығулары Таяқшамен.** **Б.қ.: «Балапан су ішті»** **1.** Аяқтары иық мөлшерінде. Таяқша артта. 1-4 - басты алдыға қарай созып, таяқшаны артқы жақтан баяу жоғары көтеру. /5-6 рет қайталау/ **Б.қ.: «Биші мысық »** **2.** Аяқтары алшақ қойылған, таяқшаны екі шетінен ұстап,

	.«Хан талапай» ***Қорытынды.*** *2 топтың көңілді смайлктерін санау. Балаларды мадақтау.* ***Қауіпсіздік ережесі*** ***«Егер бейтаныс адам есікті қақса» Ойын жаттығулары*** ***Мақсаты: Балаларды үйде жалғыз болған кезде есікті ашуға үйретіңіз, тек олармен бір пәтерде тұратын адамдарға гана.***			*мемлекетінің символы.* *Дүние жүзінде теңдесі жоқ,бірегей сәулетті ғимарат. Мұнда келушілер шыны шарда орналасқан жарық әрі кең көру залына понарамалық лифт арқылы көтеріледі.* ***Тосын сәт.*** *Осы кезде жетекшінің қалта телефонына хабарламакеледі. Жетекші ашып оқиды.* *Балалар қараңдаршы бізге* *басқа топтың балалары хабарлама жіберіпті:* *«Амансыңдарма? Астанаға жеттіңіздерме? Біз Бәйтеректі көргіміз келеді деген.* *Ендеше балалар біз Бәйтерек макетін құрастырып сыйлыққа апарайық*	*жоғарыға, оңға, солға қарай созылып керілу. әр керілген сайын «м-я-у» деп айту. /5-6 рет қайталау./* ***Б. қ.: «Тартылу»*** ***3.*** *Аяқтары алшақ қойылған, таяқша төменде қолдарымен ұстау. 1-2 - таяқшаны жоғарыға көтеріп созылу,аяқтың ұшымен тұру.3- б.қ. /5-6 рет қайталау/* ***Б.қ.: ««Әткеншек»*** ***4.*** *Аяқтары иық мөлшерінде. Таяқшаны кеуде тұсында ұстап, денені оң-сол жаққа бұрады.* */5 рет қайталау./* ***Б.қ.: «Мергендер»*** ***5.*** *Аяқтары алшақ қойылған, таяқшаны кеуденің тұсында. Бүгілген оң аяқты көтеру, тізені таяқшаға тигізу. Арқаны түзу ұстау. Сол жақпен дәл солай қайталау. /5-6 рет қайталау/*

				Ой қозғау. ***Дид ойын: «Бәйтерек»*** *Бәйтерек те қандай пішіндер бар?* *Төбесі неге ұқсайды?* *Балалардың суретті құрастыру жолдарын бақылау. Құрастыру жұмысын бағалау.* ***Сұрақтар ілмегі*** *-Балалар сендерге саяхат ұнады ма?* *- Міне біз туған жерімізгеде, өз балабақшамызға оралдық.* *- Туған жеріміз қалай аталады?* *- Балабақшамыз қалай аталады?* ***Балаларды мадақтау.*** ***«Жол қауіпсіздігі» «Көшелер мен жолдардың заңдары»*** ***Мақсаты: Жолдарда жүріс-тұрыс ережелерін***	***Б.қ. : «Шабыс»*** ***6.*** *Таяқшаны ат қылып ұстау. Сол қолымен таяқшыны ұстап, оң қолды жоғары көтеріп иіре айналдыру. Ат үстінде шабу. (15-20 секунд)* ***Б.қ.: «Көңілді таяқша»*** ***7.*** *Таяқшаны жерге тіреп ұстап, айналып секіру және жүру. /15-20 секунд/* *4 звенодан бір саппен шеңбер бойы жүру.Еркін жүру.(бауларды үстел үстіне қою) Қолды жанға созып, аяқтың ұшымен жүру.* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *шәйнектік дыбысын салу. Терең тыныс алып, демді шығару. Бастапқы қалыпқа келу.* ***Қозғалыстардың негізгі түрлері.*** ***1. Тепе-теңдік -*** *гимнастикалық*

				қалыптастыру. Ғарышта шарлау мүмкіндігі.	*орындықта жүру, кішкене допты алдыңыздан және артта оң қолыңыздан солға ауыстыру* ***2. Оң және сол аяқпен секіру*** *бір сызыққа орналастырылған кегльдер арасында (қашықтық 3-4 м), алдымен бір аяғымен, содан кейін екінші жағынан* ***Қимыл ойын«Үшінші артық»*** *– балалар екі-екіден бір-біріне теріс қарап шеңбер жасап тұрады. Жұптардың арасындағы қашықтық – 2-3 адым.* *«Артық» ойыншы қашады, ойын жүргізуші қуады.* *«Артық» баланың міндеті қашып жүріп, кенеттен кез келген баланың алдына тұра қалады. Егер ойын жүргізуші бұған дейін оған қол тигізіп*

					үлгермесе, жұпсыз қалған бала «артық» болып саналады. ***«Қауіпсіздік ережесі» «Мен үйдемін» көрініс Жүргізілу барысы:*** ***- Таңертең ертесімен анасы дәріханаға кетіп бара жатып, кішкентай қызына: «Сен үйде жалғыз қала тұр, есікті ешкімге ашпа, тентек болма»- деп тапсырады.***
Балалармен жеке жұмыс	***«Сиқырлы сөздер» Мақсаты:*** *Сыпайылыққа үйрету.* ***Жүргізу түрі:*** *Тәрбиеші бастайды: «Сиқырлы сөздер бар – ол…» Балалар: «Сәлеметсіз бе», «Рахмет», «Кешіріңіз» деп жалғастырады.*	***«Жылы жаңбыр» Мақсаты:*** *Баланы тыныштандыру, эмоциясын реттеу.* ***Жүргізу түрі:*** *Балалар көзін жұмады. Тәрбиеші: «Жылы жаңбыр тамшылап тұр, ол сенің көңіліңді қуантты» деп сипаттайды.*	***«Жақсы қасиеттер себеті» Мақсаты:*** *Өзін-өзі бағалауды арттыру.* ***Жүргізу түрі:*** *Себетке жақсы сөздер жазылған қағаздар салынады («Мейірімді», «Ақылды»). Бала біреуін таңдап, дауыстап оқиды.*	***«Қуанышты қимылдар» Мақсаты:*** *Қуанышты қимылмен жеткізу.* ***Жүргізу түрі:*** *Балалар секіреді, қолын көтереді, би қимылын жасайды.*	***«Өзіңді таныстыр» Мақсаты:*** *Өз-өзін дұрыс таныстыруға үйрету.* ***Жүргізу түрі:*** *Әр бала кезекпен: «Менің атым – ..., мен ... жасымдамын» деп айтады.*

Серуенге дайындық	*«Еңбегі адал жас өрен»-өз-өзіне қызмететуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру.	*Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*
Серуен	***Картотека № 2 «Қардыбақылау»***	***Серуен №14 Транспортты бақылау.***	***Картотека № 16 Қарғаны бақылау.***	***Картотека № 17 Адамдардың қысқы киімін бақылау.***	***Картотека № 19 Өсімдіктердің қысқы тіршілігін бақылау.***
Серуеннен оралу	*Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту.* ***Таңғы серуенді бекіту.***				
Балалардың үйге қайтуы	*Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.*				
	Бүгін балалар серуенде құстарды тыңдап, бақылап көрді. Қызығушылығын танытып, табиғатпен танысты. Үйде құстардың дауысын тыңдату	*Бүгін балалар серуенде құстарды тыңдап, бақылап көрді. Қызығушылығын танытып, табиғатпен танысты. Үйде құстардың дауысын тыңдату немесе суреттерін көрсету пайдалы*	*Бүгін балалар «Үлкен–кіші» ойынын ойнады. Заттардың көлемін салыстыруға тырысты. Үйде тұрмыстық заттарды пайдаланып, «үлкен–кіші» деп салыстыру пайдалы болады.*	*Бүгін балалар қуыршақтарды серуенге шығарды. Әлеуметтік қарым-қатынасқа үйренді. Үйде қуыршақпен «қонаққа бару» немесе «серуен» ойынын ойнауға болады.*	*Бүгін балалар ертегіден көрініс қойды. Қиялы дамып, сөйлеу қабілеті жетілді. Үйде шағын сахналық қойылым жасауға көмектессеңіздер жақсы болады.*

	немесе суреттерін көрсету пайдалы болады.	*болады.*			

Тексерілді:

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы
Желтоқсан айы ІІІ апта

Топ: Ересек топ
Балалардың жасы: 4 жас
Қандай кезеңге жасалды: 15.12 – 19.12.2025ж
«Апта дәйек сөзі» «Бірлік болмай тірлік болмас»

Күн тәртібінің үлгісі	**Дүйсенбі** ***«Менің Қазақстаным» ҚР Әнұранын орындау***	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	*Күй күмбірі – баланы мейірімділікке баулу.* ***«Балбырауын»***	*Күй күмбірі – ұлттық өнерді қадірлеуді үйрету.* ***«Табиғат»***	*Күй күмбірі – әдеп пен сыйластыққа тәрбиелеу.* ***«Кішкентай»***	*Домбыра әуені – баланы адалдыққа жетелеу.* ***«Ақсақ киек»***
	Баланы қуыршақпен амандастыру (қуыршақ: «Сәлем!» деп айтады). Баланың қолынан ұстап, үстелге отырғызу. Қарапайым кубиктермен ойнауды ұсыну. Баланың көңіл-күйін көтеру үшін «Алақан шапалақ» ойынын өткізу.	*Баланы «Сиқырлы қорапшамен» қарсы алу (ішінен ойыншық таңдату). Таңдаған ойыншығын беріп, көңілін бөлу. Баланы қасында отырып, жай әңгімеге тарту.*	*Баланы «Жылы сөздер» ойынымен қарсы алу (тәрбиеші: «Сен әдемісің», «Сен мейірімдісің»). Баланы үстел үсті бояуларымен немесе қарындашпен сурет салуға шақыру. Баланы шағын топтағы балалармен бірге отырғызу. Қысқа ән айтып, бірге көңілдендіру.*	*Баланы «Қуаныш шеңберімен» қарсы алу (қолдарын ұстасып күлімсіреу). Баланың көңіл-күйін әңгімелесу арқылы анықтау. Қуыршақтар бұрышына бағыттау.*
Ата-аналармен	*Өнегелі 15 минут – ата-анаға бала денсаулығы, мінез –құлқы туралы кеңес беру.*			
	Қимыл-қозғалыс	*Жаттығулардың*	*Қозғалыс белсенділігі –*	*Дене жаттығулары – көңіл-*

немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	*ойындарының баланың ептілігіне, шапшаңдығына әсері жайлы әңгімелесу.* ***Кеңес:*** *«Секіртпе секіру», «Доп ойнау» сияқты қарапайым ойындарды балаңызға үйретіңіз.*	*төзімділік пен шыдамдылықты арттыратыны жайлы әңгімелесу.* ***Кеңес:*** *Балаңызға күн сайын 5–10 минут жаттығу жасауға үйретіңіз.*	*бойдың дұрыс өсуіне және дене сымбатына әсер ететіні жайлы әңгімелесу.* ***Кеңес:*** *Балаңызға ашық ауада қимылды ойындар ойнауды үйретіңіз.*	*күйді көтеріп, сергектік сыйлайтыны жайлы әңгімелесу.* ***Кеңес:*** *Балаңызға отбасымен бірге спорттық ойындарға қатысуды үйретіңіз.*
Балалардың іс-әрекеті (ойын, танымдық, коммуникат ив тік, шығарма шылық, эксперимент ал дық, еңбек, қимыл, бейне леу, дербес және басқалары)	***Картотека №10*** ***Танып ал да, атын ата*** ***Мақсаты:*** *заттың түр-түсін, пішінін, атын атауға жаттықтыру; сөздік қорын молайту; ойлау қабілетін дамыту.*	***Картотека №13*** ***«Қайсысы қайда тіршілік етеді?»*** ***Мақсаты:*** *суреттен көрген заттарының аттарынтап, олардың қайда өмір сүретінің айтқызу.*	***Картотека №17*** ***«Сөйлемді жалғастыр»*** ***Мақсаты:*** *балаларды берілген тапсырманы мұқият тыңдап орынауға, сөйлемді жалғастыра білуге, сөйлемнің неше сөзден құралғанын айтуға үйретіп, тапқырлыққа баулу.*	***Картотека №18*** ***«Қайсысы ұнайды?»*** ***Мақсаты:*** *суреттен көрген заттарының атын атап, суреттеп, қайсысының ұнайтынын, не үшін ұнағанын айтқызу.*
	Коммуникативтік дағдыларды дамыту картотекасынан			
Ертеңгілік жаттығу	*Желтоқсан айының 3-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Желтоқсан айының 3-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Желтоқсан айының 3-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Желтоқсан айының 3-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*
	Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау. *Жаттығу кешені қосымша тіркелген*			
Таңғы ас	*Үнемді тұтыну - Суды, тамақты үнемді тұтыну жолдарын түсіндіру. Қауіпсіздік ережесін ескерту*			
	Әңгіме:	***Әңгіме:***	***Әңгіме:***	***Әңгіме:***

	– Ас ішіп отырғанда шуламай, әдемі отырайық. Сонда тамақ дәмді болады. ***Қауіпсіздік:*** *– Қатты сөйлемейміз, ауызымызда ас тұрғанда сөз айтпаймыз.*	*– Ас ішкенде қасық, шанышқыны абайлап қолданамыз. Олар – тамақ ішудің құралы.* ***Қауіпсіздік:*** *– Қасықты сермемейміз, бір-бірімізге бағыттамаймыз.*	*– Ет жесек, күшті боламыз. Ол дәруменге бай тағам.* ***Қауіпсіздік:*** *– Етті асықпай шайнап жейміз.*	*– Үнемді болған бала – ұқыпты, тәртіпті болады. Су мен асты ысырап етпейік.* ***Қауіпсіздік:*** *– Ас үстінде ойнамаймыз, қасымыздағы балаларға кедергі жасамаймыз.*
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӘ)	***«Балалар кітапханасы» жобасы*** ***Ойын: «Жұмбақ айтамын – сен шеш»*** *«Кішкентай ғана бойы бар, айналдырып киген тоны бар» (Жаңғақ).* *Балалар жауабын табады.* ***Мақсаты:*** *сөздік қорды, логиканы дамыту.*	***«Қамқор» жобасы*** ***Ойын: «Достық көпірі»*** *Балалар екі-екіден қол ұстасып көпір жасайды. Басқалары сол көпірдің астынан өтеді: «Мен саған қамқормын!» дейді.* ***Мақсаты:*** *достық пен бірлікті нығайту.*	***«Шабыт» жобасы*** ***Ойын: «Өз әуеніңді шығар»*** *Балалар кезекпен қолын шапалақтап, ырғақ шығарады. Басқалары қайталайды.* ***Мақсаты:*** *шығармашылықты дамыту, өзін еркін көрсету.*	***«Еңбегі адал жас өрен» жобасы*** ***Ойын: «Кімге көмектесеміз?»*** *Тәрбиеші сурет көрсетеді: ауыр сөмке көтеріп келе жатқан әже.* *«Қане, қалай көмектесеміз?»* *Балалар: «Сөмкесін көтереміз», «Жолдан өткіземіз».* ***Мақсаты:*** *еңбек пен көмектің маңызын түсіндіру.*
Кестеге сәйкес ҰІӘ	*«Қамқор» жобасы аясында «Біз табиғат қорғаушылармыз!» - экологиялық мәдениет қалыптастыру,*			
	Ой дамыту *Сендер қысты жақсы көресіңдер ме? Шана тебуді ұнатасыңдар ма? Ал қыста терезелердегі өрнектер өте әдемі, шынайы сурет үшін терезеге қарайық.* ***Ғажайып сәт.***	***Қызығушылықты ояту.*** *- Бүгін бізде ерекше күн болады, мен сендерді осы күнді ертегідегі қысқы орманда өткізуге шақырамын.* *-Олай болса, біз қысқы орманға барамыз, бірақ өздеріңді ертегіде шынайы*	***Қызығушылықты ояту.*** *Тәрбиеші: Балалар қараңдаршы бізге бір пакет келді. Онда не бар екенін көрейік.* *Балалар: Сурет!* *Тәрбиеші: Иә, қандай әдемі! Мұнда не көрсетілген?* *Балалар: Қыс, ағаштар,*	***Қызығушылықты ояту.*** *Қараңдаршы, менің қолымда 3 түсті лента бар. ҰІӘ бастамас бұрын «Көңіл-күй» ұсынамын. Неліктен ленталардың түсі әртүрлі деп ойлайсыңдар? Сонымен, бұл түстер: қызыл (көңілді, қызықты, ойын-сауық),*

	Мұнда бір хат тұрған сияқты. Бұл біреуден келген хабарлама ғой. ***Педагог терезедегі жазуды оқиды.*** ***«Құрметті балалар! Танысқаныма қуаныштымын! Мен сендерді қысқы орманға саяхатқа шақырамын. Сізді қызықты тапсырмалар мен кездесулер күтуде! «Қыс»*** *- Бұл тамаша! Қыс бізді өз орманда серуендеуге шақырады. Ал, оның бізге не дайындағанын көрейік.* ***Серуенге немен барамыз?*** *Мен шанамен баруды ұсынамын. Біздің мына шанамыздың бір бөлігі жоқ. Оны табу керек.* ***Дид ойын: «Бөлігін тап»*** ***Шарты: Шананың бөлігін құрастыру.*** ***1- аялдама. Дид ойын: «Іздер»*** *- Балалар, аң жүгіріп өткенде қарда не қалады?* ***(Іздер.)*** *- Бұл орманда көптеген жануарлар мекендейді,*	*сезіну үшін сиқырлы қабілеттеріңді пайдалануларың керек, өйткені сендердің әрқайсысың кішкентай сиқыршысыңдар. Сіз бұл сиқырлы күштердің не екенін білесіз бе? Бұл сіздің қиялыңыз. Қане, көзімізді жұмып, қиялдайық, бара жатырсың ба?* ***Музыкалық дыбыстар.*** ***Тосын сәт*** ***1- перде*** *Перде ашылып, барлығы дамыту орталығына келеді.* *Көрініс қысқы орман түрінде рамкаға салынған.* *- Міне, біз қысқы орманға келдік. Қысқы орманда не көріп тұрсыңдар?* ***Дид ойын: «Қар»*** ***Шарты:*** *Қар сөзіне анықтамаларды таңдау.Қарды тексеру (ақ, суық, таза, үлпілдек, жарқыраған, күміс, кристалды, жабысқақ, ұсақталған, ылғалды).* ***«Қар» сөзіне етістіктерді таңдау (барады, жатады,***	*қар үйінділері!* *Тәрбиеші: Алыстан үйлер, ақ дала көрінеді. Суретте тағы нені көріп тұрсыңдар?* *Балалар: Қоян отыр.* *Тәрбиеші: Иә, ол түлкінің бір жерде жүгіріп келе жатқанын, ал қоянның қасында бұтақтарда құстар отыр ма екенін білу үшін отырады және мұқият тыңдайды.* *Тәрбиеші: Сонымен қатар өлең де бар! Ал оны бізге қыстың өзі жіберді. Оны тыңдағыларың келе ме?* ***Өлең «Қыс мезгілі»*** *Далада қар борайды,* *Ақ мамыққа орайды* *Мұз болады, қатады* *Жып жылтыр боп жатады.* *Аралайды бақшаны,* *Үзілмейді жақсы әні.* *Гүлденеді бақшалар,* *Жауса жаусын ақша қар.* *Өлеңдегі қар бүршіктері қалай аталады?* *Балалар: Ақ мамықтар!* ***Шығармашылық орталық.*** *Мына ақ мамықтар бөлініп*	*қоңыр (қиын, қызықты), ақ (немқұрайлылық, зерігу, шаршау). Қай лента ұнайды , сол ленталардан жинап тобымыздың көңіл-күйін анықтаймыз.* ***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар, бүгін таңертең маған ерекше хат келді. Оны ашып оқып көрейік.* ***«Сәлеметсіздер ме, балалар!*** *Сізге бір таңғажайып орман тұрғындарының бірі хат жазып отыр. Сіздер бізге көптен бері келмеген едіңіз. Мұнда қазір өте әдемі. Сондықтан мен сендерді қысқы орманға қонаққа шақырамын.Ал менің кім екенімді саяхаттың соңында білесіңдер.Әр далада менің бір досым сені күтіп тұрады.Дұрыс орындалған тапсырма үшін менің достарым сендерге жалпы суреттің бір бөлігін береді.Саяхаттың соңында бөліктерден сурет құрастырып, менің кім екенімді білесіңдер?* ***Тәрбиеші: Ал, шынында да,***

	олар қанша із қалдырды, нағыз жануарлардың іздерін осы жерден іздейік. Осы жолдардан өтіп, не қалдырғанын білейік. ***Шарты:*** *Кілем үстіне жабайы аңдардың сұлбасы мен ізі бейнеленген карточкалар: қоян, түлкі, қасқыр, тиін, аю, киік* ***Әдемі музыка естіледі.*** *Балалар жануардың іздері бейнеленген жолдармен және оның сұлбасының соңында жүреді. Таңдалған жолмен жүріп, олар оның бойымен қай жануардың өткенін, кімнің ізі екенін болжауға тырысады, содан кейін оны болжағандарын тексереді. Педагог балаларға силуэттері бар карточкалар қыстың белгілері екенін айтады.* ***Ой қозғау.*** *- Сенің жолыңызбен не жүгірді? Бұл ненің ізі? Мысалы: «Менің жолыммен түлкі жүрді (жүгірді)* *Бұл түлкі ізі», т.б.*	***айналады, сықырлайды, ұшқындайды)*** ***Шығармашылық орталық*** ***Дид ойын: «Қар үйіндісі»*** ***Шарты:*** *Қиылған суреттен құрастырып қар үйіндісін шығару.* ***Ой қозғау.*** *- Иә, балалар, қыс мезгілі жылдың өте әдемі мезгілі. Қыс туралы тақпақтар тыңдау.* ***Уақыт мол бөлеміз,*** ***Қыс қызығын көреміз.*** ***Сары аязға шыңдалып,*** ***Шымыр болар денеміз.*** *Балаларды мадақтау* ***2- перде:Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ жасыру.*** *Жұмбақтың шешуін сұрақтар қоя отырып, жауап алу* *Қолымен қаламы жоқ,* *Бірақ сурет салады* ***(Аяз)*** *Көлдің беті көк әйнек,* *Сырғанауға тым әйбет.* ***(Мұз)*** *Аспаннан ақ ұлпа борады,* *Қырқаны сейсепке орады.* ***(Қар)*** *Жерді тырнап, бұтаны*	*қалыпты, қане оны бірінші құрастырып алайық, сосын бір-біріне жапсырайық.* ***Дид ойын: «Ақ мамық, ақ ұлпалар»*** ***Шарты:*** *Қиылып, бөлініп қалған ұлпа қарларды өрнегімен келтіріп құрастыру, бір-біріне жапсыру.* *Тәрбиеші: Енді сендер балалар емес, қар ұлпалары екендеріңді елестетіңдер.* ***Қим ойын: «Қар ұлпалары ұшады»*** *Ұшайық. Қалай ұшамыз?* *Балалар: Тыныш, жай, ақырын!* ***Қызығушылықты ояту.*** *Тәрбиеші: Балалар біз ағаштарға қар суретін салсақ, қыс бұдан да қызық бола ма? Бұтақтарға ақ қар салуды білеміз бе?* *Балалар: жоқ!* *Қылқаламдар болмаған кезде, саусақтарыңмен қарды салуға болады, енді мен сендерге қалай сурет салатынын көрсетемін: біз саусақты гуашьға батырамыз, бірақ барлығы*	***балалар, біз достарымызды мүлде ұмыттық. Ал қазір қысқы орманға барамыз ба?.*** *- Қысқы ормандеген не?* *- Орманнан нелерді табуға болады?* *-Орманға немен баруға болады?* *-Бірақ орманға бармас бұрын орманда өзімізді қалай ұстау керектігін еске түсірейік.* ***Дид ойын: «Орман ережелері»*** *Балалар: Орманда айқайлауға болмайды, қатты музыканы қосуға болмайды, ағаштарды, шыршаларды сындырма, орман жануарларын ренжітпе.* *Тәрбиеші: Жарайсыңдар! Енді мен сендердің орманға саяхатқа дайын екендеріңе сенімдімін. Шаңғымызды киіп, орманға барайық. Жолда ерніміз қатып қалмас үшін жаттығу жасайық* ***Тіл ұстарту жаттығуы.*** ***ЫС-ЫС-ЫС*** ***КЕЛДІ МІНЕ ҚЫС***

	Шығармашылық бұрыш. *Трафаретте бастыру әдісі арқылы аңдардың ізін салу.* ***2 – аялдама: Дид ойын: «Артық не бар?» Мұқият тыңдау*** *-Қар ұшқыны, от, қар үйіндісі, мұз. Не артық? Неліктен?* ***- Қоян, түлкі, тиін, аю.*** *Не артық? Аю артық. Аю қысқы ұйықтайды, бірақ басқалары ұйықтамайды. Шығармашылық бұрыш.* ***Дид ойын: «Қар үйінділері»*** *Көк қағаз бетіне қиылған қар үйінділерін жапсыру.* ***3 – аялдама: Дид ойын: «Қайсысы қайда тұрады?»*** *АҚТ техно жұмыс. Экранда жануарлардың баспаналары бейнеленген: шұңқыр, бұта, дің..* ***Мысалы:*** *«Бұл тиін ол ағаштың дініне ұя салады, осылай мына қуыста екендейді.* *Сөйлем құрап айту.*	*ырғап,* *Шөпті сыйпап, ұшады зырлап* *Жанын қинап,* *Ұлиды зарлап.* ***(Боран)*** ***Шығармашылық орталық Балаларды топқа бөлу.*** ***1-топ:*** *Трафарет арқылы шыршаны бояу.* ***2-топ:*** *Ермексаздан шыршаға ойыншықтар мүсіндеу, саусақ арқылы ермексазды жапсыру* ***3- топ:*** *Шыршаның қасына аяз атаны жапсыру* *-Шыршаның түсі қандай? Шыршаның бойлары бірдей ме?* ***(Жасыл. Бойлары аласа-биік)*** *- Орманда тағы нелер бар екен?* *Қоян шыршаның түбінен секіріп шығады.* ***Қоян:*** *- Ой, саламатсыздар ма, балалар? Орманда не істеп жүрсіңдер?* *(Қоянмен амандасады)* *Саяхатқа келдік!* *- Балалар, біздер аңдар туралы өлеңдер білеміз бе? Кәне, кім айтады?*	*емес, осылай қар ұлпасын саламыз.* *Ал қар бүршіктері бұтақ пен жерге түсті. Ал енді үлкен қар үйінділерін салайық. Айтшы, қар үйінділерін қайда саламыз? Жерде. Мен қалай сурет салатынымды қараңыз: саусақ жоғары, содан кейін төмен жүгірді, саусақ біркелкі жоғары және төмен сырғиды.* *Сурет салу кезінде тыныш музыка ойнайды.* ***Рефлексия:*** *Тәрбиеші: Қалай ойлайсыңдар, қазір біздің ағаштар қандай күйде? Балалар: олар жылы, ыңғайлы, одан да әдемі болып кетті. Тәрбиеші: сендердің көмектеріңе Рақет айтып жатыр. Балаларды мадақтау.* ***Музыка*** ***Педагог жетекшілігімен*** ***Бағдарлама***	***АР-АР –АР*** ***ҚАЛЫҢ ЕКЕН ҚАР*** ***АН-АН –АН*** ***ШАҚЫРАДЫ ОРМАН.*** *Сонымен біз қысқы орманға келдік* *Қане амандасайық.* *Сәлем орман,* *Қалың орман,* *Ертегілер мен ғажайыптарға толы орман!* ***Ой дамыту.*** *-Балалар, бізге орман не үшін керек? (Орман бізге таза ауа береді. Орман – аңдар мен құстардың мекені).* *- Қараңдаршы, орманда не көріп тұрмыз? Орманда қар көп. Ағаштарда, бұталарда, жерде қар бар. Неге бізді қарсы алмайды? Ах, мен оны түсіндім деп ойлаймын! Орман тұрғындары бізбен ойнауды ұйғарып, жасырынып қалды. Бірінші аялдамаға барайық. Бізді кім қарсы алады?* ***1-ші Аялдама*** ***Тосын сәт*** ***Бізді бір құс күтіп тұр.*** *-Қараңдар! Ол себетті*

	Музыкалық сергіту. ***4-аялдама. «Құстар»*** ***Аудио дыбыс.*** ***Дид ойын: «Ненің даусы»*** ***Шарты:*** *Құстардың даусын, қысқы тіршілігін айту.* *Біз құстарға қоректендіргіш-терді қоямыз* *Біз оларға тамақ береміз, олар қуанғаннан ән салады.* ***Шығармашылық бұрыш.*** ***Дид ойын: «Құстарды тамақтандырамыз»*** ***Шарты: Ермексаздан дән жасау.*** ***Қыс келеді.*** *Сәлем балалар! Сендерге менің орманымды аралау ұнады ма? Менің ойындарым ұнады ма? Ал қайсысы көбірек ұнады? Мен де ойнағанды жақсы көремін, мен де билегенді жақсы көремін, бірге билейік.* ***Қорытындылау.*** *- Міне, біздің қысқы орман арқылы саяхатымыз*	***Тақпақ*** *Қайшы құлақ қоянмен,* *Ақшыл түске боялдым.* ***Қоян:*** *- Ой, қандай керемет!* ***Қоян:*** *Менімен ойнайсыңдар ма балалар? Ендеше қимылдық ойын ойнайық.* *Аяз десем- секіреміз,* *Шуақ десем- тоқтаймыз (2 рет ойналады)* ***Тәрбиеші:*** *- Балалар біздің балабақшаға қайтатын уақытымыз болды.* ***Қоянмен қоштасайық!*** ***Дене тәрбиесі*** ***Кіріспе бөлімі:*** *Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Денені тік ұстау.* *Шеңбер бойымен марш екпінімен жүру.* *Шеңбер бойымен денені тік ұстап жүгіру.* *Қол жоғарыда, аяқтың ұшымен жүру.* *Қол жанда, өкшемен жүру.* *Ұшақ болып ұшу.* *Шеңбер бойымен еркін жүру.* *1 сапқа тұру./ сапқа*	***Тақырыбы: «Кеңістікті бағдарлау жоғарыды-төмендк, сол жағында оң жағында шаршы»*** ***Ұ.О Тақырыбы:*** ***« Көкпар»*** ***Мақсаты: Балаларды ұлттық ойын арқылы татулыққа, адамгершілікке баулу. Ойын арқылы баланы батырлыққа, күштілікке, ептілікке баулу.***	*күзетіп тұр. Себетте не бар екенін көрейік. Иә, міне, тапсырма: «Бүгін таңертең мен барлық суреттерді кездейсоқ шашыратып жібердім. Бірақ мен оларды жинай алмаймын. Сіздер командаңызбен бірге осы суреттерді құрастырып, шағын әңгіме құраукерексіздер »* ***Дид ойын: «Сиқырлы суреттер»*** *Балалар кілемге суреттерді жинап, құрастырады. Орманшы суретінің бірінші бөлігін табады. Оған сөйлем құрайды.* *Келесі аялдамаға баратын кез келді. Біз сендермен бірінен соң бірі тұрып, шеңбер бойымен жүреміз (Музыка әуенімен балалар шеңбер бойымен келесі алаңқайға көшеді).* ***2-ші аялдама.*** ***Қараңдаршы, бізді не қарсы алды? Түлкі.*** *Ол да бізге тапсырма дайындап қойған: «Құрметті қонақтар, мен жануарлар мен олардың*

	аяқталды. Бүгін біз ертегідегі қысқы орманда тамаша серуен жасадық, ал енді үйге қайтатын кез келді. Қыстың бізге қалдырған тәттісін алайық. *Қыспен қоштасу.* *Топқа қайту.* ***Ұ.О Тақырыбы: «Бәйге»*** ***Мақсаты: Қазақ халқының ерлік – жауынгершілік тарихын ұрпаққа ерліктің өшпес үлгісін қалдырған хан батырлардың өмір өнегесімен таныстыру, өз жерін, өз елін қорғай алатын ел жанды, ұлттық намысы мол жігерлі бүлдіршіндерді тәрбиелеу.***	*тұрарда себеттен екіден жалауша алу/* *1 саптан 4 звеноға тұру. Қолдарын созып, арақашықтықты сақтау.* ***Негізгі бөлім:*** ***Жалпы даму жаттығулары.*** ***Жалаушамен*** ***Б.қ.: «Қызыл -жасыл»*** ***1.*** *Аяқтары иық мөлшерінде. Жалаушаны кеуде тұсына ұстау. 1- «қызыл» дегенде қызыл жалаушаға мойынды бұрамыз, 2- б.қ. 3- «жасыл» дегенде жасыл жалаушаға мойынды бұрамыз. /5-6 рет қайталау/* ***Б.қ.: «Жол бағдарлаушы»*** ***2.*** *Аяқтары бірге, жалаушалар жанда. 1- оң қолдың шынтағын сол жаққа, 2- оң қолдың шынтағын алдыға сәл бүгу. 3- б.қ. 4- 5 сол жақ қа да қайталанады. /5-6 рет қайталау/* ***Б.қ.: «Шаңғышы»*** ***3.*** *Аяқтары алшақ қойылған, жалаушалар төменде. Шаңғышының*		*төлдерін араластырдым. Маған әр аңның баласының анасын табуға көмектесіңдерші»* ***Дид ойын: «Анасын тап»*** *Түлкі ... іздейді (түлкі баласы).* *Қоян ... іздейді (қоян).* *Қасқыр ... іздейді (қасқыр баласы).* *Кірпі ... іздейді (кірпі).* *Аю ... іздейді (аюдың күшігін).* *Тиін ... іздейді (тиін).* *Шығармашылық орталық* ***Рақмет балалар.*** *Тәрбиеші: Балалар, келесі аялдамада бізді кім қарсы аладыекен?* ***3-ші аялдама. Қарға. Қарқ-қарқ қарным ашты, Тоңып қалдым.*** *Ой балалар мына қарғаға тамақ береміз бе?* *Оған жем жасап берейік.* *Жұмыс жасау реттілігін түсіндіру.* ***«Балалар, маған жұмбақ шешуге көмектесіп, келесі тапсырманы орындаңдаршы»*** *Біз қардан домалақ*

		жүрісін салу. */5-6 рет қайталау/* ***Б.қ.: «Барабан»*** ***4.*** *Аяқтарын алшық қою, жалаушалар екі қолда. Бір орында жүру. Қолдары кеуде тұсында, жалаушамен «барабанды» кезек соғу. /5-6 рет қайталау/* ***Б. қ.: «Жұлдызша»*** ***5.*** *Аяқты бірге, денені тік ұстау. Жалауша белде. Орнында секіріп аяқты және жалаушаны жанға созу «ха-а-а» деп айту, орнында секіріп аяқты біріктіру және жалаушаны белге қою, «хоп» деп айту. /5-6 рет қайталау/* ***Б.қ.: «Отыр-тұр»*** ***6.*** *Аяқтарын біріктіреді. Жалауша белде. 1- жалаушаны алдыға созады, 2- отырады. 3- б.қ.* *(5-6 рет қайталау.)* ***Б.қ.: «Көңілді жалауша»*** ***7.*** *Аяқтарын алшақ қою, жалаушалар белде; 8- рет маршпен жүру, 10- рет секіру.* *4 звенодан бір саппен*		*жасадық* *Олар оған қалпақ жасады* *Мұрын бекітіліп, әп-сәтте* *Не шықты ...* ***Балалар: Аққала*** *Тәрбиеші: Неліктен бұл қар адам деп ойлайсыңдар?* ***Шығармашылық орталық.*** ***Дид ойын: «Аққаланың достары»*** ***Шарты:*** *Қар үйінділерінің қасына аққаланы жапсыру.* *Балалар: Аққала өте көңілсіз.* *Неге?* *Өйткені оның қалпағы боялмаған.* *Дереу аққаланың қалпағын бояп берейік.* *Аққаланың қалпағын бояу.* ***Тәрбиеші:*** *Аққала бізді ойнауға шақырады, біз де қар адамына айналайық.* ***Қим ойын: «Аққала»*** ***Тыныс алу жаттығуы. «Қар түйіршіктері»*** *Қар түйіршіктерін үрлейді (ауыз арқылы ұзақ дем шығару)* *Біз тапсырманы орындадық! Бөлшектерден*

		шеңбер бойы жүру.жалаушаларды себетке салу/ бір саппен шеңбер бойы жүру. Маршпен жүру. ***Тыныс алу жаттығулары:****Шар үрлеу мұрынмен дем алып,ауыздан демді шығару.* *Бастапқы қалыпқа келу.* ***Негізгі қимыл –қозғалыс жаттығулары*** ***1. «Қабырғаға допты соқ»****Балалардың бір кіші тобы қабырға алдында сапқа тұрып, бір уақытта допты қабырғаға лақтырып, қайта оралғаннан кейін ұстап алады (қабырғадан қашықтығы 3 м).* ***2. «Допты ұста»*** *басқа кіші топ үшке бөлінеді. екеуі 2 м қашықтықта тұрады, ал үшіншісі - олардың арасында. Ойыншылар допты бір-біріне лақтырады, ал үшіншісі оны ұстауға немесе ұстап алуға тырысады. Егер ол сәтті*		*суретті құрастырып көрейік, кім шықты?* ***-Кім бұл? (орманшы)*** *-Әрине, бұл орманшы. Ол бізге тағы бір хабар дайындады (хат салынған қоржын).* ***Дид ойын: «Сиқырлы қоржын»*** ***Қоржынды ашу.*** *«Мейірімділік пен жауап бергендеріңіз үшін рахмет балалар. Менің мына тәттілерімді алыңдар. Маған сендердің сондай ақылды, ұшқыр ойларың ұнады. Маған ең ұнағаны – сіздердің бірге жұмыс істегендерің Жақында менің ертегі орманымда кездескенше. Қарт – ағаш өңдеуші».* ***Қортынды:*** *Тәрбиеші: Балалар, орманды қалай сақтауға болады? (Балалардың жауаптары). Қысқы орманға саяхатымыз аяқталды, балабақшаға қайтатын кез келді. Бірінен соң бірі тұрып, шаңғымен балабақшамызға қайтайық.*

		болса, жеңілгенмен орын ауыстырады. Педагогтың белгісі бойынша балалар жаттығуларды аяқтап, орындарын ауыстырады. ***Қимылды ойын: «Теңге алу»*** *Топтар тізбегінде бірінші тұрған екі салт атты өздерінің оң қол жағындағы құрсауға шауып келіп тиын алады да, өз топтарына кері қайтады. Олар мәре сызығына жетісімен ат қылып мінген таяқты келесі балаға беріп, тиынды кәрзеңкеге салған соң саптың соңына барып тұрады. Бірінші болып көп тиын жинаған топ жеңіске жетеді.* ***Ұ.О Тақырыбы: «Хан алшы»*** ***Мақсаты: ұлттық ойындар арқылы балалардың бойындағы ұлттық қасиеттерін, ойлау қабілетін дамыту, адамгершілікке, шапшаңдылыққа, мұқияттылыққа***		***Бағдарлама Тақырыбы: «Қандай салт-дәстүрді білесің?»*** ***Ұ.О Тақырыбы: «Асық»*** ***Мақсаты: Бұл ойынды да тек асығы бар балалар ғана ойнайды. Асық ойнаушылардың саны 4-8 балаға дейін жетеді. Әрине, асықты қыз балалар ойнамайды. Бұл ойынның түпкі мақсаты-асық ұтып алу.***

		тәрбиелеу.		
Серуенге дайындық	*Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсетуге тәрбиелеу.* *Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*			
	Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу, қатармен жүруге дағдыландыру.	*Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау.*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*
Серуен	***Картотека № 7*** *Қыстап қалатын құстарды бақылау.*	***Картотека № 12*** *Бұлтты бақылау.*	***Картотека № 16*** *Қарғаны бақылау.*	***Картотека № 18*** *Мұздақты бақылау.*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Қысқы серуен картотекасынан***			
Серуеннен оралу	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау.*			
	Киімдерін шешу: *Киімдерін шешкенде бір-біріне кедергі жасамауды қадағалау.* ***Тазалық процедуралары:*** *Қолдарын жуғаннан кейін сүлгісін орнына ілу.* ***Гигиеналық шаралар:*** *Жуыну кезінде тыныш болуды үйрету.* ***Түскі асқа дайындық:*** *Қолдарын жуып болған соң үстел басына отырғызу.*	***Киімдерін шешу:*** *Балаларды киімдерін ұқыптап бүктеп қоюға дағдыландыру.* ***Тазалық процедуралары:*** *Қолдарын сабындап жууын тәрбиеші бақылау.* ***Гигиеналық шаралар:*** *Сумен ойнамау, сабынды артық төкпеу.* ***Түскі асқа дайындық:*** *Ас ішер алдында қолдарын қайта тексеру.*	***Киімдерін шешу:*** *Киімдерін шешкенде рет сақтауға, аяқ киімін орнына қоюға үйрету.* ***Тазалық процедуралары:*** *Әр бала қолын жуған соң сүлгісін дұрыс қолдану.* ***Гигиеналық шаралар:*** *Сумен шашпауға тәрбиелеу.* ***Түскі асқа дайындық:*** *Балаларды таза қолмен асханаға дайындау.*	***Киімдерін шешу:*** *Әр бала киімін ретімен шешіп, шкафқа қоюды жалғастырады.* ***Тазалық процедуралары:*** *Қолдарын екі рет сабындап жууға дағдыландыру.* ***Гигиеналық шаралар:*** *Жуыну кезінде ойнамау, тыныштық сақтау.* ***Түскі асқа дайындық:*** *Ас алдында қолдарын жууын қадағалау.*

Түскі ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну*			
	Әңгіме: *– Дастарқан басында әркім өз орнында отырады. Басқаларға итермей, кедергі жасамаймыз.* ***Қауіпсіздік:*** *– Қолымызды созып, басқаның ыдысына қол салмаймыз.*	***Әңгіме:*** *– Нанды жерге тастамаймыз, үгіндісін де жинаймыз. Нан – берекенің белгісі.* ***Қауіпсіздік:*** *– Нанмен ойнамаймыз, үстелге лақтырмаймыз.*	***Әңгіме:*** *– Суды да, асты да үнемдеген бала – ұқыпты бала. Ұқыптылық – жақсы әдет.* ***Қауіпсіздік:*** *– Ыстық асты асықпай жейміз, күйіп қалмау үшін абайлаймыз.*	***Әңгіме:*** *– Ас ішіп болған соң «Рахмет!» айту – әдептіліктің белгісі.* ***Қауіпсіздік:*** *– Ас ішіп отырған кезде орындықтан секірмейміз, абайлап тұрамыз.*
Күндізгі ұйқы	*Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру.*	*Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*	*Ұйқыға дайындық кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту. Өз төсегін ашып жатуға кеңес беру.*	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау*
Ұйқыдан біртіндеп ояту, сауықтыру шаралары	***№6*** *Төсекте жатып жасайтын жаттығулар* *Тыныс алу жаттығулары* *Ұзын құлақ сұр қоян* *Ести қалып сыбырды* *Өсіп тұрған сәбізді* *Жұлып алып иіскеді.*	***№ №7.*** *Майтабанның алдын алу.* *Ояту* *Көзімізді ашайық* *Бойымызды жазайық* *Терезеге қарап* *Күн жылуын алайық.*	***№8*** *Арқанын қалпын сақтауға арналған жаттығулар.* *Тыныс алу жаттығулары* *Аю жүрді орманда* *Қорбаң, қорбаң, қорбаңда* *Көріп қалып жидекті* *Жұлып алып иіскеді.*	***№ 10.*** *Төсекте жатып жасайтын жаттығулар* *Мысықтар* *Ояту* *Ұйқыдан біз тұрамыз* *Көзімізді ашамыз* *Жан-жағымызға қарап* *Достарымызға күлеміз.*
	Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. *«Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу.* ***Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан***			
Бесін ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдаланып, жуыну ережелерін түсіндіру.*			
	Әңгіме: *– Үнемді болу – тек ас*	***Әңгіме:*** *– Дастарқан басында*	***Әңгіме:*** *– Балалар, тағамды төгіп-*	***Әңгіме:*** *– Үнемділік тек тамақта*

	ішкенде емес, ойыншықты, киімді, заттарды дұрыс пайдалану деген сөз. Ұқыпты адам – бәріне үлгі. ***Қауіпсіздік:*** *– Ас ішкенде асығып жұтпаймыз, тамақты жақсылап шайнаймыз. Бұл денсаулық үшін де қауіпсіздік үшін де маңызды.*	*тәртіпті болу – үлкенге де, кішіге де жарасады. Тағамды талғамай, бізге берілген асты қадірлеп жеуіміз керек.* ***Қауіпсіздік:*** *– Қолымыздағы қасықты бұлғап сөйлемейміз, ол басқаларға қауіпті болуы мүмкін.*	*шашпай, өзімізге жететіндей ғана алайық. Артық ас алсақ, ол далаға кетіп қалады. Ысырап жасамау – ұқыптылықтың белгісі.* ***Қауіпсіздік:*** *– Ас ішіп отырған кезде орындықта дұрыс отыру керек. Қисайып отырсақ, ыдыс төгіліп, жарақат алуымыз мүмкін.*	*емес, барлық ісімізде көрінеді. Бізге берілген суды, жарықты, тамақты дұрыс пайдалансақ – тәртіпті, әдепті бала боламыз.* ***Қауіпсіздік:*** *– Ас үстінде жан-жағымызға алаңдамаймыз, бір-бірімізге кедергі келтірмейміз. Ас ішіп болған соң «Рахмет» айтуды ұмытпаймыз.*
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	***Дьенeштің блоктарымен Дид ойын: «Шыршалар»*** ***Шарты:*** *Шыршаны үлкен-кіші үш бұрыш арқылы құрастыру.* ***жолдарын көрсету,түсіндіру.*** *Балаларға қиылған фетр материалынан шыршаны қалай құрастыруды көрсету. Балалардың өз бетінше жұмысы. Жеке көмек* **Қауіпсіздік ережесі** ***«Бауырсақ»*** ***Мақсаты: Қарым-***	***Ой қозғау.*** ***Логикалық сұрақтар.*** *Аспанда қанша күн бар? Үшбұрыштың неше бұрышы бар? Бір жылда неше мезгіл бар? Қолғапта қанша саусақ бар? Төртбұрыштың неше бұрышы бар? Адамда неше көз бар? Жұлдыздың неше бұрышы бар?* ***Жол ережесі*** ***«№1 автомектеп»*** ***Мақсаты: Балаларда көшелерден өту ережелері, жол***	*Балалар,мен сендерге бір қызық ертегіні оқып беремін. Бұл ертегі осы сыйқырлы пішіндерге байланысты. Мен қандай пішіндерді айттым . Сол пішіндерді көрсетесіңдер. Мұқият тындаймыз. Ерте,ерте, ертеде қызыл түсті төрт бұрыш өмір сүріпті.Оның достары болмапты.Ол бір күні ойнап жүргенде сары үш бұрышпен танысады,екеуі бірге көк дөнгелеке қонаққа барады.Олар үшеуі қызыл төрт бұрыш,сары үш бұрыш,көк дөнгелек дос болады.Сонымен бұл*	***Дид ойын: "Күн мен түн"*** *"күн"- дегенде қолдарымыз бен шапалақтаймыз,"түн"- дегенде ұйықтап қаламыз.* ***тапсырма.*** *Балалар сендердің алдарыңда конверт бар, сол конвертті ашып ішіндегі күндіз жасалынатын жұмыстарды бөлек, түнде жасалынатын жұмысты бөлек орналастырамыз.* ***Дене тәрбиесі*** ***Кіріспе бөлім.*** *-сапқа тұрғызу* *-сәлемдесу* *Бағанада кезекпен жүру, тәрбиешінің белгісі бойынша қозғалыс бағытын*

	қатынас дағдыларын, қиялын дамыту.Сөйлеу мәнерлілігі бойынша жұмыс.	***белгілерінің маңызы туралы білімдерін бекіту***	*ертегіде қандай пішіндер дос болыпты?* ***Ой қозғау.*** *Ертегіде қандай пішіндер дос болған?* *Балалардың жауаптары.* *Дид ойын: «Пішіндерден үй құрастыру»* *Қандай пішіндерден үй құрастырдыңдар?* **Қауіпсіздік ережесі** ***«Бауырсақ»*** ***Мақсаты: Қарым-қатынас дағдыларын, қиялын дамыту.Сөйлеу мәнерлілігі бойынша жұмыс.***	*өзгерту (терезеге, есікке, жалауша және т.б.). Бір қатарға орналастырылған кегльдер арасында жүгіру. Жүру және жүгіру кезектесіп жүреді.* ***Негізгі бөлім.*** ***Құрсаумен жалпы дамыту жаттығулары.*** ***1. б.қ.: Аяқтың ені бір-бірінен алшақ, оң қолыңызда құрсау.*** *Алға 1 құрсау; 2 - артқы шеңбер; 3 - алға құрсау; 4 - құрсауды сол қолға беру. Сол қолмен бірдей* ***2. б.қ.: Негізгі ұстаным, кеуде тұсында қолдарында құрсау.*** *1-2 - отыру, құрсауды алға қарай созу; 3-4 - бастапқы қалыпқа оралу* ***3. б.қ.: Аяқ түзу, құрсау төменде .*** *1 - құрсауды жоғары көтеру; 2 - оңға қарай иілу, қолдар түзу; 3 - түзу, құрсаумен; 4— бастапқы қалыпқа оралу. Солға солай* ***4. б.қ.: Аяқтарды алшақ қойып отыру,*** *1-2 - - - иілу, оң аяғының саусағының*

				ернеуіне тигізу; 3-4 - бастапқы қалыпқа оралу. Сол аяқ үшін де солай (5 рет). ***5. б.қ.: Құрсау еденде, негізгі тіреу, қол белде*** *1-6 санау үшін құрсау бойымен секіру, 7 санау - құрсауға секіру* ***6. б.қ.: Негізгі ұстаным, құрсауды екі қолмен жоғарыдан ұстап****. 1- құрсаумен оң аяқпен қадам жасау (тік); 2 - сол аяқ; 3 - оң аяқпен артқа шегіну; 4 - сол аяқпен артқа шегіну.* ***Қозғалыстардың негізгі түрлері****...* ***1. Алға қарай секіру*** *- кезекпен секіру (екі секіру) оң жақта, содан кейін сол аяқта (арақашықтық 4 м) - 2-3 рет.* ***2. Ішпен гимнастикалық орындықта жорғалап жүру****, екі қолмен жоғары көтеру (орындықтың екі жағынан ұстау) - 2-3 рет.* ***Қим ойын: «Бәйге»*** *Топ мүшелерінің әрқайсысы заттар арасымен атпен шапқандай шоқырақтап жүгіріп, топқа кері*

				қайтады. Қамшыны қатардаға келесі баланың қолына берген соң, саптың соңына барып тұрады. ***«Жол қауіпсіздігі»*** ***«Ұлы серуен»*** ***Мақсаты: Балаларды автокөлік жүргізушісіне қажетті жол белгілерімен таныстыру.***
Балалармен жеке жұмыс	***«Сиқырлы бұлт»*** ***Мақсаты:*** *Жағымсыз эмоциядан арылу.* ***Жүргізу түрі:*** *Бала қиялдайды: «Бұлтқа ашуымды, ренішімді беремін». Кейін бұлтты үрлеп ұшырады.*	***«Жылы шуақ»*** ***Мақсаты:*** *Жақсы сезім тудыру.* ***Жүргізу түрі:*** *Тәрбиеші: «Күн шығып, бәрімізді жылытып тұр» дейді. Балалар қолын жайып, күннен жылу алғандай болады.*	***«Жақсы іс – жаман іс»*** ***Мақсаты:*** *Әдептілікке тәрбиелеу.* ***Жүргізу түрі:*** *Тәрбиеші іс-әрекеттерді атайды. Бала «Жақсы» немесе «Жаман» деп айтады. («Досыма көмектестім – жақсы», «Ойыншықты сындырдым – жаман»).*	***«Жүрек сыйлаймын»*** ***Мақсаты:*** *Балаларды мейірімділікке баулу.* ***Жүргізу түрі:*** *Қағаздан жасалған кішкентай жүректер беріледі. Әр бала жүректі досына сыйлап, «Мен сені жақсы көремін» деп айтады.*
Серуенге дайындық	*«Еңбегі адал жас өрен»-өз-өзіне қызмететуге тәрбиелеу.* *Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*			
	Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары.* *Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*

	олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау			
Серуен	***Серуен №14*** ***Транспортты бақылау.***	***Картотека № 16*** ***Қарғаны бақылау.***	***Картотека № 17*** ***Адамдардың қысқы киімін бақылау.***	***Картотека № 19*** ***Өсімдіктердің қысқы тіршілігін бақылау.***
Серуеннен оралу	*Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту.* ***Таңғы серуенді бекіту.***			
Балалардың үйге қайтуы	*Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.*			
	Бүгін балалар бірге үлкен суретті бояды. *Ынтымақтаса әрекет етуге үйренді.* *Үйде үлкен қағазға ортақ сурет салып, бірге бояу пайдалы болады.*	*Бүгін балалар «Кім қалай дыбыс шығарады?» ойынын ойнады.* *Жануарлардың даусына еліктеп ойнады.* *Үйде жануарлардың суретін көрсетіп, даусын салу ойынын ойнаңыз.*	*Бүгін балалар қимылды ойын арқылы түрлі қимылдар жасады.* *Денесін қимылдатуға қызығушылық танытты.* *Үйде «Қоян секіреді», «Құстай ұшады» ойынын ойнау пайдалы.*	*Бүгін балалар тақпақ айту кезінде қимыл қосты.* *Ән мен сөзді үйлестіруге тырысты.* *Үйде тақпақ оқып, қимылмен бірге қайталау тиімді болады.*

Тексерілді:

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы
Желтоқсан айы IV апта

Топ: Ересек топ
Балалардың жасы: 4 жас
Қандай кезеңге жасалды : 22.12 – 26.12.2025ж
«Апта дәйек сөзі» «Ынтымақ бұзылмайтын қорған»

Күн тәртібінің үлгісі	**Дүйсенбі** ***«Менің Қазақстаным» ҚР Әнұранын орындау***	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	*Күй әуені - рухани байлыққа жетелеу.* ***«Балқаймақ»***	*Күй күмбірі – достық пен татулыққа тәрбиелеу.* ***«Ақжауын»***	*Қоңыр күй – бірлік пен татулықты дәріптеу.* ***«Адай»***	*Күй күмбірі – елін сүйген ер болуға тәрбиелеу* ***«Бозторғай»***	*Күй күмбірі – адалдық пен әділдікке баулу.* ***«Кішкентай»***
	Баланы «Шуақты күн» ойынымен қарсы алу (қолына күн бейнесі бар қағаз беру). Баланы үстел үсті қарапайым пазлмен айналыстыру. Жанында отырып, қолдау білдіру. Басқа балаларға қосылып ойнауға	*Баланы шағын «Сәлем биімен» қарсы алу. Баланың көңіл-күйін түсінуге тырысу, жылы сөз айту. Баланы доппен ойнауға шақыру. Ата-анасымен жылы қоштасуға жағдай жасау.*	*Баланы ойыншық қоянмен қарсы алу. Қоянмен бірге үстелге отыруға шақыру. Баланы құрастыру бұрышына бағыттау. Қысқа өлең айтып, көңілін көтеру.*	*Баланы «Қол бұлғап амандасамыз» ойынымен қарсы алу. Көңіл-күйін смайликтер арқылы көрсетуін сұрау. Баланы кілемшенің үстінде ойнауға шақыру. Басқа балалармен бірге ортақ ойын ұйымдастыру.*	*Баланы «Күлкі сыйлаймыз» ойынымен қарсы алу (тәрбиеші күлімсірейді, бала қайталайды). Балаға еркін таңдау жасауға мүмкіндік беру (қуыршақ, доп, кубик). Музыка қосып, шағын қимыл ойын ойнату. Ата-анасына апта*

	шақыру.				*қорытындысын қысқаша жеткізу.*
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	*Өнегелі 15 минут – ата-анаға бала денсаулығы туралы кеңес беру.*				
	Уақытты дұрыс пайдаланудың балаға тәртіп пен жауапкершілік әкелетіні жайлы әңгімелесу. ***Кеңес:*** *Балаңызға күн тәртібін сақтауды үйретіңіз.*	*Достарымен ойнаудың баланың әлеуметтік дағдыларын дамытатыны жайлы әңгімелесу.* ***Кеңес:*** *Балаңызға достарымен бөлісуді, бірге ойнауды үйретіңіз.*	*Табиғатты қорғаудың бала өміріндегі маңызы жайлы әңгімелесу.* ***Кеңес:*** *Балаңызға гүлге су құюды, қоқысты қоқыс жәшігіне тастауды үйретіңіз.*	*Кітап оқудың баланың қиялы мен тіл байлығын дамытатыны жайлы әңгімелесу.* ***Кеңес:*** *Балаңызға күн сайын қысқа ертегі немесе әңгіме оқуды үйретіңіз.*	*Мақтаудың бала дамуына үлкен әсері бар екендігі жайлы әңгімелесу.* ***Кеңес:*** *Балаңызға жетістігін мақтан тұтуды және еңбегін бағалауды үйретіңіз.*
Балалардың іс-әрекеті (ойын, танымдық, коммуникатив тік, шығармашылық, эксперимент алдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)	***Картотека №6*** ***Дид ойын:*** ***«Жыл мезгілдері»*** ***Мақсаты:*** *Балалар жыл мезгідері туралы түсініп,мезгілдерді атауларын атай алады.*	***Картотека №7*** ***Дид ойын:*** ***«Мамандықтың бәрі жақсы»Мақсаты:*** *Балалар әр түрлі мамандықпен таныса отырып, еңбекті құрметтеуді түсінеді.*	***Картотека №10*** ***Дид ойын:*** ***«Жол әліппесі»*** ***Мақсаты:*** *балалар көшеде жүру ережесімен жүргізушілерге арналған жол белгілерін түсінеді.*	***Картотека № 4*** ***Дид ойын:*** ***«Құстар біздің досымыз»*** ***Мақсаты:*** *Балалар құстар туралы өз ойларын айта алады.*	***Картотека №14*** ***Дид ойын:*** ***«Кімге не керек»*** ***Ойынның мақсаты:*** *Түрлі мамандықтың еңбек құралдарын танып айта алады.*
	Әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру картотекасынан				

Ертеңгілік жаттығу	*Желтоқсан айының 4- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Желтоқсан айының 4- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Желтоқсан айының 4- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Желтоқсан айының 4- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Желтоқсан айының 4- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*
	Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау. *Жаттығу кешені қосымша тіркелген*				
Таңғы ас	*Үнемді тұтыну - Суды, тамақты үнемді тұтыну жолдарын түсіндіру. Қауіпсіздік ережесін ескерту*				
	Әңгіме: *– Ас ішкенде өзімізге жететіндей ғана алайық. Артық алып, қалдыру – дұрыс емес.* ***Қауіпсіздік:*** *– Ас ішкенде асықпай жейміз.*	***Әңгіме:*** *– Ас – ойын емес. Ас ішіп болған соң ғана ойнаймыз.* ***Қауіпсіздік:*** *– Ойыншықты дастарқанға әкелмейміз.*	***Әңгіме:*** *– Әрбір түйір ас – еңбектің жемісі. Оны төкпей, ысырап қылмай жейік.* ***Қауіпсіздік:*** *– Ыдысты үстелге қатты қоймаймыз.*	***Әңгіме:*** *– Ас ішсек, күшті, сергек боламыз. Ас – денсаулыққа пайда.* ***Қауіпсіздік:*** *– Ыстық асқа үрлеп ішеміз.*	***Әңгіме:*** *– Асқа құрмет көрсетсек, дастарқанымыз берекелі болады. Әр асқа алғыс айтайық.* ***Қауіпсіздік:*** *– Ас үстінде шуламаймыз, тыныш отырамыз.*
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӘ)	***«Қамқор» жобасы*** ***Ойын: «Жақсы іс шеңбері»*** *Балалар бір-біріне қандай жақсы іс істегенін айтады: «Мен ойыншық бердім», «Мен анама көмектестім».* ***Мақсаты:*** *қамқорлық сезімін күшейту.*	***«Смарт бала» жобасы*** ***Ойын: «Сиқырлы сөздер»*** *Тәрбиеші: «Қандай сиқырлы сөздерді білеміз?»* *Балалар: «Рахмет!», «Сәлеметсіз бе!», «Өтінемін!».* ***Мақсаты:*** *әдепті сөздерді қолдануға үйрету.*	***«Еңбегі адал жас өрен» жобасы*** ***Ойын: «Қол еңбегі»*** *Балалар қолдарын жұмсақ қимылмен қимылдатады: «Егін егеміз, суарамыз, жинаймыз».* ***Мақсаты:*** *еңбектің қарапайым түрлерін түсіндіру.*	***«Балалар кітапханасы» жобасы*** ***Ойын: «Ертегі кейіпкерінің көңіл-күйі»*** *Тәрбиеші: «Бауырсақ қуанышты ма? Қызыл телпек қорықты ма?»* *Балалар кейіпкердің көңіл-күйін қимылмен көрсетеді.*	***«Балалар кітапханасы» жобасы*** ***Ойын: «Жұмбақ айтамын – сен шеш»*** *«Кішкентай ғана бойы бар, айналдырып киген тоны бар» (Жаңғақ). Балалар жауабын табады.* ***Мақсаты:*** *сөздік қорды, логиканы дамыту.*

				Мақсаты: *эмоцияны түсіну, ертегіден сабақ алу.*	
Кестеге сәйкес ҰІӘ	*Экологиялық мәдениетті қалыптастыру мақсатында құстар туралы ұіә.*				
	Ой дамыту *Жыл мезгілі туралы әңгімелесу -Терезеден қарап, қазір жылдың қай мезгілі екенін айту? (қыс) - Қалай болжадық? (қар жауды, күн суыды, жел соғады, адамдар жылы киіммен жүреді)* ***Қызығушылықты ояту*** *Бүгін мен сендерді қысқы орманға шақырамын. Сурет пайда болады* ***АҚТ технологиясымен жұмыс.*** *Қысқы орманда тыныш. Жалаңаш ағаштардың діңі мен бұтақтары қарайып кетеді. Шыршалардың*	***Қызығушылықты ояту.*** ***Ой қозғау.*** *Балалар, мен бүгін балабақшаға келіп, қарасам, біздің аулада жемдер ілулі тұр, , бірақ коректендіргіште ештеңе жоқ, мен құстарды тамақтандырғым келді, сосын ойладым, қандай құстарды тамақтандыратыным ды білмедім Ал мен жемшөпті топқа апарамын деп шештім, өйткені менің балаларым ақылды, олар маған қыстайтын құстар қайсысы қоныс аударатынын және оларды қалай тамақтандыру керектігін анықтауға көмектеседі деп ойладым. Сендер*	***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар, бізге хат келіпті. Тындайық. Аудио дыбыс. «Кар-Карр! Қыс келе жатыр, біздің құстар әлсіздік танытып, ұша алмай жатыр. Зұлым бақсы оларды сиқырлады. Мен сіздерден, балабақшадан көмек сұрауды жөн көрдім. Өйткені, құстар үшін сіздер таптырмайтын жақсы достарсыңдар. Балалар, көмектесіңдерші, құстардың сиқырын өшіріңдерші!» Хат қайдан келді? Барлығына белгілі, ол жергілікті айқайшы қарғадан келді*	***Топтан хат тауып алу.*** *Сұрақ –жауап. Балалар мына хатты біздің топқа кім әкелген? Балалардың жауабы. Құстардың аудио дыбысы. Сонда хатты кім жазды? (Құстар.)* ***Хатты оқу.*** *Тәрбиеші. Ал олар не жазды? Не туралы? Құстар не сұрайды? Құстар табандарымен ақ қарда із қалдырады.* ***Дид ойын: «Ақ қардағы құстар ізі»*** ***Шарты: Ақ параққа мақта таяқшасымен із салу.*** *Коректендіргіштер жасау үшін көмек сұрайды.*	***Тосын сәт.*** *Қоян жүгіріп келеді. Сәлем қоян. Не болды? Сен қайдан келе жатырсың? Мен қысқы орманнан келдім, біздің орманда, неге екені белгісіз, тып-тыныш болды, құстардың әні естілмейді. Ал орманда құстар болмаса көңілсіз.* ***Ой қозғау.*** ***Балалар, неліктен орманда тыныштық орнады деп ойлайсыңдар?*** *Дұрыс, қазір қыс мезгілі, құстарға жем жоқ, олар адамдарға жақынырақ ұшады.* ***Балалар, сендер қыстап қалатын қандай құстарды білесіңдер? Неліктен қыстайтын құстар деп атаймыз?*** *Бұл*

	жасыл табанында қардың ісінген ұлпалары жатыр. Сыбыр да, дыбыс та жоқ және бүкіл орманда ешкім жоқ сияқты. ***(Құстардың ән салған дыбыстарының жазбасы)*** *- Айтыңдаршы, ненің дауысын естідік?* ***(құс)*** *Неліктен қысқы орманда құстардың дауысы естіледі? (себебі кейбір құстар жылы жаққа ұшпайды, бірақ қыста бізбен бірге болды) -Мына құстар қалай аталады? (қыстайтын құстар) Қандай қысқы құстарды білесіңдер? (сауысқан, қарға, торғай, көгершін,*	*маған көмектесуге дайынсыз ба? Балалар жауабы. Балалар, қоректендіргіш жасаймыз ба?* ***Дид ойын: «Құстарға көмек»*** ***Шарты: Құстарға қоректендіргіш жапсыру.*** *қоректендіргішті терезеге қоямыз, ал біз бүгін қандай құстарды тамақтандырамыз?* ***Дид ойын: «Құстарды ажырат»*** ***Шарты****: Құстар деген конверт алып ашу. Барлығымызға көрінуі үшін біз оларды қалай қараймыз? (үстелге жайып, әрқайсысын бөлек көрсету, суреттерді мольбертке қою). Тәрбиеші: Суреттердің бәрі шатасыпты, қыстайтындары қайсы , көшіп-қонып жүргендер қайда? Не*	*Құстардың ұшуына көмектесеміз бе? Біздің біліміміз бен дағдыларымыз бізге көмектеседі деп ойлаймын. Хатты тағы оқу. «Кар-Карр! Зұлым сиқыршы жолға сандары бар конверттерді шашыратып жіберді. Конверттердегі барлық тапсырмаларды орындасаңыз, сиқыршылық жойылып, құстар ұша алады.* ***Бірінші конвертті қандай санмен іздейміз?*** *Құстарды үркітпеу үшін біз тыныш, аяқтың ұшымен барамыз* ***№1 конверт*** ***Дид ойын: «Қыстап қалатын құстарды тап»*** *Магниттік тақтаға әртүрлі құстардың*	*Тәрбиеші. Балалар, айтыңдаршы, қазір жылдың қай мезгілі? Неліктен құстар көмек сұрап жатыр?* ***Ой дамыту.*** *Олай болса бүгін біз қыстап қалатын құстармен танысамыз. Қыстап қалатын құстар туралы тақпақтар оқимыз, дауыстарын тыңдаймыз, не жейтінін еске аламыз, олардың тіршілігін туралы айтамыз.* ***Алдымен біз сендермен құстар көрмесіне барамыз.*** *Бізді қандай құс қарсы алды?* ***Дид ойын: «Бөлігін тап»*** *Ол үшін мына суреттің жетіспеген бөлігін жапсыруымыз керек. Суреттен не*	*құстар бізбен бірге қыстайды және аяздан қорықпайды, олар тіпті ең суық қыста да өз қорегін таба алады. Мұндай құстарды қыстайтын құстар дейміз.* ***Қыста құстарға көмек керек пе? Бұл үшін не істеу керек?*** ***Дид ойын: «Қай құстың дауысы»*** ***- Қарға қалай дауыстап жатыр ?*** *Қарға қарқылдап жатыр - Сауысқан не істеп жатыр****?(Сауысқан шықылықтайды)*** *- Торғай не істеп жатыр?* ***(Торғай шиқылдайды)*** *-Тоқылдақ не істеп жатыр?* ***(Тоқылдақ тоқылдатады)*** ***Дид ойын: «Құстарды жина»*** *Музыка ақырын ойнайды* ***Шарты:*** *Балалар қиылған суреттерден құстардың бейнесін*

	тоқылдақ) *Қыста қалмайтын құстар қалай аталады? Олар қайда ұшып кетеді? (көші-қон)* *Қандай қоныс аударатын құстарды білесіңдер? (бұлбұл, қарлығаш, жұлдызқұрт)* ***Дид ойын: «Құстар тобы»*** ***Балаларды топқа бөлу.*** *1-топ: Қысқы ормансуретін құрастырады, суретке қыстап қалатын құстарды жапсырады.* ***2-топ: «Ыстық елдер»*** *балалар жаз мезгілін құрастырады, суретке ұшып келетін құстарды жапсырады.* ***Сергіту сәті.«Құстар»***	*істейміз?* *Балалар, менде екі тәрелке бар, біреуі көк, екіншісі сары, соларды пайдалана аламыз ба? Қалай ойлайсыңдар, қыстап қалатын құстарды қандай түсті табақпен, ал қоныс аударатын құстарды қандай түсті табақпен жинаймыз?* *Балалар: Қыстайтын құстар көк табаққа, ал қоныс аударатын құстар сары түске жинаймыз* ***Ой қозғау.*** *Неліктен? Сендер көк түсті немен байланыстырасыңдар? Ал сарыны ше?* ***(Көк түс – қыс, қар, суық,*** ***сары түс – күн, жылу)*** *Құстарды өз тәрелкелеріне орналастырамыз.* ***Неліктен қоныс аударатын құстар жылы жаққа ұшады,***	*суреттері ілінеді.* *Балаларға тек қана қыстап қалатын құстарды таңдап, оларды ағаштарға жапсыру.* *Жапсырған құстарды атау.* *Неліктен бұл құстар қыстап қалатын құстар деп аталады?* ***Конвертті қандай санмен іздейміз?*** *«Қаздар болып ұшайық» Балалар сапқа тұрып, әуен бойынша залды айналып ұшады.* ***№2 конверт*** ***Дид ойын: «Қоныс аударатын құстар»*** *Конверттен қиынды суреттерді алып қоныс аударатын құстарды құрастыру.* *Неліктен бұл құстар қоныс аударатын деп аталады? Күзде олар жылы климатқа ұшып кетеді, ал көктемде олар оралады.*	*шықты? **(Торғай)*** ***Торғай, торғай, тоқылдақ,*** ***Жерден тары шоқып ап*** ***Бөтекесі бұлтиып*** ***Шиқ, шиқ етіп ортырмақ.*** *Торғай – көңілді, епті, кішкентай. .* *Бұл өте қарапайым құстар.* ***2-суретті құрастыру.*** *Жаураған кептерге.* *Жем берер тек мен бе?* *Енді сәл шыдаса,* *Аз қалды көктемге.* ***(Кептер)*** ***Тәрбиеші.*** ***Көгершіндер – ұшатын, сенгіш құстар. Олар адамдардың үйлерінің жанында тұрады.*** ***Дид ойын: «Қандай құстар жасырынып тұр?»*** ***Шарты:** Суретті құрастырып,*	*құрастырады, әрқайсысы өз құсын атайды.* ***Қоянмен қимылды ойын: «Менің кім екенімді тап?».*** *(Балаларға қыстап қалатын құстардың маскаларын тарату)* *Шарты: Жұмбақ құрастыру, қай құс туралы жұмбақ болады, сол құс шеңберге ұшып шығады.* *Секіргенді, ұшқанды ұнатады* *Нан мен дәнді дақылдар қорегі.* ***(Шеңберге торғайлар ұшады)*** *Сен кімсің? Торғаймын шиқ-шиқ торғаймын..* ***Ағаш қабының астынан тамақ іздеп, Тоқылдатар күн-түні. (Тоқылдақ)*** *Q. Сіз кімсіз? Тоқ-тоқ тоқылдақпын.* ***Күндіз-түні тынымсыз*** ***Қар-қар-қар! - деп ән***

	(балалар сәйкес қимылдарды орындайды) ***Модельдік жұмыс.*** *Балалар, енді құс үлгісіне сүйеніп айтыңдаршы, барлық құстарға ортақ не бар? (бас, көз, дене, аяқ, қанаттар, құйрық)* *-Айырмашылығы неде?* *(көлемі, түсі)* ***Дид ойын: «Не жетіспейді?»*** *Дайын құс мүсініне көз, тұмсық, қанат мүсіндейді.* ***Дид ойын: «Құстар қалай қозғалады»*** *Құстардың неше аяғы бар? (екі)* *Неліктен құстарға аяқ қажет? (жерде жүру, бұтақтан бұтаққа секіру)* *-бір жерден екінші жерге секіретін қандай құстарды көрдіңдер (торғай,*	***ал қыстайтын құстар жыл бойы бізбен бірге өмір сүреді?*** *Балалар: қоныс аударатын құстардың жейтін ештеңесі жоқ .* ***Құстар қалай ұқсас?*** *Балалар: ұшады, шұқылайды, қанаты бар, құйрығы бар.* ***Олардың айырмашылығы неде?*** *Көлемі, қауырсыны, тұмсық өлшемі, табандары.* *Балалар, бізде мольберттің артына құстар тығылған , олардың қандай құс екенін білгілерің келе ме?* ***Дид ойын: «Бір сөзбен айт»*** *Мен сендерге құстың ерекшеліктерін айтамын, ал сендер маған жаңадан бір сөз құрап, құстың атын айтасыңдар. Содан кейін құс пайда*	***Ой дамыту.*** *Кейбір құстар түнде, басқалары күндіз ұшып кетеді екен. Бірақ ұшу алдында олар сынақтық рейстерді жасайды, әдеттегіден көп тамақтанады, май жинайды - ұшу кезінде тамақ ішетін жер жоқ. Ұшу кезінде оларды жұлдыздар басқарады, ал егер аспанды бұлт басып, жұлдыздар көрінбесе, онда олар Жердің магниттік тербелістерін басқарады.* ***«Құстар неге көңіл бөледі?» ойын жаттығуы.*** ***№3 конверт*** *Көктемде құстардың атқаратын істері көп,* *Көктемде құстар не істейді? (Ұя салу, балапан өсіру, балапандарды азықтандыру.)*	*жасырынып тұрған суреттегі құсты табу.* ***Қарға мен сауысқан жасырынған.*** ***Дид ойын: «Ең кішкентай құсты тап»*** *Бейнеленген құстардың қайсысы ең кішкентай?* ***Қарға, сауысқан, торғай, көгершін*** *- Неше құс бар?* *- Қарғалар мен сауысқандар қалай ұқсайды? Қандай айырмашылық бар? сауысқан – ұзын құйрықты, ала-құла; Қарғаға сипаттама беріңдер)* ***Ой қозғау.*** *- Құстардың қыста аш болатынын білесіңдер: бұталар, құрттар жоқ. Ал біз оларға қыста көмектесе аламыз. Біз азық-түлікті жолдар бойымен шашырата аламыз немесе*	***салады (қарға).*** *(Шеңберге қарға ұшады)* *Сен кімсің?Мен қарғамын* ***Көркем сөз. Алдын ала дайындықтан.*** *Қарға, қарға, қарғалар,* *Қар үстінде жорғалар.* *Боран соқса қар болар,* *Бұтаға қонар қарғалар.* ***Үйге кірші торғайым*** *Мен аяздан қорғайын.* *Жем шашамын, жегейсің* *Үйшік жасап берейін.* ***Сауысқан деген сақ болар,*** *Құйрық жүні ақ болар.* *Жер бетіндегі жаңалықты,* *Бізге келіп хабарлар.* ***Жаңылтпаштар.*** ***Торғай тоғайды ұнатады,*** *Тоғай торғайды ұнатады.* ***Шымшық шымшықты шымшылады,*** *Шымшықтар тыныштықта*

	шымшық, снегирь) *Ал ненің жүруі маңызды? (қарға, көгершін)* ***Сергіту*** *-Балалар, қарға, көгершін сияқты маңызды серуендеп, торғай сияқты бұтақтан бұтаққа секірейік.* ***Дид ойын: «Құсты ая»*** *- Балалар, айтыңдаршы, құстар қыста қалай тіршілік етеді? (суық, аш)* *- Суықта құстарға қалай көмектесеміз? (жем береміз , қамқорлық жасаймыз)* *-Ал енді мен сендерге қыста құстарға жем болатын тұқымдарды көрсетемін.* *- Бұл асқабақ тұқымы, күнбағыс*	*болады.* *Бұл құстың төсі сары ---- сары төсті шымшық.* *Бұл құстың қара қанаттары бар ---- қара қанатты қарға* *Бұл құстың қызыл төсі бар ---- қызыл төсті суықторғай* *Бұл құстың ала қанаттары бар....... бұл ала қанат сауысқан.* *Жарайсыңдар .* ***Тәрбиеші: Ой, балалар, менде құстар көп болған сияқты, олар шынымен ұшып кетті ме? Ал енді топтан оларды көзімізбен іздеп көрейік.*** *(Топтың әр жеріне құстардың суреттері қойылады)* *Тәрбиеші: Біз барлық құстарды таптық. Жарайсың!* ***Сергіту сәті.*** *Балалар, мен сендерге үзіліс жасап, аздап*	*Иә, құстар балапандарға қамқорлық жасайды.* *Балалар, қалай ойлайсыңдар, неге құстарды адамның досы деп атайды?* ***(Құстар адамға пайдалы)*** *Олар табиғатқа қандай пайда әкеледі?* ***(Құстар өсімдіктерді зиянды жәндіктерден қорғайды)*** *Балалар фонограммамен әуенге залды айналып ұшад. Біз 4 ші конвертке ұшамыз.* ***№4 конверт*** ***Дид ойын: «Төртіншісі артық»*** ***АҚТ технологиясы.*** *Слайдта әр түрлі құстардың суреттері көрсетіледі, ал балалар қосымша затты таңдап, өз таңдауын ауызша негіздейді.* *Көгершін, қарлығаш,*	*азықтандырғыштар жасай аламыз.* *Сондықтан мен сендерге құстарға азықтандырғыш жасауды ұсынамын.* *Балалар әртүрлі материалдардан азықтандырғыш жасайды және серуендеу кезінде оларды аулаға іліп қояды.* ***Дид ойын: «Құстарға жем береміз»*** ***Шарты:*** *Ермексаздан азықтандырғышқа дән жасау.* ***Балаларды мадақтау.*** ***Музыка Педагог жетекшілігімен*** ***Бағдарлама Тақырыбы: «5 цифр саны»***	*тыншылады.* ***Қарға, қарға, қарғалар,*** *Қар үстінде жорғалар.* ***Ала қарға қарға қонады,*** *Қара қарға жарға қонады.* *-Оларды қыстап қалатын құстар - дейді.* *-Қыстайтын құстар суықтан, аяздан қорықпайды.* ***Сергіту сәті. «Құстар».Музыка ойнайды.*** ***Ой дамыту.*** *Балалар, сендер қыстың қандай болатынын білесіңдер ме? Қыс қатты, боран, аязды. Ормандағы қыста құстарға оңай ма? Неліктен? (Құстарға қар астынан қорек табу қиынға соғады. Адамдардан көмек сұрап жақынырақ ұшады, үлкендер қоректендіргіш жасап, оларға тамақ құяды.)*

	тұқымы. Тары. Біз серуендеуге барамыз, тамақ береміз. ***Ой қозғау. Психологиялық сәт.*** *-Сенің қолыңда кішкентай дәрменсіз құс бар деп елестет. Ол сондай суық, оны жылытайық, ақырын, бір саусақпен, алақандарыңызды бүгіңіз, балапанды ішіне тығыңыз, оған дем алыңыз, деміңізбен жылытыңыз, алақаныңызды кеудеңізге қойыңыз, балапанға жүрегіңнен. жылу беріңіз. Ал енді алақандарыңызды ашыңыз, сонда сіз балапанның қуанышпен ұшып кеткенін көресіз, оған күліңіз және*	*ойнауды ұсынамын. Өзіңнің құс екеніңді елестетіп , музыкаға мәтінге сәйкес қимылдар жасаңдар.* ***Қазақ тілі*** ***Тақырыбы: «Біз тұратын ауыл»*** ***(сурет бойынша әңгіме құрау)*** ***Шаттық шеңбер*** *Сәлем саған жер ана!* *Сәлем саған нұрлы күн!* *Аман –есен болайық* *Бейбітшілікті қалайық.* ***Кубизм әдісі*** ***Жыл мезгілі.*** ***Ой дамыту.*** *Балалар, сендер білесіңдер ме, Қазақстан Республикасының көптеген қалалары мен ауылдары бар. Сол ауылда сендер сияқты бақытты балалар тұрады. Әр адам өзінің туып өскен жерін мақтан етеді . Мен де өзім туып*	*жұлдызқұрт, көкек.* *Қайсысы артық? - көгершін, өйткені ол қыстап қалатын құс.* *-Жұлдызша, қарға, ләйлек, тырна.* *-қаршыға, қарақұйрық, тоқылдақ, бұлбұл.* ***Шығармашылық жұмыс.*** ***Осы құстардың ішінен қыстап қалатын құстарды трафарет арқылы бояу.*** ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** *Тақылдатып,Мазаны ап,* *Ағаштарды тазалап,* *Ормандарды емдейді,* *Зиянкесті жазалап.* ***(тоқылдыақ)*** *Талдың басында,* *Жемі бар қасында.* *Там тұрсаялы,* *Достарғааялы.* ***(Құсұясы)*** *Қаратүстіқарқылдақ,* *Ұшып-қонып жалпылдап.*	***Ұ.О Тақырыбы. «Ақсүйек»*** ***Мақсаты: Баланы тапқырлыққа, ептілікке, қырағылыққа тәрбиелеу***	***Шығармашылық бұрыш.*** ***Дид ойын: «Қысқы ағаш»*** ***Шарты:*** *Құс қауырсыны мен қырау басқан ағашты салу. Ұжымдық жұмысқа баулу.* *Дәстүрден тыс сүрет салуға дағдыландыру.* *Суретті қоянға беру. Қоян міне көрдің бе орманда құстар неге жоқ, олар жем іздеп адамдарға жақын жерде жүреді екен.* ***Қортынды .*** *Балаларды мадақтау.* ***Бағдарлама Тақырыбы: «Бесік жыры»*** ***Ұ.О Тақырыбы. «Ақсүйек»*** ***Мақсаты: Баланы тапқырлыққа, ептілікке, қырағылыққа тәрбиелеу***

	мұңаймаңыз, ол бәрібір бізге ұшып келеді.! ***Практикалық бөлім*** *-Енді мен сендерге алақандарымыздың көмегімен қысқы орманды, ол әрқашан әдемі болатындай етіп, күн шуағындай етіп, ол әрқашан барлығына жарқырап, барлығына жылы болатындай етіп, құстарды әрқашан ұшатындай етіп бейнелеуді ұсынғым келеді.* *Құстар әндерімен бізді қуантатындай етіп..* ***(Балалар алақандарын бояп, топтық жұмыс жасайды)*** ***Жұмысты талдау нәтижесі*** *-Жарайсыңдар*	*өскен жерімді мақтан етемін. Сол себептен мен сендермен өздерің тұратын ауылымыз туралы әңгімелескім келіп тұр.* ***Ой қозғау.*** *Ал, балалар сендер қай ауылда тұрасыңдар ?* *Мнемотехника Ауылым.* ***АКТ .Бейнеролик ауылым*** *Миға шабул.* *бейне роликте сендер нені көрдіңдер?* *Біздің ауыл қандай?* *Ауылымызда қандай сәнді ғимараттар бар екен?* *Ауылымыздың көшесінде қандай көліктер көп жүреді?* *Балаларды мадақтау* ***Сергіту сәті*** *Көше бойымен келеміз, Оң жакты да, сол жақты да көреміз. Автобекет, дүкендер, Мұражай мен әуежай. Барлық үйлер сәулетті Біздің қала көрікті.*	*Қоқыстардышоқиды, Жеміздейді там-тұмдап.* ***(Қарға)*** *Бірақсөзбіледі, Өзатыонысы.* *Соны айтыпжүреді. Жәнежоққонысы.****(Көкек)*** ***Көңілді әуенмен*** *«Кра, кра, кра»* *Балалар, енді келесі тапсырманы іздейік.* *Ой, қандай шалшықтар, аяғымыз суланбауы үшін шалшықтарды кесіп өту үшін аяғымызды жоғары көтереміз.* ***Конверт нөмірі №5.*** *«Құстарды қорғау ережелері»* ***Құстардың сиқырын кетіретін кез келді.*** *құстарды қорғау ережелерін айтып берейік.* *Балалар құстар суреттерінен сөз тіркестерін айтады.* *Сіз жәндіктерді жоя алмайсыз, өйткені құстар*		

	балалар, біз бірге қандай тамаша жұмыс жасадық. *-Нақты не ұнады?* *- Біз не туралы сөйлестік?* *(«Құстармен қоректендіргіш» суреті ілінеді)* *-Балалар қараңдаршы бізге қанша құс ұшып келді. Олар сендердің қамқорлығыңыз үшін, көмектеріңіз үшін алғыс айтады. Құстар ққұсап ұшып, тобымызға барамыз.* *Балаларды мадақтау.* ***Дене тәрбиесі*** ***Кіріспе бөлім.*** *-сапқа тұрғызу* *-сәлемдесу* *Бағанада кезекпен жүру, тәрбиешінің белгісі бойынша қозғалыс бағытын өзгерту (терезеге,*	***Дидактикалық ойын: «Ауылымды гүлдендірем»*** *Шарты; балаларға ағаштардың, гүлдердің суреттерін таратып беру.* ***Музыка*** ***Педагог жетекшілігімен*** ***Ұ.О Тақырыбы: «Белбеу соқ»*** ***Ойыншылар екі-екіден жұптасып шеңбер жасап тұрады.*** ***Бір белбеуді алып екіншісін қууға тиіс.*** ***Қашып жүрген бала шеңбердегі жұптасып тұрған екі баланың алдына келіп тұрады.***	*жәндіктермен қоректенеді.* *Сіз ұяларды бұза алмайсыз, өйткені құстар оларда балапандарын шығарады.* *Құстарды атпаңыз, өйткені сіз оларға зиян келтіре аласыз.* *-Ура! Біз жетістікке жеттік! Сіз барлық сынақтардан өттіңіз.* *Сиқыршының зұлымдық сиқырын жойды. Құстар ұшатын болды.* *Құстардың дауысы аудио.* *Құстар әбден шаршап, қарны ашқан секілді.* *Оларға жем берейік.* ***Ермексаздан құстарға жем жасау. Жемсауытқа салу.***		

	есікке, жалауша және т.б.). Бір қатарға орналастырылған кегльдер арасында жүгіру. Жүру және жүгіру кезектесіп жүреді. ***Негізгі бөлім. Құрсаумен жалпы дамыту жаттығулары.*** ***1. б.қ.: Аяқтың ені бір-бірінен алшақ, оң қолыңызда құрсау.*** *Алға 1 құрсау; 2 - артқы шеңбер; 3 - алға құрсау; 4 - құрсауды сол қолға беру. Сол қолмен бірдей* ***2. б.қ.: Негізгі ұстаным, кеуде тұсында қолдарында құрсау.*** *1-2 - отыру, құрсауды алға қарай созу; 3-4 - бастапқы қалыпқа оралу*		*Кар-Карр! Рақмеет балалар!* *Сау болыңдар* ***Рефлексия*** *- Бүгін зұлым сиқыршыдан нені құтқардық?* *Біз қоныс аударатын құстар туралы және қыстап қалатын құстар туралы не білдік?* *- Тапсырмалардың қайсысы сізге қызықты болды?* ***Дене тәрбиесі*** ***Кіріспе бөлім.*** *-сапқа тұрғызу* *-сәлемдесу* *Колоннада бір-бірден жүру, тәрбиешінің сигналы бойынша баулар арқылы кезекпен оң және сол аяқпен, кідіріссіз жүгіру; тәрбиешінің сигналына: "Тоқта" - тоқтау Жаяу және жүгіру жаттығулары кезектеседі.*		

	3. б.қ.: Аяқ түзу, құрсау төменде . *1 - құрсауды жоғары көтеру; 2 - оңға қарай иілу, қолдар түзу; 3 - түзу, құрсаумен; 4— бастапқы қалыпқа оралу. Солға солай* ***4. б.қ.: Аяқтарды алшақ қойып отыру,*** *1-2 - - - иілу, оң аяғының саусағының ернеуіне тигізу; 3-4 - бастапқы қалыпқа оралу. Сол аяқ үшін де солай (5 рет).* ***5. б.қ.: Құрсау еденде, негізгі тіреу, қол белде*** *1-6 санау үшін құрсау бойымен секіру, 7 санау - құрсауға секіру* ***6. б.қ.: Негізгі ұстаным, құрсауды екі қолмен жоғарыдан ұстап****. 1- құрсаумен оң*		***Негізгі бөлім.*** ***Жалпы даму жаттығулары*** ***Б.қ.: «Көңілді сандар» ойыны*** ***1.*** *Аяқты алшақ қоямыз, қолдары белде, мұрнымен «1,2» сандарын жазу. /5 рет қайталау/* ***Б.қ.: «Маймақ қонжық»*** ***2.*** *Аяқты алшақ қоямыз, жұдырықты түйіп, қолды жанға қою. Оң және сол жаққа кезек қисаю. / 5-6 рет қайталау/* ***Б.қ.: «Көңілді ұшақ»*** ***3.*** *Аяқты алшақ қоямыз, қолымызды жанға созамыз. 1-2 - оң қолды баяу жоғары көтереміз, 3-4 - сол қолды баяу жоғары көтереміз. /5-6 рет қайталау/* ***Б.қ.: «Құламалар»*** ***4.*** *Аяқты алшақ қоямыз, қолымыз жанда, оңға, солға иілу, қол бос*		

	аяқпен қадам жасау (тік); 2 - сол аяқ; 3 - оң аяқпен артқа шегіну; 4 - сол аяқпен артқа шегіну. ***Қозғалыстардың негізгі түрлері...*** ***1. Алға қарай секіру*** *- кезекпен секіру (екі секіру) оң жақта, содан кейін сол аяқта (арақашықтық 4 м) - 2-3 рет.* ***2. Ішпен гимнастикалық орындықта жорғалап жүру,*** *екі қолмен жоғары көтеру (орындықтың екі жағынан ұстау) - 2-3 рет.* ***Қим ойын: «Бәйге»*** *Топ мүшелерінің әрқайсысы заттар арасымен атпен шапқандай шоқырақтап жүгіріп, топқа кері қайтады.*		*қозғалады. /5-6 рет /* ***Б.қ.: «Үлкен- кіші»*** **5.** *Аяқты алшақ қоямыз, қолды жанымызда, отырамыз «кіші» деп айту, тұру «үлкен» деп айту. / 5-6 рет қайталау/* ***Б.қ.: «Оң-сол»*** **6.** *Орнында тұрып, қол белде, аяқты алдыға кезек серпіп секіру. Әр секірген сайын «оң-сол» деп айту. /15-20 секунд/* *3 қатардан 1 қатарға шеңбер бойы жүру. Маршпен жүру.* *Аяқтың ұшын алмастыра отырып жүру.* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *1 – 2, 3 - 4 есебінде танаудың әр тесігінен кезек - кезек демді ішке тартады; 1 – 10 (16) есебінде*		

	Қамшыны қатардаға келесі баланың қолына берген соң, саптың соңына барып тұрады. ***Ұ.О Тақырыбы: «Белбеу соқ» Ойыншылар екі-екіден жұптасып шеңбер жасап тұрады.*** ***Бір белбеуді алып екіншісін қууға тиіс.*** ***Қашып жүрген бала шеңбердегі жұптасып тұрған екі баланың алдына келіп тұрады.***		*дем алуды бөгеп, сыртқа шығарады.* ***Негізгі қимыл – қозғалыс жаттығулары*** ***1. 5 метр қашықтықтан тік нысанаға доп лақтыру.*** *Нұсқау – қолды алға-жоғары сермей отырып иық буыннан айналдыру.* ***2.»Көпір»****(ені 15 см), ортасында текше орналастырылған. Педагог "көпірден" кедергіден өтіп, әрі қарай жүруді ұсынады (2-3 рет).* ***Қим ойын: "Ұстаушы" (лентамен)*** *Тәрбиешінің сигналы бойынша жүргізушілер бағандардың алғашқы ойыншыларына доп лақтырады, ал оларды жүргізушілерге*		

			қайтарады және бағанның соңына қарай жүгіреді (бүкіл баған біртіндеп бастапқы сызыққа қарай жылжиды). Бағандағы бірінші ойыншы ойынды бастаған кезде, ол қолын көтереді команда жеңді. Ойын қайталанады ***Ұ.О Тақырыбы: «Белбеу соқ» Ойыншылар екі-екіден жұптасып шеңбер жасап тұрады. Бір белбеуді алып екіншісін қууға тиіс. Қашып жүрген бала шеңбердегі жұптасып тұрған екі баланың алдына келіп тұрады.***		
Серуенге дайындық	*Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсетуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім	*Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге*	*Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие*

	шкафтарын таза ұстау және жинау	*шығу, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*бауын байлауды, киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау.*	*қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*
Серуен	***Серуен №14*** *Транспортты бақылау.*	***Серуен № 15*** *Қысқы ауа-райын бақылау.*	***Серуен № 16*** *Қарғаны бақылау.*	***Серуен № 17*** *Адамдардың қысқы киімін бақылау.*	***Серуен № 18*** *Мұздақты бақылау.*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Қысқы серуен картотекасынан***				
Серуеннен оралу	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау.*				
	Киімдерін шешу: *Киімдерін жинақтап қоюға бағыттау.* ***Тазалық процедуралары:*** *Қолдарын сабындап жуып, сүлгісіне сүрту.* ***Гигиеналық шаралар:*** *Жуыну кезінде әдептілік сақтау.* ***Түскі асқа дайындық:*** *Қолдарын жуған соң үстелге жайғасу.*	***Киімдерін шешу:*** *Киімдерін шешіп болған соң бір-бірінің затын алмауды үйрету.* ***Тазалық процедуралары:*** *Қолдарын мұқият жуу, сүлгісін таза ұстау.* ***Гигиеналық шаралар:*** *Сумен ойнамауды, сабынды үнемдеуді түсіндіру.* ***Түскі асқа дайындық:*** *Балаларды орындарына отырғызу.*	***Киімдерін шешу:*** *Балаларды киімдерін реттілікпен шешіп, бүктеп қоюға үйрету.* ***Тазалық процедуралары:*** *Қолдарын жақсылап сабындап жуу, сүлгісін пайдалану.* ***Гигиеналық шаралар:*** *Жуыну кезінде сумен ойнамауға дағдыландыру.* ***Түскі асқа дайындық:*** *Ас алдында қолдарын міндетті түрде жуу.*	***Киімдерін шешу:*** *Әр баланың өз киімін орнына қоюын қадағалау.* ***Тазалық процедуралары:*** *Қолдарын сабындап жуып, дұрыс сүртуін талап ету.* ***Гигиеналық шаралар:*** *Жуыну кезінде сабынды дұрыс пайдалану.* ***Түскі асқа дайындық:*** *Балаларды үстел басына тыныштықпен отырғызу.*	***Киімдерін шешу:*** *Киімдерін шешіп, орындарына ұқыптап қоюға дағдыландыру.* ***Тазалық процедуралары:*** *Қолдарын екі рет сабындап жуу, сүлгісін қолдану.* ***Гигиеналық шаралар:*** *Жуыну кезінде суды шашпай, сабынды артық пайдаланбауды түсіндіру.* ***Түскі асқа дайындық:*** *Ас алдында қолдарын жуып, орындарына отыру.*

Түскі ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну*				
	Әңгіме: *– Ас ішіп отырғанда ойыншықты әкелмейміз. Ас – ойын емес, денсаулыққа қажет.* ***Қауіпсіздік:*** *– Ас үстінде орыннан тұрып жүгірмейміз.*	***Әңгіме:*** *– Бір түйір дәннің артында көп еңбек бар. Сондықтан асты төкпей жейміз.* ***Қауіпсіздік:*** *– Дастарқанды былғамай, таза ұстауымыз керек.*	***Әңгіме:*** *– Әдемі отырған балаға бәрі риза болады. Ас үстінде тып-тыныш, түзу отырайық.* ***Қауіпсіздік:*** *– Қолымызды сермемейміз, ыдысты төгіп алуымыз мүмкін.*	***Әңгіме:*** *– Асқа құрметпен қарасақ, ол берекелі болады. Әрбір ас – сый.* ***Қауіпсіздік:*** *– Қасық пен шанышқыны бір-бірімізге бағыттамаймыз.*	***Әңгіме:*** *– Үнемді бала – тәртіпті бала. Су мен асты үнемдеп пайдалансақ, табиғатты да, еңбекті де бағалаймыз.* ***Қауіпсіздік:*** *– Ас үстінде шуламаймыз, бір-бірімізге кедергі жасамаймыз.*
Күндізгі ұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау.*	*Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру.*	*Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*	*Ұйқыға дайындық кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту. Өз төсегін ашып жатуға кеңес беру.*	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау*
Ұйқыдан біртіндеп ояту, сауықтыру шаралары	***№1. Ояну*** *Қандай ғажап керемет,* *Әсем есік ашылды.* *Түрлі - түсті бояулар,* *Аспанда жайылып шашылды* *Ұйқымшайдайашылды*	***№2. Ояну*** *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық* *Бір күлімдеп алайық.*	***№3 Ояну*** *Көзімізді ашайық* *Бойымызды жазайық* *Қолмен көзді ұқалап* *Созылыпбіралайық.*	***№4. Ояну*** *Көзіміз ашылды* *Ұйқымыз басылды* *Дем алдық ұйықтадық* *Шаттаныпойнайық.*	***№5. Ояну*** *Оянайық балалар* *Маған тезірек қарандар* *Шапалақты ұрайық* *Орнымыздан тұрайық.*
	Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру.				

	«Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу. ***Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан***				
Бесін ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдаланып, жуыну ережелерін түсіндіру.*				
	Әңгіме: *– Ұқыпты бала әрқашан үнемді болады. Ол суды да, тағамды да ысырап етпейді. Ұқыптылық – жақсы мінездің белгісі.* ***Қауіпсіздік:*** *– Ас ішіп отырғанда арқамызды түзу ұстап отырамыз. Бұл денсаулыққа пайдалы әрі ыңғайсыз жағдайдың алдын алады.*	***Әңгіме:*** *– Бір түйір дәннің артында көп еңбек бар. Асты төкпей, үстелді былғамай, таза ұстау – мәдениеттің көрінісі.* ***Қауіпсіздік:*** *– Ас ішкен кезде орыннан тұрып жүгірмейміз. Қолымыздағы ыдыс сынуы немесе төгілуі мүмкін.*	***Әңгіме:*** *Бүгін біз ас үстіндегі әдептілікті тағы да еске түсірейік. Ас үстінде тыныш отырып, тамақтанған дұрыс.* ***Кеңес:*** *Тамақтың әрқайсысы денсаулыққа пайдалы. Сондықтан асты тауысып жеген жөн. Ас ішіп болған соң «Рахмет» айтып, бет-қолымызды жууды ұмытпайық.*	***Әңгіме:*** *– Балалар, ас ішкенде көзіміз тойып, көп алып қоюға болмайды. Өзімізге қажет мөлшерді ғана алып, тауысып жеген дұрыс. Бұл – үнемділіктің белгісі.* ***Қауіпсіздік:*** *– Ыдысты үстел үстінде ұстап, абайлап пайдаланамыз. Қолды сермеп сөйлемейміз, өйткені ыстық ас төгіліп кетуі мүмкін.*	***Әңгіме:*** *– Дастарқан басында бір-бірімізге сыйластықпен қарағанымыз дұрыс. Әркім өзіне қажеттісін алып, өзгеге де жеткізу – әдептілік.* ***Қауіпсіздік:*** *– Қолымыздағы шанышқы сияқты құралдарды абайлап қолданамыз. Оларды ойнауға пайдаланбаймыз*
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа	*«Smart bala» жобасы «Мен – зерттеушімін» - өнертапқыштыққа алғашқы қадам негізінде.*				
	Дид ойын: «Құлыншақты дұрыс қой»*Үлестірмелі материал: (жолақтар: қызыл – 10х3 см, көк – 15х3 см, 4*	***Дид ойын: «Жол картасын бейнеле»*** *(үлкен көлемде жайылған жасыл немесе көк мата)* ***Шарты:*** *Берілген заттарды өз өз орнын*	***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ жасыру*** *Бұрыштарым жоқ менің,* *Дөңгелекте емеспін,* *Ұқсаймын мен денеге* *Кім табады, бұл не?*	***Ой дамыту.*** *Оң, сол, астында, үстінде ұғымдары туралы түсінік беру. Мысалдар келтіру.* ***Балаларды түстер бойынша топқа бөлу.***	***Ой дамыту.*** ***Суретпен жұмыс.*** *Шарты: Ұзын –қысқа ұғымы туралы түсінік беру.* ***1-тапсырма:*** *Балалардың суреті. Кімнің бойы ұзын .*

ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	*құлыншақ).* *Қай жолақ қысқа, ал қайсысы ұзын екенін салыстырып көріңдер. Қысқа жолаққа бір құлыншақты, ал ұзын жолаққа көп құлыншақты қоюларын ұсыну* *– Бір құлыншақ тұрған жолақ қысқа ма, ұзын ба?* *- Көп құлыншақ тұрған жолақ ұзын ба, қысқа ма?* ***Жол қауіпсіздігі «Қандай белгіні тап?»*** ***Міндеттері: Балаларға жол белгілерін ажырата білуге үйрету, балалардың жол ережелері туралы білімдерін бекіту; алған білімдерін күнделікті өмірде өз бетінше пайдалану***	*тауып қоя білу.* *Мыс: Күн жоғарыда, гүл төменде.............* ***Санамақ*** *Бір дегенім-бөрік* *Екі дегенім-етік* *Үш дегенім-ішік* *Төрт дегенім-тымақ* *Бес дегенім-байпақ* ***Музыка*** ***Тақырыбы: Кыс қызығы*** ***Музыкалық сәлемдесу.*** *Күлдіргіш кейпінде педагог жүгіріп келеді. Жеделхат алып келіп, оқиды: «аққала көмекке шақырады». «үш аю өз өнерін көруге шақырады» «қояндар жарысқа шақырады». Балаларды алаңға «кысқызығы» ойын-сауығына шақыру. Жетекші: кыс қызығы басталды, ойнап апасыр салайық, сазды әуенмен мәнерлеп, ырғақты әнге салайық.*	***(Сопақша)*** *Үш төбесі бар көрінген* *Үш бұрышы мен үш беті* *Жауабын кім шешеді?* ***(Үшбұрыш)*** *Әр жұмбақты шешекен сайын жауабы болатын геометриялық пішінді тақтаға іліп, балаларға сұрақтар қойылады.* *-Сопақша, үшбұрыш туралы не білесіңдер?* *-Дөңгелектен айырмашылығы?* *-Сопақша, дөңгелек неге ұқсайды?* ***Өрт қауіпсіздігі «Викториналық карточка»*** ***Мақсаты: Балалардың өрт қауіпсіздігі ережелері туралы білімдерін бекіту. Есте сақтау, ойлау, сөйлеу қабілеттерін дамыту.***	*1-топ қызыл түс* *2- топ көк түс* *3-топ жасыл түс.* *Әр топқа тапсырма беру.* *Тапсырма шарты: шашылып жатырған ойыншықтарды түстеріне қарай сөрелерге орналастыру (жоғарыға қызыл ойыншықтар,ортасына жасыл ойыншықтар, астына көк түсті ойыншықтар)* ***«Өрт қауіпсіздігі» «Лото – өрт қауіпсіздігі» Мақсаты. Сюжеттік суреттерді пайдалана отырып, балалардың өрт кезіндегі қауіпті жағдайлар туралы түсініктерін қалыптастыру;***	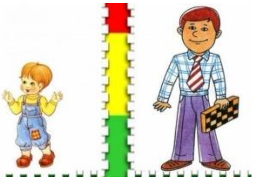 ***2-тапсырма Ұзындығына қарай салыстыру*** *«Жылан және жұлдызқұрт* ***Өз беттерінше жұмыс.*** *1-топ. Лего ойыншықтарынан бір қабатты үй құрастыру* *2-топ. құрылыс материал-дарынан 2 қабатты үй құрастыру.* ***Дене тәрбиесі*** ***Кіріспе бөлім.*** *-сапқа тұрғызу* *-сәлемдесу* *Колоннада бір-бірден жүру, тәрбиешінің сигналы бойынша баулар арқылы кезекпен оң және сол аяқпен, кідіріссіз жүгіру; тәрбиешінің сигналына: "Тоқта" -*

	қабілеттерін дамыту	***«Шанғы тебеміз»*** *Е.Тиличеева. Жаттығуымен Аққалаға көмекке баратындарын түсіндіреді.* ***Ойын: «Аққаланы қай топ бірінші қалап бітіреді». Қағаздан аққала құрастыру. «Қыс»*** *әнін Аққалаға айтып беру керегін айтады.* *Ән жаттығуымызды айтып, енді Үш аюдың өнерін көруге барайық.* ***Ойын: «ырғақты жұмбақ».*** *Аспаптар ырғағы арқылы анықтау. Бұл қай аюдың жүрісі?* *-ауыр , жай ырғақ.* *-орташа, көңілді ырғақ.* *-жеңіл, көңілді ырғақ.* *Балалардан қонжықтың және әке аюмен ана аюлардың жүріс ырғақтарын айырмашылығын сұрайды, түсіндіреді, үйретеді, қайталайды.*	***Жауапкершілік сезімін тәрбиелеу.***	***қауіпті жағдайда өзін дұрыс ұстай білу. Зейінін, логикалық ойлауын, жүйелі сөйлеуін дамыту.***	*тоқтау Жаяу және жүгіру жаттығулары кезектеседі.* ***Негізгі бөлім.*** ***Жалпы даму жаттығулары*** ***Б.қ.: «Көңілді сандар» ойыны*** ***1.*** *Аяқты алшақ қоямыз, қолдары белде, мұрнымен «1,2» сандарын жазу. /5 рет қайталау/* ***Б.қ.: «Маймақ қонжық»*** ***2.*** *Аяқты алшақ қоямыз, жұдырықты түйіп, қолды жанға қою. Оң және сол жаққа кезек қисаю. / 5-6 рет қайталау/* ***Б.қ.: «Көңілді ұшақ»*** ***3.*** *Аяқты алшақ қоямыз, қолымызды жанға созамыз. 1-2 - оң қолды баяу жоғары көтереміз, 3-4 - сол қолды баяу жоғары көтереміз. /5-6 рет қайталау/* ***Б.қ.: «Құламалар»*** ***4.*** *Аяқты алшақ*

		Енді ән жаттығуымен жарысқа шақырған қояндарға баруды ұсынады. Қояндар қарсы алады. Қояндар балаларды үш топқа бөледі, қолдарына ұрмалы аспаптарды таратады. ***Ойын: «көңілді ырғақ».*** *Қоян дирижер рөлінде. Ырғақпен өлшемге арналған ойын. Жай, бірте бірте жылдам және тезырғақ.* ***«Ақшақар»** әнін қайталау.* ***Қауіпсіздік ережесі «Жедел жәрдем» Мақсаты. Қажет болса, балаларды жедел медициналық көмекке 03-те қоңырау шалуға үйретіңіз***			*қоямыз, қолымыз жанда, оңға, солға иілу, қол бос қозғалады. /5-6 рет /* ***Б.қ.: «Үлкен- кіші»*** **5.** *Аяқты алшақ қоямыз, қолды жанымызда, отырамыз «кіші» деп айту, тұру «үлкен» деп айту. / 5-6 рет қайталау/* ***Б.қ.: «Оң-сол»*** **6.** *Орнында тұрып, қол белде, аяқты алдыға кезек серпіп секіру. Әр секірген сайын «оң-сол» деп айту. /15-20 секунд/* *3 қатардан 1 қатарға шеңбер бойы жүру. Маршпен жүру. Аяқтың ұшын алмастыра отырып жүру.* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *1 – 2, 3 - 4 есебінде танаудың әр тесігінен кезек - кезек демді ішке тартады; 1 – 10 (16)*

					есебінде дем алуды бөгеп, сыртқа шығарады. ***Негізгі қимыл – қозғалыс жаттығулары*** ***1. 5 метр қашықтықтан тік нысанаға доп лақтыру****.* *Нұсқау – қолды алға-жоғары сермей отырып иық буыннан айналдыру.* ***2.»Көпір»*** *(ені 15 см), ортасында текше орналастырылған. Педагог "көпірден" кедергіден өтіп, әрі қарай жүруді ұсынады (2-3 рет).* ***Қим ойын: "Ұстаушы" (лентамен)*** *Тәрбиешінің сигналы бойынша жүргізушілер бағандардың алғашқы ойыншыларына доп лақтырады, ал оларды жүргізушілерге қайтарады және бағанның соңына қарай*

					жүгіреді (бүкіл баған біртіндеп бастапқы сызыққа қарай жылжиды). Бағандағы бірінші ойыншы ойынды бастаған кезде, ол қолын көтереді команда жеңді. Ойын қайталанады ***«Жол қауіпсіздігі» «Дұрыс, дұрыс емес» Мақсаты: балалармен көшеде және жол белгілерінде қауіпсіз жүріс-тұрыс ережелерін нығайту.***
Балалармен жеке жұмыс	***«Жақсы іс – жаман іс» Мақсаты:*** *Әдептілікке тәрбиелеу.* ***Жүргізу түрі:*** *Тәрбиеші іс-әрекеттерді атайды. Бала «Жақсы» немесе «Жаман» деп айтады. («Досыма көмектестім –*	***«Жүрек сыйлаймын» Мақсаты:*** *Балаларды мейірімділікке баулу.* ***Жүргізу түрі:*** *Қағаздан жасалған кішкентай жүректер беріледі. Әр бала жүректі досына сыйлап, «Мен сені жақсы көремін» деп айтады.*	***«Жылы жаңбыр» Мақсаты:*** *Баланы тыныштандыру, эмоциясын реттеу.* ***Жүргізу түрі:*** *Балалар көзін жұмады. Тәрбиеші: «Жылы жаңбыр тамшылап тұр, ол сенің көңіліңді қуантты» деп сипаттайды.*	***«Жақсы қасиеттер себеті» Мақсаты:*** *Өзін-өзі бағалауды арттыру.* ***Жүргізу түрі:*** *Себетке жақсы сөздер жазылған қағаздар салынады («Мейірімді», «Ақылды»). Бала біреуін таңдап, дауыстап оқиды.*	***«Сиқырлы бұлт» Мақсаты:*** *Жағымсыз эмоциядан арылу.* ***Жүргізу түрі:*** *Бала қиялдайды: «Бұлтқа ашуымды, ренішімді беремін». Кейін бұлтты үрлеп ұшырады.*

	жақсы», «Ойыншықты сындырдым – жаман»).				
Серуенге дайындық	*«Еңбегі адал жас өрен»-өз-өзіне қызмететуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру.	*Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*
Серуен	***Серуен №14*** *Транспортты бақылау.*	***Серуен № 15*** *Қысқы ауа-райын бақылау.*	***Серуен № 16*** *Қарғаны бақылау.*	***Серуен № 17*** *Адамдардың қысқы киімін бақылау.*	***Серуен № 18*** *Мұздақты бақылау.*
Серуеннен оралу	*Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту.* ***Таңғы серуенді бекіту.***				
Балалардың үйге қайтуы	*Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.*				
	Бүгін балалар түрлі киімдерді таныды. Күнделікті тұрмыстық заттарға қызығушылық	*Бүгін балалар серуенде айналадағы дыбыстарды тыңдады. Зейінін дамытып, байқағыштық*	*Бүгін балалар түрлі пішіндерден сурет құрастырды. Қиялын дамытуға талпынды. Үйде дөңгелек,*	*Бүгін балалар түрлі пішіндерден сурет құрастырды. Қиялын дамытуға талпынды. Үйде дөңгелек,*	*Бүгін балалар түрлі пішіндерден сурет құрастырды. Қиялын дамытуға талпынды. Үйде дөңгелек,*

	білдірді. Үйде киімдердің атын атап, киінуге көмектесуге мүмкіндік беріңіз.	*көрсетті. Үйде терезеден қарап, «Бұл қандай дыбыс?» деп сұрау пайдалы.*	*үшбұрыш, төртбұрыш арқылы сурет жасау ойынын ойнаңыз.*	*үшбұрыш, төртбұрыш арқылы сурет жасау ойынын ойнаңыз.*	*үшбұрыш, төртбұрыш арқылы сурет жасау ойынын ойнаңыз.*

Тексерілді:

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы
Желтоқсан айы V апта қайталау

Топ: Ересек топ
Балалардың жасы: 4 жас
Қандай кезеңге жасалды : 29.12 – 31.12.2025ж
«Апта дәйек сөзі» «Ынтымақ бұзылмайтын қорған»

Күн тәртібінің үлгісі	**Дүйсенбі** ***«Менің Қазақстаным» ҚР Әнұранын орындау***	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**
Балаларды қабылдау	*Күй әуені – қазақтың асыл мұрасын қастерлеуге жетелеу.* ***«Табиғат»***	*Күй әуені – ата-баба аманатына құрмет көрсетуге үйрету.* ***«Балақан»***	*Қоңыр күй – баланы өнерге сүйіспеншілікпен қарсы алу.* ***«Ерке сылқым»***
	Баланы жылы шыраймен қарсы алып, көңілін көтеру. Ата-анасынан түнгі ұйқысы мен таңғы асын сұрау. Денсаулығын бақылау: дене қызуы, жалпы қимылы. Жаңа ортаға бейімделуі үшін топтағы балалармен бірге қарапайым ойынды бастау.	*Баланы сабырлы үнмен қарсы алу. «Сәлеметсің бе?» деп жауап беруге бағыттау.* *Ойын бұрышына шақыру.* *Баланың мінез-құлқын бақылау.*	*Баланы қарсы алып, сенімділік атмосферасын қалыптастыру.* *Ата-анасынан баланың таңғы жағдайы туралы сұрап білу.* *Дене қызуын өлшеп, көз-құлағын сырттай бақылау.* *Киімдерін шешіп, шкафқа реттеп қоюға көмектесу.*
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды	*Өнегелі 15 минут – ата-анаға бала денсаулығы туралы кеңес беру.*		
	Жалпы дамыту жаттығуларының денсаулықты нығайтатыны жайлы әңгімелесу. ***Кеңес:*** *Балаңызға таңертең жеңіл*	***Әңгіме:*** *Қамқорлық – сүйіспеншіліктің белгісі. Қамқор бала айналасына жанашыр болады.* ***Кеңес:*** *Балаңызды жануарларды аялауға,*	*Қауіпсіздік – күнделікті өмірде баланы қорғаудың маңызды шарты жайлы әңгімелесу.*

өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	*жаттығуларды күнделікті жасауға үйретіңіз.*	*досына қамқорлық жасауға үйретіңіз.*	***Кеңес:** Жолда жүру ережелерін үйретіңіз.*
Балалардың іс-әрекеті (ойын, танымдық, коммуникатив тік, шығарма шылық, эксперимента л дық, еңбек, қимыл, бейне леу, дербес және басқалары)	***Картотека №6*** ***«Табиғат құбылыстарын ата»*** ***Мақсаты:** қар мен жаңбырды ажырата білу, табиғат құбылыстары жөніндегі білімдерін бекіту, қатты, жұмсақ, ериді, буға айналады.*	***Картотека №19*** ***«Қысқы тіршілік»*** ***Мақсаты:** қыстап қалатын құстардың жеке атауын ататып, оларды ажырата білуге үйрету. Сөздік қорын дамыту.*	***Картотека №17*** ***«Қайсысы қайда тіршілік етеді?»*** ***Мақсаты:** суреттен көрген заттарының аттарын тап, олардың қайда өмір сүретінің айтқызу. Сөздік қорын молайту*
	Танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту картотекасынан		
Ертеңгілік жаттығу	*Желтоқсан айының 5- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Желтоқсан айының 5- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Желтоқсан айының 5- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені*
	***Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау.** Жаттығу кешені қосымша тіркелген*		
Таңғы ас	*Үнемді тұтыну* - *Суды, тамақты үнемді тұтыну жолдарын түсіндіру. Қауіпсіздік ережесін ескерту*		
	Әңгіме: *– Сүт, айран, ірімшік – сүйекті қатайтады, бойымызды өсіреді.* ***Қауіпсіздік:*** *– Сүт құйылған ыдысты екі қолмен ұстаймыз.*	***Әңгіме:*** *– Суды да, тамақты да үнемдесек, ол жауапкершілігімізді көрсетеді.* ***Психологиялық тәрбие:*** *– Жауапты бала өзін де, басқаны да ойлайды.* ***Қауіпсіздік:*** *– Су төгілсе сүртіп аламыз, еденге қарап*	***Әңгіме:*** *– Балалар, біздің ішетін тамағымызда дәрумендер бар. Дәрумендер бізді мықты, қуатты етеді. Сүт – сүйекті қатайтады, жеміс пен көкөніс – денемізді сау қылады.*

		жүреміз, жүгірмейміз.	***Қауіпсіздік:*** *– Көкөністі, жемісті асықпай шайнаймыз. Үлкен кесектерді жұтпаймыз, қақалып қалмау үшін.*
Ұйымдастыры лған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӘ)	***«Ұшқыр ой алаңы» жобасы*** ***Ойын: «Қайсысы артық?»*** *Тәрбиеші: «Алма, алмұрт, қарбыз, қасық».* *Балалар: «Қасық – артық!»* ***Мақсаты:*** *ойды салыстыру, дұрыс шешім табу.*	***«Смарт бала» жобасы*** ***Ойын: «Артық затты тап»*** *Тәрбиеші: «Алма, алмұрт, қарбыз, қасық».* *Балалар: «Қасық – артық» дейді.* *Мағынасы: ойлау қабілетін дамыту.*	*«Шабыт» жобасы* ***Ойын: «Кім қалай ән айтады?»*** *Тәрбиеші: «Құстар қалай сайрайды? Мяулайтын не? Ит қалай үреді?»* *Балалар жануардың дауысын салып көрсетеді.* ***Мағынасы:*** *дыбыстау арқылы сөйлеу мен еліктеушілікті дамыту.*
Кестеге сәйкес ҰІӘ	*«Қамқор» жобасы аясында «Біз табиғат қорғаушылармыз!»* - *экологиялық мәдениетті қалыптастыру бағытында ұіә.*		
	Қызығушылықты ояту ***Аудио дыбыс телефоннан.*** *Құрметті балалар мен сендерді өз Орманыма, орман* ***патшалығына*** *қонаққа шақырамын.* *Орманға саяхатқа барамыз ба?* *Қазір қандай мезгіл?* *Ол үшін қалың киініп алуымыз керек* ***Дид ойын: «Санамақтар сыры»*** ***1-дегенім бөрік*** *Кисең бойға көрік.*	***Ертегі әлемі бұрышы.*** ***Балалар Ағаштар туралы ертегі тыңдағыларың келе ме?*** *Ертеде Шырша, Қарағай Роуэн ,Қайың ағаштары дос болыпты* ***Олар бір күні өз-өздерімен мақтаныпты.*** ***Жаңа жылдық шырша -*** *«Менен артық таба алмайсың, мен қыс бойы жасылмын. Нағыз сұлулық*	***Ой дамыту.*** ***Суретпен жұмыс.*** *Балалар, суреттерге қарайық. Қай жыл мезгілі көрсетілген? Көп қар мен айналаның бәрі қарлы ертегіге айналды! Қыс – жылдың тамаша мезгілі. Қыста бәрі қармен жабылады: үйлердің шатыры, жер, ағаштар, бәрі аппақ киім киген.* *- Қыста ауа райы қалай өзгерді (суық болды)*

	2-дегенім етік *Киер сәнді етіп.* ***3-Дегенім ішік*** *Теріден тігер пішіп.* ***4-Дегенім тымақ*** *Қыста кисең жылы-ақ.* ***5-Дегенім байпақ*** *Іші жылы тайпақ.* *Орманға кіру, Орман ауасымен тыныс алу.* ***Ой дамыту.*** ***Ағаштар туралы әңгіме****(көрнекі үлгілерді пайдалану)* ***Менің патшалығым - орман , онда ағаштар көп .*** ***Ағаш дегеніміз не ?*** *(Ағаш - ең үлкен өсімдік.* ***Оның бөліктерін ата.*** *(Тамыры, діңі, бұтақтары мен жапырақтары)* ***Қалай ойлайсың , ағаш тірі ме?****(Иә.) Неге?* *(Ол өседі, тыныс алады)* ***Дид ойын:«Ретімен жаса»*** *Үстелде* ***ағаш бөліктерінің*** *(тамыр, бұтақ, дің, жапырақтар,) аралас графикалық үлгілері бар .* ***Ағаштың құрылысының ретін құрастыру.****Жұмыстың жасалу жолын түсіндіру, көрсету.* *(біріншіден тамыр шығады, ол жерде орналасады, діңі тамырдан кетеді,*	*сонда. Ал мен инелерімді 5-7 жылда бірте-бірте ауыстырып отырамын . Бірақ бәрі бірден емес, өз кезегінде, сондықтан мен әрқашан жасылмын. Жаңа жыл түні олар менің айналамда билейді. Ал олар менен қағаз, жасанды жібек жасайды, меннен үй салып, музыкалық аспаптар жасайды. Мынадай : мен бәріңнен әлдеқайда жақсырақ және қажетпін деп мақтанады.* ***Қарағай:*** *Мен де ең әдемі ағашпын . Менің діңім біркелкі, ал инелер шыршадан ұзынырақ . Ал олар менен үйлер мен моншалар салады. Мен де кеме жасайды. Мен ең маңызды* ***ағашпын*** *деп мақтанады.* ***Роуэн*** *– Я мақтаныңдар, мақтаныңдар <u>мен сендерге айтайын </u>: меннен жұқа және сымбатты нәрсе таба алмайсыңдар. Ал күзде сары түсті киім кисем, жидектерімнің шоғыры алыстан көрінеді, құрамында дәрумендер көп. Қыста қанша құсты аштықтан құтқарамын! Ал адамдар оларды жеуге қарсы емес. Солай!* ***Қайың Мен туралы қаншама ән***	*- Қар туралы не айта аласыңдар (суық, үлпілдек, жұмсақ)* *- Өсімдіктер, жәндіктер, жануарлар қалай қыстайды (қыста ұйқыға кетеді)* *- Сендер қыстың қандай табиғат құбылыстарын білесіңдер* ***(боран, қар жауады, аяз)*** *- Балалар, қыста қандай Ойындарды ұнатасың дар?* ***(шанамен сырғанау, аққала жасау, қарда ойнау).*** *Осы ойын түрлерін жасап көрейік.* ***Балаларды топқа бөлу.*** ***Дид ойын: «Менің сүйікті ойындарым»*** ***1-топ:*** *Аққала жапсыру.* ***2-топ:*** *Шана құрастыру.* ***Ой қозғау.*** *– Білесіңдер ма, кеше бәрің үйге қайтып кеткенде, біздің топтағы кірпі қатты ренжіді. Ол маған баладардың күн сайын жылдың осындай қызықты және тамаша мезгілі - қыс туралы еститінін, бірақ ол қысты ешқашан көрмегенін, кірпі сіздің қыстың әдемі ағаштары туралы айтқаныңызды бірнеше рет естігенін және кірпі мен де оларға қарағым келеді диді.* *-Балалар, қалай ойлайсыңдар, кірпіге көмектесеміз бе? Кірпі мұңаймауы үшін және оның арманы орындалу үшін*

	діңнен бұтақтар шығады, бұтақтарда жапырақтар өседі, бұтақтар мен жапырақтар ***ағаш тәжін құрайды)*** *Қазір қандай мезгіл?* *Ағашта жапырақтар бар ма? Неліктен?* ***Ой қозғау.*** *Балалар, орман нелердің үйі?* *Жануарлар мен құстардың.* ***Орманда қандай жануарлар тіршілік етеді?*** *Мына ағаш шұңқырында қандай жануар тұрады? (Тиін) .* ***Індерде қандай жануарлар тіршілік етеді?*** *(түлкі, тышқан.)* ***Орманда қандай құстар мекендейді?****(Тоқылдақ, қараторғай, көкек, үкі.)* *Орман – аңдар мен құстардың мекені ғана емес, жердің жасыл көйлегі. Орманның ауасы әрқашан таза, өте әдемі, дәрілік өсімдіктер, жаңғақтар, саңырауқұлақтар, жидектер өседі. Орман – біздің байлығымыз!* ***Орман патшалығының*** *барлық тұрғындарына сүйіспеншілік пен қамқорлық көрсетуіміз керек .* ***Балалар, сендер ормандағы серуенімізестелік болып қалу үшін үшін біз оның суретін саламыз.*** ***Сергіту сәті.*** *Тербеледі ағаштар,*	***шығарды.*** *Ал менің арқам ақ, сенікіндей емес . Ал менімен суықты да емдей алады , буындар ауырмас үшін тұнбаммен сүртеді.* *Менің отыным көп жылу береді. Менен жиһаз, шаңғы, шайыр да жасайды. Сондықтан мен ханшайыммын! Дейді.* *Бір күні орманның үстінен қатты жел ұшып, ағаштардың барлық мақтанышын өшіреді. қайыңдар, тау күлі, қарағайлар, шыршалар қатты қорқып кетеді де бір-біріне қарап, өздерінің мінез -құлқынан ұялып, қайтадан бірге өмір сүре бастайды.Осылайша олар орманда бірге өмір сүреді екен.* *- Балалар, ормандарда, саябақтарда әдемі ағаштар өсу үшін, оларға көңілді құстар ұя салу үшін оларға қамқорлық жасауымыз керек* ***Қызығушылықты ояту.*** ***Енді мен ағаштың қасиеттері туралы сөйлесуді және зерттеу жүргізуді ұсынамын.*** ***Тәжірибе № 1.*** ***Ағаш жеңіл, суға батпайды.*** *Сонымен, біз зерттейтін бірінші меншік бізден байыпты*	*не істей аламыз? Қысқы ағаштардың суретін салып, кірпіге бере аламыз.* *- Жұмысты бастамас бұрын ағаштың қандай бөліктерден тұратынын айтайық, ағашты қандай түспен саламыз, қандай сурет салу әдістерін білетінімізді еске түсіріп,* ***Практикалық бөлім*** *Дәстүрден тыс мақта таяқшасы арқылы сурет салу. Енді кірпінің көңіл-күйі көтеріледі, ол біздің сыйлықтарымызға өте риза болады. Енді кірпіге осы ағаштардың қасында бірге ойнайтын достарын салып берейік.* ***Шығармашылық бұрыш.*** ***Дид ойын: «Кірпіге дос сыйлаймыз»*** ***Шарты:*** *Ермексадан кірпі пішінін жасап, тіс шұқитын арқылы тікенегін жапсыру.* *Кірпі қуанып рақмет айтып ,достарымен бірге тұру.* ***Қортынды.*** *Тағы да қыс түсті де,* *Тон жамылды қырқалар.* *Қайың, терек үстіне* *Қона қалды ұлпа қар.* ***Балаларды мадақтау.*** ***Дене тәрбиесі***

	Алдымен жел еседі. *Кіп-кішкентай ағаштар,* *Үп-үлкен боп өседі.* ***Бүгін біз орманның ағаштарын ерекше түрде саламыз.*** *Алдымен қолымызды сурет салуға дайындап алайық.* *Бұл суретке біздің қолымыз қатысады, қараңыз!* ***Дид ойын: «Қысқы орман келбеті»*** *Сол қолымызды қағазға қойып, оны қарапайым қарындашпен дөңгелетіп саламыз, саусақтардың ішін бояймыз* *Балалар бұл ағашқа бірдеңе жетіспейді.* *Ол не деп ойлайсыңдар? Қар ұлпалары. Қиылған қар ұлпаларын ағашқа жапсыру.* *Қандай әдемі! Қандай тамаша* ***Мен сендердің бұл суреттеріңді орман тұрғындарына беремін,*** *Барлығыңызға балабақшаға қайтатын кез келді! Қош бол, Орман патшалығы деп тақпақ айтып берейік* ***От та, суда, ауа да*** ***Жан-жануар барлығы*** ***Орман теңіз тауларда*** ***Табиғаттың байлығы*** *Поездға отырып бақшамызға барамыз.* ***Қортынды*** ***Балаларды мадақтау***	*эксперимент жүргізуді талап етеді. Үстелде су салынған контейнерлер мен науада заттар бар. Металл затты алып, суға батырыңыз.* *Оған не болды және ол суда не істеді??* ***Балалар: ол суға батып кетті.*** *Енді қағазды алып, суға салыңыз. Қағазда не бар және суда не болды?* *Балалар: Ол да суланып, суға батып кетті.* *Енді матаны алып, суға батырыңыз. Матада не болды?* *Балалар: Ол да суланып, суға батып кетті.* *Енді ағаш текшені алып, суға батырыңыз. Кубқа не болды ?* ***Балалар:*** *Куб ағаштан жасалғандықтан жүзеді. Егер ағаш суға батпаса, адамдар одан не сала бастады?* ***Балалар: Олар қайықтар мен кемелер сала бастады.*** *Сонымен, біз ағаштың алғашқы қасиетін білдік.* ***Қандай қасиетін білдік?*** ***Балалар:*** *Ол жеңіл, суға батпайды.* ***Тәжірибе № 2.*** ***Ағаш жылы болады.***	***Кіріспе бөлімі:*** *Бірінің артынан бірі сапқа тұру.* *Денені тік ұстау.* *Шеңбер бойымен денені тік ұстап, аяқты бүкпей түзу жүру.* *Шеңбер бойымен денені тік ұстап аяқты айқастыра жүгіру.* *Қол бүйірде аяқтың сыртымен жүру.* *Қол бүйірде аяқтың ішімен жүру.* *Шеңбер бойымен жай жүру .* *1 сапқа тұру.* *1 саптан 4 звеноға тұру. / қатарға тұрарда себеттен бір орамалдан алу/* *Қолдарын созып, арақашықтықты сақтау.* ***Негізгі бөлімбөлім:*** ***Жалпы даму жаттығулары /орамалмен, әуенмен*** ***Б.қ.: «Өкпешіл»*** ***1.*** *Аяқтар алшақ қойылған, орамал бүйірде. Басты оң және сол жақтағы орамалға төмен түсіріп бұру. /5-6 рет қайталау/* ***Б. қ.: «Қозғалмалы иық»*** ***2.*** *Аяқ иық көлемінде, орамал иықта, иықты артқа –алдыға, жоғары – төмен қозғау. /5-6 рет /* ***Б.қ.: «Ғажайып кемпірқосақ»*** ***3.*** *Аяқтар алшақ қойылған, орамал белде. орамалды оң - сол жаққа қисайту, әр иілген сайын «ғажайып» деп айту. /5- 6 рет қайталау./*

	Дене тәрбиесі ***Кіріспе бөлім.*** *-сәлемдесу* *-сапқа тұрғызу* *Заттар арасында бір-бірден бағанда «жыланды» жүру, баяу қарқынмен 1,5 минутқа дейін жүгіру, шашыраңқы жүру, заттар арасында «жыланды» жүгіру (кезектесіп).* ***Негізгі бөлім.*** ***Ойын жаттығулары бойынша.*** ***«Картоп отырғызу»****... Балалар бастау сызығының алдында үш-төрт бағанға тұрады. Бағандарға бірінші болып тұрған балалардың әрқайсысында бір-бір сөмкеден 5-6 ұсақ-түйек заттар - картоп салынған. Бағандарға қарама-қарсы жерде, бастапқы сызықтан 10-12 м қашықтықта, картоп санына сәйкес шеңберлер салынады, яғни 5-6 дана (фанерадан, картоннан жасалған шеңберлер қоюға болады).(3 - 4 рет).* ***«Себетке кір»****(баскетбол нұсқасы). Ойыншылар (доптары бар) себеттің айналасында жартылай шеңберде орналасады, ал педагог допты қалай лақтыруды көрсетеді: аяқтар сәл алшақтап, бүгіліп тұрады, кеудедегі екі қолдағы доп бастапқы позиция болып табылады; кішкене доғаны*	*Енді біз ағаштың келесі қасиетін білуге тырысамыз.* *Екі кружка жылы су, ағаш және әйнекті алайық.* *Қай кружка ұзақ уақыт бойы жылытады?* *Балалар: ағаш. Онда су жылы. Ал шыны кружкада су тез салқындатылады.* ***Біз ағаштың тағы бір қасиетін анықтадық.*** ***Онда нені байқадық?*** ***Балалар: ағаш сені жылытады*** ***Дид ойын: «Ағаш достары»*** ***Шарты:*** *Ағаш өсу үшін керек заттарды орналастыру.* *Балаларды топқа бөлу.* ***1-топ:*** *А3 форматта салынған ағаш суретін құрастыру.* ***2-топ:*** *Салынған А3 форматта ағаш макетіне Күн суретін жапсыру.* ***3-топ:****Ағашқа мақта таяқшасымен қар ұшқынын салу.* ***4-топ:****Құс мүсіндеу.* ***Тыныс алу жаттығуы: Ауамен демаламыз*** ***Қортынды*** ***Балаларды мадақтау.*** ***Қазақ тілі*** ***Тақырыбы: Менің Отаным***	***Б.қ.: «Керілу»*** ***4.*** *Аяқтарын алшақ қою, орамал жанға кеуде тұсында, 1- 3 орамалды жанға баяу соза отырып керілу. 4-б.қ. /5-6 рет қайталау/* ***Б. қ.: «Диірмен»*** ***5.*** *Аяқтарын алшақ қойып, денені тік ұстау. Орамал жанда. 1- орамалды жанға созу, 2- оң қолдағы орамалды сол аяқтың өкшесіне тигізу. 3- керісінше . 4- б.қ. /5-6 рет қайталау./* ***Б.қ.: ««Қарлығаш»*** ***6.*** *Тік тұрып, ормалды белге қояды . 1 - аяқты артқа созады, 2 - жоғары көтереді, 3 – 1 қалыпқа оралады, 4 - б.қ. (5-6-рет қайталау)* ***Б.қ.: «Ұшты, ұшты»*** ***6.*** *Аяқтарын алшақ қою, орамал төменде. Орнында тұрып серіппе секілді секіру. әр секірген сайын «Ұшты, ұшты» деп айту. (6 рет қайталау)* *4 звенодан бір саппен шеңбер бойы жүру./орамалды себетке салу/* *Адымдап жүру.* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *араның дыбысын салу, мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару.* *Бастапқы қалыпқа келу.* ***Қозғалыстардың негізгі түрлері.*** ***2. Гимнастикалық орындықта жүру*** *заттың үстінен өтіп (текше, т.б)*

	өзіңізге қарай төмен қарай суреттеп, қолыңызды жоғары қарай түзетіп, допты бір уақытта аяқтарыңыздың созылуымен лақтырыңыз. Бұл кезде саусақтар допты себетке ақырын итереді. *Көрсетуден және түсіндіруден кейін балалар бағанға бір-бірлеп (6-8 бала) орыннан себетке лақтыруды орындайды. Осы уақытта балалардың екінші топшасы тағы бір тапсырманы орындайды .* *- «Допты беру» (бір қолмен дрибинг 4-5 м қашықтықта). Тәрбиешінің белгісі бойынша ойыншылар орындарын ауыстырып, келесі тапсырмаға көшеді.* ***Қимыл ойын: «Арқаннан секіру»*** *Балалар шеңбер құрып тұрады. Ойын бастаушы ортаға шығып арқанды басынан бірде ақырын, бірде жылдам айналдыра отырып, балалардың аяғына тигізуге тырысады. Балалар аяқ тұсына келген арқаннан секіреді.* ***Ұ.О «Қыз қуу»*** ***Мақсаты: Балаларды жылдамдыққа, ептелікке баулу.*** ***Керек құралдар: қамшы, аттың макеті.*** ***Шарты: Ойынға қыз бен жігіт қатысады.***	***Ұйымдастыру кезеңі.*** ***Шаттық шеңбері*** *Арайлап таң атты,* *Алтын сәуле таратты.* *Жарқырайды күніміз,* *Жарқырайды даламыз,* *Балалардан жыл мезгілін,ай атын ,апта күнді сұрау.* ***Топқа бөлу.*** ***«Тапқыштар» «Шешендер»*** *Сұрақ-жауап* *Шарты: Қай топ тез жауап береді.* *1. Біз қандай мемлекетте өмір сүріп жатырмыз?* *2. Осындай кең байтақ еліміз бен жерімізді кім басқарып отыр?* *3. Қазақстанның Елордасы қай қала?* *4. Біздің тұратын жеріміз қалай аталады?* *5. Біздің балабақшамыз қалай аталады?* *6. Еліміздің рәміздерін атаңдар. Балаларды мадақтау.* *Жауап берген топқа көңілді смайлктер беру.* ***1-топ «Тілшілер» тобы: Рәміздерді сипаттап беріңдер.*** ***2-топ «Шешендер» тобы:*** *Мемлекеттік Гимн айту* ***Сергіту сәті.***	*секірмей түсу(2-3 рет).* ***3. Жұмсақ кедергі бойынша екі аяқпен секіру*** *(биіктігі 20 см), үш қадамнан кедергіге секіру (5-6 рет).* *педагог екі төсеніштті қояды (бірінің үстіне бірі) және қолын сермеп кедергіге секіруді ұсынады* ***3 бөлім.*** ***Қим ойын «Шыбындар - ұшпайды».*** ***Шарты:*** *Балалар шеңберге тұрады, ортада педагог тұрады. Ол ұшатын және ұшпайтын тірі және жансыз заттарды атайды. Зат атағанда педагог қолын жоғары көтереді. Мысалы, педагог айтады: құс ұшады, орындық ұшады, ұшақ ұшады т.б.* ***Ұ.О «Ақсерек-көксерек»*** ***Мақсаты: Балалар ептілікке, бірлікке, тобы үшін*** ***намыстанып, женіске талпынуға үйренеді.*** ***Барысы: Балалар екі топқа бөлініп, араларын*** ***жиырма қадамдай ашып, тізіліп, қол ұстасып тұрады***

	Екеуі де атпен шауып келеді. ***Жігіт атпен қыздың артынан қуады***	*Дөңгелене тұрамыз,* *Керегені құрамыз.* *Уықтар болып иіліп,* *Шаңыраққа киіліп.* *Қазақ үйді құрамыз.* ***Ой дамыту*** ***Суретпен жұмыс.*** ***2 топ Отан туралы суретке қарап әңгімелп береді.*** *Мадақтау* *Көңілді смайлктер беру.* ***Ұлттық ойын.«Хан талапай»*** ***Музыка*** ***Педагог жетекшілігімен*** ***Ұ.О Тақырыбы:*** ***«Айгөлек»*** ***Мақсаты: Баланың денесін шынықтыруға, ұстамдылыққа, күштілікке тәрбиелейді.***	
Серуенге дайындық	*Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсетуге тәрбиелеу.* *Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*		
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау	*Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*
Серуен			
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Қысқы серуен картотекасынан***		
Серуеннен	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау.*		

оралу	***Киімдерін шешу:*** *Балалар киімдерін тәртіппен шешіп, орындарына қоюды жалғастырады.* ***Тазалық процедуралары:*** *Қолдарын сабындап жуу, сүлгісіне сүрту.* ***Гигиеналық шаралар:*** *Сумен ойнамауды, суды төкпеуді ескерту.* ***Түскі асқа дайындық:*** *Таза қолмен асханаға бару.*	***Киімдерін шешу:*** *Балалар киімдерін ретімен шешіп, орындарына қоюды жалғастырады.* ***Тазалық процедуралары:*** *Қолдарын сабындап жуып, сүлгісін қолдану.* ***Гигиеналық шаралар:*** *Жуыну кезінде шуламай, тәртіп сақтау.* ***Түскі асқа дайындық:*** *Таза қолмен үстел басына жайғасу.*	***Киімдерін шешу:*** *Балаларды бір-біріне кедергі жасамай, киімдерін шешіп, сөресіне қоюға дағдыландыру.* ***Тазалық процедуралары:*** *Әр бала қолын сабындап жуып, сүлгісіне сүртінеді. «Сабын – су – сүлгі» деп ойын арқылы түсіндіру.*
Түскі ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну*		
	Әңгіме: *– Табақтағы асты тауысып жеу керек. Артық алып қалдырмайық.* ***Қауіпсіздік:*** *– Ас ішкенде жүгірмейміз, орнымызда тыныш отырамыз.*	***Әңгіме:*** *– Тамақ ішіп болған соң «Рахмет» айту – үлкенге құрмет, кішіге өнеге. Алғыс айту – әдептің көрінісі.* ***Қауіпсіздік:*** *– Ас үстінде шуламаймыз, қасымыздағы адамдарға бөгет жасамаймыз. Үндемей отырып ас ішсек, барлығына ыңғайлы болады.*	***Әңгіме:*** *– Ас ішкен бала күшті, сергек болады.* *– Дұрыс тамақ ішкенде бойымыз өседі, ойнаймыз, үйренеміз.* *– Ас – денсаулықтың қайнар көзі.* ***Қауіпсіздік:*** *– Ыстық асты абайлап ішеміз, күйіп қалмау үшін күтеміз.* *– Ас ішіп отырғанда ойнамаймыз, ол – қауіпсіздік үшін маңызды*
Күндізгі ұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау.*	*Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру.*	*Балалар киімдерін тәрбимен шешеді.* *Киімдерін орындыққа немесе*

			қояды. *Тәрбиешімен бірге төсегін ашады.* *Жастығын, көрпесін дұрыстайды.*
Ұйқыдан біртіндеп ояту, сауықтыру шаралары	***№14. 1.Ояну*** *Бойымызды жазайық,* *Қолымызды созайық.* *Жаттығулар жасайық.* *Ұйқымызды ашайық.*	***№16 1.Ояну*** *Көздеріңді ашыңдар,* *Кірпіктеріңді көтеріңдер.* *Беттеріңді жеңіл қимылмен сипаңдар,* *Бір - біріңе жымиыңдар*	***№ 12. 1. Ояну*** *Күнге қарап күлімдеп* *Көзімізді ашамыз* *Бойды түзе, көтер басты* *Сергіп ұйқы ашамыз*
	Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. *«Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу.* ***Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан***		
Бесін ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдаланып, жуыну ережелерін түсіндіру.*		
	Әңгіме: *– Бізге ас әзірлеген кісіге «Рахмет» айту – әдептіліктің белгісі. Тамақты тауысып жеу – еңбекті бағалау. Үнемді болсақ, бәріміз риза боламыз.* ***Қауіпсіздік:*** *– Ас үстінде шуламай, жан-жағымызға кедергі келтірмей отыруымыз керек. Бұл – мәдениеттілік әрі қауіпсіздік.*	***Әңгіме:*** *– Жуынғанда суды шамадан тыс ағызбаймыз. Қажетіне қарай қолдансақ – үнемді болғанымыз.* ***Қауіпсіздік:*** *– Су төгілсе, абайлап сүртеміз, тайып кетпеу үшін.*	***Әңгіме:*** *– Ас ішсек, бойымыз өседі, күшті боламыз. Дұрыс тамақтанған бала әрқашан көңілді, сергек жүреді. Ас – денсаулық көзі.* ***Қауіпсіздік:*** *– Ыстық тамақты бірден ішпейміз, күйіп қалмау үшін күтеміз.*
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық,	***Ой қозғау.*** ***Дид ойын: «Табиғатқа қалай көмектесе аламын?»*** *- Ауа таза болу үшін не істеу керек?*	***Ой дамыту.*** ***Сұрақ-жауап*** *Балалар осы күн бізге не үшін керек?* *Егер күн болмаса мына гүлдер, шөптер*	***«Топтағы қауіпсіздік»*** ***Қызығушылықты ояту*** *Тәрбиеші балаларға доп көрсетеді: «Бұл – ортақ*

ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	*Ағаш, гүл егу* *- Су мөлдір болу үшін не істеу керек?* *Ластамау* *- Ағаштарға қалай көмектесе аламыз?* *Су құю, қопсыту* *- Судағы жәндіктерге қалай көмектесеміз?* *- Құстарға қалай көмектесеміз?* ***5. Ширату.«Құм, тас, су».*** *«Құм» дегенде әр жерде шашыранқы болып отыру.* *«Тас» дегенде өз қолмен мүсін жасап тұра қалу.* *Су дегенде толқын жасап қалу.* ***Түсініктеме*** *-Ауаны жұтамыз* *-Күн жылуын, жарығын береді.* *-Жер ана бізді азықпен қамтамасыз етеді?* *-Сусыз тіршілік жоқ* *-Ағаш айналаға көрік береді, көлеңкесін тосады.* ***Музыка*** ***Тақырыбы: Кыс қызығы*** ***Музыкалық сәлемдесу.*** *Күлдіргіш кейпінде педагог жүгіріп келеді.* *Жеделхат алып келіп, оқиды: «аққала көмекке шақырады».* *«үш аю өз өнерін көруге шақырады»* *«қояндар жарысқа шақырады».*	*өсеме?* *Күн маған да саған да керек екен.* *Олай болса күн туралы ертегі еліне саяхат жасайық.* *-Ертеде аспанда Күн сәулесі өмір сүріпті. Күн сәулесі аспанда жалығып, жер бетіне түсуді ойлайды. Жерге түсіп, жылаған гүлді көріп, оған жылуын сыйлайды. Гүл қуанып, күлімсіреп, рақметін айтады.* *Ұшып бара жатып, қанатын сулап алып ұша ламай жүрген аарны көреді, шуағымен қанатын кептіріп, араның ұшуына көмектеседі. Ара да оған ризашылығын білдіреді.* *Тағы ұшып келе жатып, солып қалған гүлдердің арасынан шыға ламай жатқан көбелекті көреді. Гүлдерге сәулесін түсіреді. Олар бастарың көтергенде олардың арасынан көбелек ұшып шығады. Көбелек күн сәулесіне рақметін айтады.* *Күн сәулесі қиын сәтте басқаларға көмектескеніне өзі риза болады.* *Күн сәулесі табиғат пен адамзатқа өз шуағы мен жылуы қажет екенін түсініп, аспанға орнына барады.* *Сендерге ертегі ұнады ма?* ***«Жол ережесі»*** ***«Дұрыс белгіні табыңыз»*** ***Мақсаты: Жол белгілері, жол***	*ойыншық. Оны қалай ойнау керек?»* *Балалар: «Лақтыруға болады, ұруға болмайды».* ***Түсіндіру*** *Ойыншықтарды бір-бірінен жұлып алуға болмайды.* *Құрылыс кубиктерімен ойнағанда лақтырмау керек.* *Қуыршақты сындырмай, жақсы күту керек.* ***Қимылды ойын*** *– «Жақсы бала – ұқыпты»* *Тәрбиеші ойыншықтарды шашып тастайды, балалар жинайды.* ***Қорытынды сұрақтар*** *Ойыншықты қалай ойнау керек?* *Бір-біріңді итеруге бола ма?* ***«Жол қауіпсіздігі»*** ***«Жол ережелерін білу және сақтау»*** ***Мақсаты: Жол ережелерін балалармен нығайту; бағдаршам мәндерін қайталау.***

	Балаларды алаңға «кысқызығы» ойын-сауығына шақыру. *Жетекші: кыс қызығы басталды, ойнап апасыр салайық, сазды әуенмен мәнерлеп,* *ырғақты әнге салайық.* ***«Шанғы тебеміз»*** *Е.Тиличеева.* *Жаттығуымен Аққалаға көмекке баратындарын түсіндіреді.* ***Ойын: «Аққаланы қай топ бірінші қалап бітіреді». Қағаздан аққала құрастыру.*** ***«Қыс»*** *әнін Аққалаға айтып беру керегін айтады.* *Ән жаттығуымызды айтып, енді Үш аюдың өнерін көруге барайық.* ***Ойын: «ырғақты жұмбақ».*** *Аспаптар ырғағы арқылы анықтау.* *Бұл қай аюдың жүрісі?* *-ауыр , жай ырғақ.* *-орташа, көңілді ырғақ.* *-жеңіл, көңілді ырғақ.* *Балалардан қонжықтың және әке аюмен ана аюлардың жүріс ырғақтарын айырмашылығын сұрайды, түсіндіреді, үйретеді, қайталайды.* *Енді ән жаттығуымен жарысқа шақырған қояндарға баруды ұсынады.* *Қояндар қарсы алады. Қояндар балаларды үш топқа бөледі, қолдарына ұрмалы аспаптарды таратады.* ***Ойын: «көңілді ырғақ».***	***қозғалысын бақылау құралдары туралы білімдерін бекітуді жалғастыру.***	

	Қоян дирижер рөлінде. *Ырғақпен өлшемге арналған ойын. Жай, бірте бірте жылдам және тезырғақ.* ***«Ақшақар»*** *әнін қайталау.* ***«Өрт қауіпсіздігі»*** ***«Ойнайтын заттар»*** ***Мақсат. Зейінін, ойлауын дамыту; өрт қауіпсіздігі туралы білімдерін бекіту.***		
Балалармен жеке жұмыс	***«Жақсы тілектер шеңбері»*** ***Мақсаты:*** *Бір-біріне тілек айтуға үйрету.* ***Жүргізу түрі:*** *Балалар шеңберде: «Саған бақыт тілеймін», «Сен ақылдысың» дейді.*	***Тақырыбы: «Сиқырлы орындық»*** ***Мақсаты:*** *Өзін-өзі бағалауды арттыру.* ***Шарты:*** *Бала орындыққа отырады. Тәрбиеші оған мақтау сөз айтады («Сен суретті әдемі саласың»). Бала да өзін мақтайды («Мен мейірімдімін»).*	***Тақырыбы: «Табиғат сыйы»*** ***Мақсаты:*** *Баланы табиғатты сүюге, жыл мезгілдерін ажыратуға үйрету.* ***Шарты:*** *Тәрбиеші суреттерді көрсетеді (күн, бұлт, жаңбыр, қар). «Бұл не? Күн шықса біз не істейміз? Жаңбыр жауса не істейміз?» деп сұрайды. Бала қимылмен көрсетеді (күнде – қолын жайып күледі, жаңбырда – қолын жоғарыдан төменге қозғайды).*
Серуенге дайындық	*«Еңбегі адал жас өрен»-өз-өзіне қызмететуге тәрбиелеу.* *Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*		
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң	*Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын*	*Балаларға серуен алдында ойыншықтарын орнына қоюды ескерту.*

	солын түсіндіру.	*байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*	*Киінгенде бір-біріне көмектескен балаларды мақтап қою.* *Қол ұстасып, тәрбиешіні тыңдап жүруге жаттықтыру.*
Серуен	***Картотека № 2*** ***«Қардыбақылау»***	***Серуен № 15*** ***Қысқы ауа-райын бақылау***	***Картотека № 8*** ***Адамдардың қысқы еңбегі.***
Серуеннен оралу	*Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту.* ***Таңғы серуенді бекіту.***		
Балалардың үйге қайтуы	*Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.*		
	Бүгін балалар суреттен көктемгі табиғатты көрді. *Жаңа сөздерді меңгеруге тырысты.* *Үйде табиғат суреттерін қарап, мезгіл атауларын қайталаңыз.*	*Бүгін балалар бір-біріне жақсы сөздер айтты.* *Мейірімділікке, достыққа үйренді.* *Үйде «жақсы сөз айт» ойынын ойнауға кеңес береміз.*	*Бүгін балалар қарапайым би қимылдарын жасап, ән тыңдады.* *Әуенге еліктеп, көңілдерін көтерді.* *Үйде балаңызбен бірге қысқа ән қосып*